

	T.C. BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KURUL KARARI	UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07	
		Karar No	2026/156
		Karar Tarihi	31/07/2026
		Kod	41568574
		Sayfa No	1/7

Gündem : 11

UKOME KURULU - Ulaşım Dairesi Başkanı Rüstü ŞANLI Başkanlığı'nda 31/07/2026 günü saat: 10:00'da; 5216 ve 6360 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu ve Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, aşağıda imzası bulunan temsilcilerin katılımı ile gündemdeki konuları görüşmek üzere toplandı.

TEKLİF: TİCARİ PLAKALI ARAÇ KONULARINA İLİŞKİN TALEPLER

Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün; UKOME Kurulu'nun 26/06/2026 tarih ve 2026/143 sayılı kararının a) bendi ile 03/06/2026 tarih ve 2026/111 sayılı kararının a) bendinin, Türkiye Noterler Birliği Kurum Görüşü'nün ve Zabıta Dairesi Başkanlığı Plaka Tespit Listesi'nin gelmesi sebebi ile yeniden değerlendirilmesinin görüşülmesi talebi.

KARAR: Taleplerin UKOME Kurulu'nda görüşülmesi neticesinde;

Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün; Ticari Plaka ihalelerine ilişkin açılmış olunan iptal davalarının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; Söz konusu ticari plaka ihalelerinin iptallerine ilişkin açılmış davalara yönelik sırasıyla;

UKOME Kurulu'nun 31/07/2026 tarih ve 2026/146 sayılı kararının a) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 14/07/2026 tarih ve 139419 sayılı gelen yazısı ile; Ali Osman Candan Turizm Taşımacılık Gıda Hayvancılık San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili Av. Ali Faruk AKAN tarafından Belediyemiz aleyhine Orhangazi ve İnegöl İlçelerinde toplam 130 adet "S" plaka satışı ihalesine ilişkin olarak Belediyemiz Meclisinin 10.06.2021 tarihli ve 2021/348 - 849 sayılı kararı ile Belediye Encümenine yetki verilmesine ilişkin kararın iptali ve yürütmesinin durdurulması talebi ile açılmış olan Bursa 3. İdare Mahkemesinin 28.09.2023 tarihli 2021/993 E., 2023/1251 K. sayılı kararının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu davaya ilişkin UKOME Kurulu'nun 31/07/2026 tarih ve 2026/156 sayılı kararı kapsamında değerlendirilmesinin uygun olduğuna" kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 26/06/2026 tarih ve 2026/143 sayılı kararının a) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 21/05/2026 tarih ve 101655 sayılı yazısı ile; Ali Osman Candan Tur. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili Av. Vuslat Can Göktaş tarafından UKOME'nin 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararının a) bendinin yürütmesinin durdurulması ve iptali talebi ile açılan dava ile ilgili Bursa 4. İdare Mahkemesinin 12/07/2024 tarihli ve 2023/13 E. ve 2024/1003 K. sayılı kararının (Danıştay 8.Dairesi Başkanlığı'nın 06/04/2026 tarihli ve 2025/6160 E., 2026/2002 K. sayılı "kesin" kararları) değerlendirilmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptali için izlenecek prosedürün ve noterliklerce talep edilecek gerekli belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna" kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 26/06/2026 tarih ve 2026/143 sayılı kararının b) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 21/05/2026 tarih ve 101666 sayılı yazısı ile; İbrahim Taşdemir vekili Av. Vuslat Can Göktaş tarafından UKOME'nin 23/08/2019 tarihli 2019/159 sayılı kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması talebi ile açılan dava ile ilgili Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarihli ve 2019/318 E. ve 2020/510 K. sayılı kararının değerlendirilmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptali için izlenecek prosedürün ve noterliklerce talep edilecek gerekli belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna" kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 03/06/2026 tarih ve 2026/111 sayılı kararının a) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 08/04/2026 tarih ve 73147 sayılı yazısı ile; Ali Osman Candan vekili Av. Vuslat Can Göktaş tarafından UKOME'nin 30/09/2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararının iptali hakkındaki Bursa 3. İdare Mahkemesinin 2022/1673 E. 2023/1550 K. Sayılı ve 09/11/2023 tarihli ilamının (Danıştay 13.Dairesi Başkanlığı'nın 30/01/2026 tarihli ve 2025/3058 E., 2026/322 K. Sayılı kararı) değerlendirilmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptali için izlenecek prosedürün ve noterliklerce talep edilecek gerekli belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) neler olması gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 27/03/2026 tarih ve 2026/73 sayılı kararının a) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 24/02/2026 tarih ve 41255 sayılı yazısı ile; davacı İbrahim Taşdemir vekili Av. Vuslat Can GÖKTAŞ tarafından Belediyemiz aleyhine açılan UKOME'nin 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararının (Analiz raporu doğrultusunda Mudanya bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı satışının uygun olduğuna) iptali ve yürütmesinin durdurulması hakkındaki Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarihli ve 2019/318 E., 2020/510 K. Sayılı kararın görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptali için izlenecek prosedürün ve noterliklerce talep edilecek gerekli belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) neler olması gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 30/01/2026 tarihli ve 2026/12 sayılı kararının b) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 01/12/2025 tarih ve 238223 sayılı yazısı ile; Ali Osman Candan vekili Av. Vuslat Can Göktaş tarafından UKOME'nin 30/09/2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararının (Orhangazi İlçesinde S plaka satışı hakkındaki) iptali hakkındaki Bursa 3. İdare Mahkemesinin 2022/1673 E., 2023/1550 K. Sayılı ve 09/11/2023 tarihli ilamının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptali için izlenecek prosedürün ve noterliklerce talep edilecek gerekli belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

	T.C. BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ KURUL KARARI		UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07	
			Karar No	2026/156
			Karar Tarihi	31/07/2026
			Kod	41568574
	Gündem : 11		Sayfa No	2/7

UKOME Kurulu'nun 30/01/2026 tarihli ve 2026/26 sayılı kararının h) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 30/10/2025 tarih ve 213810 sayılı yazısı ile; davacı İbrahim Taşdemir vekili Av. Vuslat Can Göktaş tarafından Belediyemiz aleyhine açılan UKOME'nin 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı kararının (Analiz raporu doğrultusunda merkez bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna) iptali hakkındaki Danıştay 8. Dairesi 25/09/2025 tarih ve 2023/659 Esas 2025/7177K. Sayılı kararın görüşülmesi talebi kapsamında; "Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptaline yönelik hangi hukuki belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 26/12/2025 tarihli 2025/291 sayılı kararının a) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 27/10/2025 tarih ve 212293 sayılı yazısı ile; Ali Osman Candan Tur. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili Av. Vuslat Can GÖKTAŞ tarafından UKOME'nin 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararının (a) bendinin yürütmesinin durdurulması ve iptali talebi ile Belediyemiz aleyhine açılan davaya ait Bursa BİM 6. İdari Dava Dairesi'nin 02.10.2025 tarihli ve 2024/2704 E. 2025/2376 K. sayılı ilamının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; " Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliği(TNB)'nden ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptaline yönelik hangi hukuki belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 28/11/2025 tarih ve 2025/277 sayılı kararının b) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 27/10/2025 tarih ve 212111 sayılı yazısı ile; Bursa Servis Aracı İşletmecileri ve Halk Otobüsleri Oda Başkanlığı tarafından Belediyemiz aleyhine açılan UKOME'nin 25/06/2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararının iptali davasında Bursa 1. İdare Mahkemesinin 02.12.2020 tarihli ve 2020/610 - 2021/1155 E-K sayılı kararı ile Mahkemece, dava konusu edilen UKOME kararının "şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet plaka satışına ilişkin kısmının iptaline", UKOME Kararının iptaline dair Bursa BİM 3. İdari Dava Dairesinin 28/12/2022 tarihli ve 2022/2057 Esas 2022/1879 Karar sayılı ilamı ve Danıştay 8. Daire Başkanlığı'nın 25.09.2025 tarihli ve 2023/1113 E., 2025/7178 K. sayılı kesin kararının görüşülmesi kapsamında; "Söz konusu karara ilişkin ticari plakalara yönelik, mevzuat ve yönetmelik araştırma çalışmalar devam etmesi sebebiyle Alt Komisyon çalışmaları tamamlandıktan sonra gündeme alınmasının uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 24/02/2023 tarih ve 2023/41 sayılı kararının a) bendinde; I.Hukuk Müşavirliği'nin 05/01/2022 tarih ve 3086 sayılı yazı ile; Davacı Yılmaz ÖZTÜRK vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından 500 adet S plaka satışına ilişkin 2016/102 sayılı UKOME Kararının iptali doğrultusunda, 2016/102 sayılı karara göre satış gerçekleşen 59 adet plakanın iptali talebiyle açılan dava neticesinde alınan Danıştay 8. Dairesi'nin 29/11/2022 tarih ve 2018/2933 E., 2022/6928 K. sayılı kararının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "500 adet S plaka satışına ilişkin 2016/102 sayılı UKOME Kararının iptali doğrultusunda, 2016/102 sayılı karara göre satış gerçekleşen 59 adet plakanın iptali talebiyle açılan dava neticesinde alınan Danıştay 8. Dairesi'nin 29/11/2022 tarih ve 2018/2933 E., 2022/6928 K. sayılı kararının görüşülmesi talebinin görüşülmesi ile Danıştay 13. Dairesi 2011/502E.-2013/2377K. kararında "Dava; Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde teknik şartnamede tanımlı hat ve güzergâhlar kullanılarak Toplu Taşıma Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan zaman tarifesinde belirlenen saat ve adette sefer yapmak üzere 182 adet özel otobüse 6 ay + 6 ay süreyle hat kiralınması işinin 2886 sayılı Kanunun 51/c. maddesi uyarınca pazarlık usulüyle ihaleye çıkarılmasına dair davalı Büyükşehir Belediye Encümeninin 18.06.2009 tarih ve 1287 sayılı kararı ile söz konusu ihalenin onaylanmasına ilişkin işlemin ve yükleniciyle imzalanan sözleşmenin iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi'nce; uyuşmazlık konusu, hat kiralınmasına ilişkin söz konusu işin esas olarak kamu kaynağı kullanılmasını gerektirmeyen, idarenin harcama yapmaksızın gelir elde edebileceği bir iş olduğu, bu nedenle 2886 sayılı Kanun kapsamına girdiği anlaşılan hat kiralınmasına ilişkin işin 2886 sayılı Kanun'un 51/c maddesinde öngörülen ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine acele olarak yapılması gerek, kapalı veya açık teklif usulünün uygulanmasına yeterli süre bulunmayan işlerden sayılmasına hukuken imkân bulunmadığından, anılan usule göre ihale yapılmasına dair Belediye Encümen kararı ile ihale onayında hukuka uygunluk bulunmadığı, davanın ihale sözleşmesine ilişkin kısmının, bilindiği üzere ihalelerde, sözleşme aşamasına kadar yasaya dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerlerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar ile sözleşmeye karşı açılacak davaların özel hukuk hükümlerine göre adli yerlerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği, olayda da, idarenin ihale sonucunda, özel hukuk hükümleri çerçevesinde, ihaleyi kazanan firma ile yaptığı sözleşmenin iptaline ilişkin uyuşmazlığı çözümlenme görevi adli yargı mercilerine ait olduğu gerekçesiyle Belediye Encümeni'nin dava konusu 18.06.2009 tarih ve 1287 sayılı kararı ile ihale onayına ilişkin işlemlerin iptaline, davanın ihale sözleşmesine ilişkin kısmının görev yönünden reddine karar verilmiş, bu kararın iptale ilişkin kısmı davalı idare tarafından temyiz edilmiştir.

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle kısmen görev yönünden reddi, kısmen iptali yolundaki temyize konu Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 07.07.2010 tarih ve E:2009/1141, K:2010/457 sayılı kararının iptale ilişkin kısmında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyle anılan Mahkeme kararının onanmasına;" ifade edilmektedir. Yine Danıştay 13. Dairesi 2022/2823E.-2022/2978K. kararında "...4734 ile 4735 sayılı Kanun'lar kapsamında ihaleye çıkılması aşamasında, ihalenin sonuçlanıp kesinleşmesine kadar geçen süreçte tesis edilen işlemlerin idari nitelikte olduğu kabul edilmekte ve bu aşamada ortaya çıkan anlaşmazlıkların çözümünün idari yargı yerlerine, ihalenin kesinleşmesi ve sözleşmenin akdedilmesinden sonraki aşamada idare ile yüklenici arasındaki sözleşmenin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün ise özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerine ait olduğu genel kabulü doğrultusunda; dava konusu işlemin ihale sonucunda imzalanan sözleşmenin tasfiyesine ilişkin olduğu; uyuşmazlık, sözleşme hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanmasa da sözleşme hükümlerinin borçlar hukuku kapsamında yorumlanmasından kaynaklandığı; bu itibarla, ihale aşaması tamamlanıp taraflar arasında sözleşme imzalandıktan sonra ortaya çıkan ve sözleşmenin imzalanmasından önceki olgu ve olaylara da dayanmayan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır, gerekçesiyle davanın çözümünde adli yargının görevli olduğuna karar verilmesi sonrasında, Dairemizin bütün üyelerinin katılımıyla konunun yeniden değerlendirilerek müzakere edilmesi üzerine alınan 02/06/2022 tarih E:2021/5024, K:2022/2434 sayılı kararla, 4735 sayılı Kanun'un Geçici 4. maddesi uyarınca sözleşmenin tasfiyesi talebinden kaynaklanan dava konusu uyuşmazlığa benzer nitelikteki uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğuna karar verilmiştir...." ifade edilmektedir.

**T.C.
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ
KURUL KARARI**

Gündem : 11

UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07

Karar No	2026/156
Karar Tarihi	31/07/2026
Kod	41568574
Sayfa No	3/7

Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın 07/03/2022 tarihli ve 2021/3396 – 2022/843 E-K sayılı kararları doğrultusunda, Danıştay 8. Dairesi'nin 29/11/2022 tarih ve 2018/2933 E., 2022/6928 K. sayılı kararı incelendiğinde, ilgili ihale tamamlanıp, sözleşme aşaması da geçildikten sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3.kişilere ait mülkiyet hakkının oluşması ve bu konuda alınmış adli yargı kararı olmaması sebepleriyle, plakaların mevcut hali ile devam etmesinin ve 3. kişilere devredilebilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 27/01/2023 tarih ve 2023/14 sayılı kararının f) bendinde; I.Hukuk Müşavirliği'nin 30/11/2022 tarih ve 208989 sayılı yazı ile; Davacı İbrahim TAŞDEMİR vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Belediyemiz aleyhine açılmış olunan Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. Dava Dairesi'nin 2021/23(d) sayılı UKOME Kararı hakkındaki 2022/2180 – 2022/1499 E-K sayılı ve 03/11/2022 tarihli ilamının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "İdare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da geçildikten sonra alınması, bu kapsamda sözleşme sonrası 3.kişilere ait mülkiyet hakkının oluşması nedeniyle; emsal mahkeme kararları, iptale konu ihalede verilen plakaların iptali yönünde adli yargı kararı olmaması ve Danıştay'a temyiz başvurusu yapılmış olması nedenleriyle, temyiz kararı ile birlikte karar verilmesinin uygun olduğuna," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 28/10/2022 tarih ve 2022/265 sayılı kararının m) bendinde; I. Hukuk Müşavirliği'nin 27/10/2022 tarih ve 186305 sayılı yazı ile; Davacı İbrahim TAŞDEMİR vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Belediyemiz aleyhine açılmış olunan 2019/167 sayılı UKOME Kararı hakkındaki, Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 2019/489 – 2020/521 E-K sayılı kararı gereği yapılan istinaf başvurusu neticesinde alınan Bursa BİM 3. İdare Dava Dairesi'nin 2022/2209 – 2022/1322 E-K sayılı kararının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "2019/167 sayılı UKOME Kararı hakkındaki, Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 2019/489 – 2020/521 E-K sayılı kararı gereği 2020/149 sayılı UKOME Kararı alındığından, Bursa BİM 3. İdare Dava Dairesi'nin 2022/2209 – 2022/1322 E-K sayılı kararı doğrultusunda yeni bir karar alınmasına gerek olmadığına" kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararının a) bendinde; I.Hukuk Müşavirliği'nin 01/08/2022 tarih ve 126947 sayılı yazı ile; Davacı Ali Osman CANDAN vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Belediyemiz aleyhine açılan davaya ait 25/02/2021 tarih ve 2021/42 sayılı kararının(Orhangazi İlçesinde S plaka satışı hakkındaki kısmına ilişkin) Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 04/06/2021 tarihli ve 2021/433 – 2021/527 E-K sayılı kararı, Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın 07/03/2022 tarihli ve 2021/3396 – 2022/843 E-K sayılı ilamları ile Ali Osman Candan'ın 31/08/2022 tarih ve 145244 sayılı dilekçesinin görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın 07/03/2022 tarihli ve 2021/3396 – 2022/843 E-K sayılı ilamları ile Ali Osman Candan'ın 31/08/2022 tarih ve 145244 sayılı dilekçesinde belirtilen mahkeme kararlarında, idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3.kişilere ait mülkiyet hakkının oluşması ve bu konuda alınmış adli yargı kararı olmaması sebepleriyle, plakaların iptali yönünde oluşan talebin uygun olmadığına," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 30/09/2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararının a) bendinde; I.Hukuk Müşavirliği'nin 01/08/2022 tarih ve 126947 sayılı yazı ile; 2021/42 sayılı Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 04/06/2021 tarihli ve 2021/433 – 2021/527 E-K sayılı, Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın 07/03/2022 tarihli ve 2021/3396 – 2022/843 E-K sayılı ilamları ile Ali Osman Candan'ın 31/08/2022 tarih ve 145244 sayılı dilekçesinin("...Davacı Mecnun ORUÇ vekili Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Belediyemiz aleyhine açılmış olunan 500 adet S plakanın ihale yolu ile satılmasına ilişkin 2016/232 Sayılı meclis kararının ve 2016/102 Sayılı UKOME kararının iptaline ilişkin Bursa 1. İdare Mahkemesinin E:2016/761 -K:2017/118 sayılı kararı...") görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; " Danıştay 13. Daire Başkanlığı'nın 07/03/2022 tarihli ve 2021/3396 – 2022/843 E-K sayılı ilamları ile Ali Osman Candan'ın 31/08/2022 tarih ve 145244 sayılı dilekçesinde belirtilen mahkeme kararlarında, idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3.kişilere ait mülkiyet hakkının ortaya çıkmış olması ve bu mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmaması sebepleriyle, plakaların iptali yönünde oluşan talebin uygun olmadığına," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 25/02/2021 tarihli 2021/23 sayılı kararının d) bendinde; I.Hukuk Müşavirliği'nin 17/02/2020 tarih ve 24222 sayılı yazı ile; 2019/159 sayılı UKOME Kararına ilişkin Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 10/07/2020 tarih ve 2019/318 E., 2020/510 K. sayılı ilamı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. Dava Dairesi'nin 28/12/2020 tarih ve 2020/1482-1514 E-K. sayılı ilamının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında;" 2019/159 sayılı UKOME Kararına ilişkin Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 10/07/2020 tarih ve 2019/318 E., 2020/510 K. sayılı ilamı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. Dava Dairesi'nin 28/12/2020 tarih ve 2020/1482-1514 E-K. sayılı ilamının görüşülmesi ile, ilgili mahkeme kararında, "...Olayda, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca UKOME'nin Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmelerle ilgili kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişiden oluşacağı, BURULAŞ'ın ise 5393 sayılı Kanunun 70. maddesine göre kurulan bir şirket olduğu ve Bursa Büyükşehir Belediyesine ait resmi internet sitesindeki Bursa Büyükşehir Belediyesi İdari Yapılanmasında da BURULAŞ'ın Belediyeye bağlı şirketler arasında sayıldığı, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşıldığından, BURULAŞ Genel Müdürünün UKOME'ye üye sıfatıyla katılımı ile tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırı bulunmamaktadır.Nitekim benzer bir uyuşmazlıkta Danıştay 8. Dairesi'nin 14/10/2019 tarih ve E:2015/7150, K:2019/8695,14/10/2019 tarih ve E:2015/13735, K:2019/8694, 14/10/2019 tarih ve E:2015/13165, K:2019/8696 sayılı kararları da bu yöndedir.Açıklanan nedenlerle; istinaf talebinin kabulüne, Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarihe) I.Hukuk Müşavirliği'nin 17/02/2021 tarih ve 24253 sayılı yazı ile; 2012/182 sayılı UKOME Kararına ilişkin Bursa 2. İdare Mahkemesi'nin 29/02/2016 tarih ve 2015/776 E., 2016/172 K. sayılı ilamı ile Danıştay 6. Daire Başkanlığı'nın 17/11/2020 tarih ve 2016/14825 E., 2020/5128 K. sayılı kararının görüşülmesi ile e E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline.. denilmektedir. Aynı kararın azınlık oyunda "Olayda, dosyada bulunan 2019 yılı Mudanya Servis Araçları Raporu'nda özetle; Mudanya ilçesinin nüfusunun 2014 yılında 80.385, 2015 yılında 83.174, 2016 yılında 86.426, 2017 yılında 90.282, 2018 yılında ise 93.707 kişi olduğu, istatistik verilerinden de anlaşılabileceği üzere Mudanya ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam etmesinin beklendiği, nüfus artışının öğrenci ve çalışan sayılarının da artışına neden olacağı ve (S) plaka ihtiyacının yıllar içinde artış göstereceği, bununla birlikte ekonomik ve eğitim aktivitelerin yer değiştirmeye başlaması, ikamet bölgelerinin ise daha durağan kalması sebebiyle kişisel hareketliliklerde de değişkenliği arttıracacağı ve dolayısıyla servis ulaşımına olan ihtiyacı arttıracacağı, ...Mudanya ilçesi özelinde güzergah izin belgeleri ile faaliyet gösteren 76 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı Ucome Kurulu Kararı ile 2 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Mudanya ilçesi'ndeki okullara 5.239 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınmalı olarak gelmekte olduğu ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşınmalı sistem içinde faaliyet göstermesi nedeniyle, araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin 308 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

T.C.
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ
KURUL KARARI

UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07

Karar No	2026/156
Karar Tarihi	31/07/2026
Kod	41568574
Sayfa No	4/7

Gündem : 11

2019 yılı için öncelik olarak en az 50 adet aracın satışının yapılarak gerekli ihtiyacın karşılanmasının sağlanmasının uygun olduğu" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaçlar neticesinde dava konusu işlemlerin tesis edildiği görülmektedir.

Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır." denilmektedir. Bu hali ile 2019/159 sayılı UKOME Kurul Kararının esasının hukuka uygun olduğu, sadece Burulaş temsilcisinin imzası yönü ile iptal karar verildiği ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple 2019/159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgedeki "S" serisinden tahditli 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 24/09/2020 tarih ve 2020/149 sayılı kararının b) bendinde; I.Hukuk Müşavirliği'nin 16/09/2020 tarih ve 134759 sayılı yazı ile; Davacı İbrahim TAŞDEMİR vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Belediyemiz aleyhine açılmış olunan 23/08/2019 tarih ve 2019/167 sayılı UKOME Kararı'nın iptali hakkındaki Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 2019/317E., 2020/508 K. sayılı ve 09/07/2020 tarihli ilamının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "23/08/2019 tarih ve 2019/167 sayılı UKOME Kararı'nın iptali hakkındaki Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 2019/317E., 2020/508 K. sayılı ve 09/07/2020 tarihli kararında; "...Bakılan davada, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 2019 yılı Ağustos ayı gündemi belirlenerek Kurul toplantısına katılımı sağlanacak kurum ve kuruluş temsilcilerine bildirildiği, önceden belirlenen gün ve saatte, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu İlçe belediye başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla söz konusu gündem maddelerinin görüşüldüğü, ve fakat 25.11.2016 tarih ve 2016/851 sayılı UKOME kararı kapsamında merkez ilçelerde çalışmak üzere servis (S) plakası satışı yapılmasına ilişkin teklifin karara bağlandığı ve Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerindeki ulaşımı ilgilendiren dava konusu Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının gündem dışı görüşüldüğü, işbu kararın alındığı UKOME Kurul toplantısına anılan ilçe belediye başkanlığı temsilcilerinin katılımının sağlanmadığı görülmektedir. Bu durumda, Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel ve Gürsu İlçe belediyeleri sınırları içerisinde etki ve sonuç doğuran, o ilçe belediyelerinin yetki alanında kalan ve ulaşımını ilgilendiren, gündem dışı UKOME kurul toplantısına, adı geçen ilçe belediye başkanları ya da o ilçe belediye başkanları tarafından görevlendirilen bir üyenin katılımı sağlanmadığından Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının dava konusu kısımlarında hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline,..." ifade edilmektedir. 2019/167 kararının ilgili mahkemece iptalinde, şekil yönünden karar verildiği, kararı veren mahkeme başkanınca verilen azınlık oyu ile de sabittir. 2019/167 sayılı karar, "S" serisinden plaka ihtiyacını belirleyen detaylı bir analiz raporu kapsamında verilmiştir. Bu durum Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 2019/318E.-2020-510K. kararında "...Mudanya ilçesi özelinde güzergâh izin belgeleri ile faaliyet gösteren 76 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı UKOME Kurulu Kararı ile 2 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Mudanya ilçesi'ndeki okullara 5.239 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınarak gelmekte olduğu ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşınması sisteminde faaliyet göstermesi nedeniyle, araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin 308 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. 2019 yılı için öncelik olarak en az 50 adet aracın satışının yapılarak gerekli ihtiyacın karşılanmasının sağlanmasının uygun olduğu" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaçlar neticesinde dava konusu işlemlerin tesis edildiği görülmektedir. Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Açıklanan nedenlerle, davanın reddine," hükmüne yer almaktadır. Bu hali ile iptal edilen UKOME Kurul Kararı, emsal bu karar ile aynı esasa sahiptir. Bir ihtiyaç analizi doğrultusunda UKOME Kurulu'nun yetkileri kapsamında verilmiştir. Bu sebeple 2019/167 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgedeki "S" serisinden tahditli 104 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine," kararı alınmış,

UKOME Kurulu'nun 26/01/2018 tarih ve 2018/43 sayılı kararında; I.Hukuk Müşavirliği'nin 26/12/2017 tarih ve 223814 sayılı yazı ile; Davacı Mecnun URUÇ vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Belediyemiz aleyhine açılmış olunan 26/02/2016 tarih ve 2016/102 sayılı UKOME Kararı doğrultusunda ihale ile satılan 59 adet (S) plakanın iptali talebine ilişkin Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 2017/849 E., 2017/2043 K. sayılı ve 08/12/2017 tarihli İPTAL kararının ilamının görüşülmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 2017/849 E., 2017/2043 K. sayılı ve 08/12/2017 tarihli İPTAL kararı için Büyükşehir Belediyesi'nce istinaf başvurusunda bulunulmakla birlikte 59 adet (S) plaka ihale dosyalarında gerekli incelemelerin yapılmasına, bu plakalar için yeni tahsis belgesi işlemlerinin durdurulmasının uygun olduğuna," kararı alınmış, **UKOME Kurulu'nun 25/11/2016 tarih ve 2016/851 sayılı kararında;** I. Hukuk Müşavirliği'nin 24/10/2016 tarih ve E.180230 sayılı yazısı ile; Davacı Yılmaz ÖZTÜRK vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK tarafından Büyükşehir Belediyesi aleyhine açılan yürütmenin durdurulması istemli İPTAL davasında; (BBB meclisinin 26/01/2016 tarihli ve 232 sayılı kararına istinaden 26/02/2016 tarihli ve 102 sayılı UKOME kararı ve İhale İlanı iptali) ilamı ile dava konusu işlemin iptaline ilişkin Bursa 3. İdare Mahkemesinin 22/09/2016 tarihli ve 2016/832-930 E./K. Sayılı kararının değerlendirilmesi talebinin görüşülmesi kapsamında; "Mahkeme kararında, UKOME Kurulu'nun 26/02/2016 tarih ve 2016/102 sayılı kararı ile belirlenen (S) plaka sayısına ilişkin herhangi bir iptal gerekçesi yer almadığından ve söz konusu UKOME Kararı'na göre bugüne kadar 59 adet plaka satışının yapıldığı ve 441 adet merkez (Osmangazi-Yıldırım-Nilüfer-Gürsu-Kestel) (S) serisinden ticari araç plaka verilmesinin 2016/102 sayılı UKOME Kurul kararı kapsamında uygun olduğu ve aynı karar da yer alan plaka ihalesi parti miktarının; başvuru sayısına göre en az 5 adet veya üstü olacak şekilde Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından belirlenmesinin uygun olduğuna," kararı alınmıştır.

**T.C.
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ
KURUL KARARI**

UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07

Karar No	2026/156
Karar Tarihi	31/07/2026
Kod	41568574
Sayfa No	5/7

Gündem : 11

Söz konusu "Servis Plakalarına İlişkin Yürütülmekte Olan Tüm Mahkeme Kararları Listesi(Ek-1)" ve "Tüm Mahkeme Kararları(Ek-2)" incelendiğinde, Danıştay 13.Dairesi Başkanlığı'nın 30/01/2026 tarihli ve 2025/3058 E., 2026/322 K. Sayılı kararı ile Danıştay 8.Dairesi Başkanlığı'nın 06/04/2026 tarihli ve 2025/6160 E., 2026/2002 K. sayılı "kesin" kararları sonucunda; 2016 yılından sonra gerçekleştirilen tüm plaka satış ihalelerinin iptali yönünden kesinleşmiş mahkeme kararının, diğer tüm mahkeme kararlarını kapsayıcı ve bağlayıcı olduğu anlaşılmış olup, bu sebeple mahkeme kararlarının yerine getirilmesine yönelik alınan UKOME Kurul kararlarında; **"Söz konusu dava ilamına ilişkin ihale kapsamında yer alan ticari plaka iptaline konu, güncel plaka seri numaralarının Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan yazı ile talep edilmesinin uygun olduğuna, Türkiye Noterler Birliğinde (TNB) ticari tahditli plaka iptaline ilişkin, tescilin iptali için izlenecek prosedürün ve noterliklerce talep edilecek gerekli belgelerin (UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) gerektiği hususunda görüş sorulmasının uygun olduğuna, söz konusu plakalar belirlenip TNB görüşü geldikten sonra konunun UKOME Kurulu gündemine alınarak değerlendirilmesinin uygun olduğuna"** şeklinde kararlar alınması sebebiyle sırasıyla: ilk olarak, Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün 27.02.2026 tarih ve 43894 sayılı yazısı ile Türkiye Noterler Birliği'ne; "Ticari tahditli plakaların(servis, minibüs, taksi vb.) tescillerinin iptal edilebilmesi için, alınacak UKOME kararlarının uygulanması aşamasında izlenmesi gereken işlem usulü süreci ve noterliklerce talep edilecek bilgi ve belgeler(UKOME Kararı, İdare Mahkemesi Kararı, Yargı Kararı vb.) hakkında tarafımıza bilgi verilmesi..." yönünden görüş talep yazısı yazılmış olup, Türkiye Noterler Birliği Sicil ve Tescil Hizmetleri Müdürlüğü'nün 18.03.2026 tarih ve 1557717 sayılı gelen yazısında; " 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7/1-f ve 9'uncu maddeleri ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15/p maddesi ile 86/10553 sayılı Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı gereğince; tahditli ticari plakaların verilmesi, gerekli şartlara haiz olup olmadıkları, ticari plakalara mahsus durak, hat ve güzergah bilgilerinin tutulması, bu araçlar için belirlenen harf ve rakam grubu plakaların hak sahiplerine verilmesi, boşta tutulması, iptali, bu işlemlere ilişkin sicil kayıtlarının tutulması il plaka kodu itibarıyla belediyenin görev ve yetkisinde bulunmaktadır. Bu kapsamda;

- Tahditli ticari plakalı(taksi, dolmuş ve servis) taşıtların noterler tarafından satış ve araç değişikliği(ticari plaka aktarma) tescil işlemlerinin yapılabilmesi için yukarıda aktarılan mevzuat gereğince, belediyenin ilgili birimi tarafından bu taşıtların model, renk vb. bilgilerin kontrol ve uygunluğunun sağlandığını belirten ve üzerinde ticari plakanın da yazılı olduğu " Ticari Plaka Tahsis Belgesi" nin düzenlenerek hak sahiplerine verilmesi ve ilgililerin de işlem için ibrazı zorunlu belgelerle birlikte herhangi bir noterliğe müracaatı üzerine belgede belirtilen ticari plakanın noterlik tarafından verilmesi,
- Tahditli ticari plakalı taşıtın seri plakaya aktarılması (diğer bir deyişle; ticari planın boşa çıkarılması) tescil işleminin ise, ilgililerin herhangi bir noterliğe yapacağı başvuru üzerine taleple bağlılık ilkesine uygun araç sahiplerine işlem sonuç belgesi verilmesi mümkündür. Bu işlemin yapılmaması halinde de, üzerinde tahditli ticari plaka bulunan taşıtların araç tescil belgesi ile plakaların geri alınmasının gerekli olması nedeniyle, trafik denetim hizmetleri yönünden Bursa İl Emniyet Müdürlüğü ile Belediyemiz koordinesinde tahditli ticari plakaların kullanımının önlenmesi ve/veya seri plakaya aktarılmasının sağlanması gerektiğinden Birliğimizce yapılacak işlem bulunmamaktadır." şeklinde TNB görüş yazı ile cevap verilmiştir.

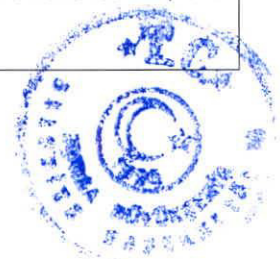
TNB gelen görüş yazısından anlaşılabileceği üzere; mahkemelere konu ticari plakaların tarafımızca belediye tarafından ticari plaka edinimi kapsamında düzenlenen tahsis belgeleri sonucunda taraflarına verilmiş "Belediye Çalışma Ruhsatları'nın iptali tarafımızca yapılabileceği, söz konusu tahditli plakaların sildirme işlemlerinin kendileri tarafından TNB bağlı noterlere giderek kendilerince iptal edilmesi gerektiği bununla birlikte iptal ettirmeyenlere yönelik Bursa İl Emniyet Müdürlüğü ile Belediyemiz kolluk kuvvetlerinin koordinesinde tahditli ticari plakaların kullanımının önlenmesine yönelik denetim ve kontrol işlemlerinin yürütülmesi gerektiği yönünde değerlendirilmiştir.

Mahkeme kararları gereği yürütülen iş ve işlemlerdeki alınan UKOME kararlarına istinaden ikinci olarak, Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan ihalelere konu plakaların tespitine ilişkin sırasıyla, Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün 18.12.2025 tarih ve 252274 sayılı yazısı, 04.05.2026 tarih ve 89071 sayılı yazısı ile 12.06.2026 tarih ve 114523 sayılı yazılar ile peyder pey gelen mahkeme kararlarına yönelik tüm ticari plakalara dair bilgiler talep edilmiş ve Zabıta Dairesi Başkanlığı tarafından 30.06.2026 tarih ve 127870 sayılı tüm mahkeme konularını kapsayıcı nihai mutabakat içeren gelen yazısı ile; " Daire Başkanlığımızca bahse konu liste üzerinde gerekli tetkik ve düzenlemeler yapılmış olup; iptale konu ihaleli plakalara ait eksik plaka numaraları, güncel malik bilgileri, T.C. kimlik numaraları ile adres bilgileri doldurularak mutabık kalınan nihai liste yazımız ekinde sunulmuştur." Şeklinde cevap verilmiş ve eki'ndeki liste ile nihai iptale konu ticari plakaların tespit işlemleri tamamlanmıştır.

Mahkeme kararları gereği yürütülen iş ve işlemlerdeki alınan UKOME kararlarına istinaden ikinci olarak, Zabıta Dairesi Başkanlığı'ndan ihalelere konu plakaların tespitine ilişkin sırasıyla, Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün 18.12.2025 tarih ve 252274 sayılı yazısı, 04.05.2026 tarih ve 89071 sayılı yazısı ile 12.06.2026 tarih ve 114523 sayılı yazılar ile peyder pey gelen mahkeme kararlarına yönelik tüm ticari plakalara dair bilgiler talep edilmiş ve Zabıta Dairesi Başkanlığı tarafından 30.06.2026 tarih ve 127870 sayılı tüm mahkeme konularını kapsayıcı nihai mutabakat içeren gelen yazısı ile; " Daire Başkanlığımızca bahse konu liste üzerinde gerekli tetkik ve düzenlemeler yapılmış olup; iptale konu ihaleli plakalara ait eksik plaka numaraları, güncel malik bilgileri, T.C. kimlik numaraları ile adres bilgileri doldurularak mutabık kalınan nihai liste yazımız ekinde sunulmuştur." Şeklinde cevap verilmiş ve eki'ndeki liste ile nihai iptale konu ticari plakaların tespit işlemleri tamamlanmıştır.

Söz konusu mahkemelerdeki iptale konu plakalar incelendiğinde; 543 adet servis plakası olduğu, 23 adet taksi plakası olduğu toplamda 566 adet ticari plakanın tespitinin yapıldığı gözlenmekle birlikte bunlara ilişkin Tablo.1'de İptale konu Servis plaka adet kırılım tablosunu, Tablo 2.'de İptale konu Taksi plaka adet kırılım tablosu sunulmuştur.

(Handwritten signatures)

**T.C.
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ
KURUL KARARI**

Gündem : 11

UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07

Karar No	2026/156
Karar Tarihi	31/07/2026
Kod	41568574
Sayfa No	6/7

S PLAKA	GEMLİK	İNEGÖL	MERKEZ	MUDANYA	ORHANGAZİ
2016			59		
2017	3		65	16	
2018					
2019	25		104	14	
2020	33		148	11	
2021		9			5
2022	17	31			3
TOPLAM	78	40	376	41	8
GENEL TOPLAM	543				

Tablo 1. İptale Konu Servis Plaka Adet Tablosu

T PLAKA	GEMLİK CİHAZLI HAST.	BURSA ŞEHİR HAST.
2018	3	
2019		9
2021		11
TOPLAM	3	20
GENEL TOPLAM	23	

Tablo 2. İptale Konu Taksi Plaka Adet Tablosu

Bütün bu bilgiler ışığında, Aradan geçen süre içerisinde ihaleyle plaka edinmiş kişi ve şirketlerin farklı kurum ve kuruluşlarla çeşitli ticari sözleşmeler ve servis taşımacılığına ilişkin yükümlülükler üstlendikleri anlaşılmaktadır. Bu kapsamda plakaların iptal edilmesi veya servis taşımacılığı faaliyetlerinin durdurulması halinde, ilgili kişi ve şirketlerin imzalamış oldukları sözleşmeler kapsamında idari şartnamelerde öngörülen yaptırımlarla karşı karşıya kalmaları, sözleşmelerinin feshedilmesi, idarelere sunulan teminat mektuplarının gelir kaydedilmesi, iş ve ciro kaybına uğramaları, idari para cezaları uygulanması ve ihale mevzuatı çerçevesinde ihalelere katılmaktan yasaklanmaları gibi telafisi güç veya imkânsız sonuçların doğması ihtimali bulunmaktadır.

Bunun yanı sıra hem belediyeler tarafından gerçekleştirilen plaka satışlarına ilişkin düzenlenen Sayıştay raporlarının da dikkate alınmalı hem de ilgililerin uğrayacağı zararların tazmini amacıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi aleyhine tazminat ve rücu davalarının açılması, buna bağlı olarak kamu zararının ortaya çıkması ve hukuki uyumsuzlukların artması riski de göz ardı edilmemelidir.

Bunlarla birlikte, iptale konu plakaların önemli bir bölümünün personel ve öğrenci servis taşımacılığında kullanılmakta olduğu dikkate alındığında, bu hizmetlerin ağırlıklı olarak yıllık sözleşmeler kapsamında yürütülmesi nedeniyle yapılacak işlemlerin yalnızca plaka sahiplerini değil, hizmet alan kurumları, öğrencileri, personeli ve vatandaşları da doğrudan etkileme potansiyeli bulunmaktadır. Bu nedenlerden ötürü, hem plaka sahiplerinin telafisi güç mağduriyetlere uğramalarının önlenmesi hem de daha geniş ölçekte hukuki ihtilafların, olası kamu zararının ve kamu hizmetinin aksamasından kaynaklanabilecek vatandaş mağduriyetlerinin önüne geçilebilmesi amacıyla, personel ve öğrenci servis taşımacılığına ilişkin yıllık sözleşme dönemleri de dikkate alınarak sürecin planlı, ölçülü ve kamu yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmesi uygun olacağı düşüncesi ile;

- Zabıta Dairesi Başkanlığı tarafından gönderilmiş ek-3'te sunulan listedeki ticari plakaların "**Çalışma Ruhsatları**"nın 31.01.2027 tarihi itibarıyla iptal edilmesinin uygun olduğuna,
- Davalara konu ekli listedeki plakaların ihale bedellerinin iadesinin sağlanması amacı doğrultusunda, ödemeye esas bedellerin 2027 yılı Ocak ayındaki Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclisinde belirlenmesi ile ödeme iş ve işlemlerinin Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna,
- Türkiye Noterler Birliği'nin gelen görüş yazısı doğrultusunda, söz konusu araç maliklerinin noterliklere kendilerinin giderek plakaların sicilden silinmesi işlemlerinin yürütülmesine ve silme işlemlerini gerçekleştirdiklerine dair noter belgeleri ile belediye veznelerine başvuruları doğrultusunda Büyükşehir Belediyesi Meclisi tarafından bedellerin tespiti, ödenmesi ve ödeme harici alternatif çözümlerin belirlenmesi noktasında belediye meclisine görüş bildirilmesinin uygun olduğuna,
- İptale konu ekteki listede bulunan araç maliklerinin bu karardan haberlerinin olabilmesi amacıyla: Bu UKOME Kararının Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin resmi web sitesinde yayınlanmasına, maliklerin iletişim adreslerine bu UKOME kararının gönderilmesine ve belediye sistemlerinde kayıtlı olan telefon numaralarına SMS gönderilmesinin uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Ekler:

- Ek-1: Servis Plakalarına İlişkin Yürütülmekte Olan Tüm Mahkeme Kararları Listesi
Ek-2: Tüm Mahkeme Kararları
Ek-3: İptale Konu Plaka ve Malik Bilgileri Listesi

T.C.
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ
KURUL KARARI

Gündem : 11

UKOME GÜNDEMİ 2026 - 07

Karar No	2026/156
Karar Tarihi	31/07/2026
Kod	41568574
Sayfa No	7/7

BAŞKAN

Rüstem SANLI
Ulaştırma Dai. Bşk.

Üye

Cemile ERKAN
İ. Hukuk Müşaviri

Üye

Zenk KALÇIN
Zabıta Dai. Bşk. V.

Üye

KATILMADI
Fen İşleri Dai. Bşk. V.

Üye

Vefa RONA
Raylı Sistem Dai. Bşk.

Üye

KATILMADI
Milli Savunma Bak. Tem.

Üye

Abdullah ÇAKIR
İl Jan. Kom. Tem.

Üye

Mehmet AYVAZ
İl Emniyet Müd. Tem.

Üye

Bahadır ÖZAY
Sahil Güvenlik Kom. Tem.

Üye

Atif ÇIBIKÇI
U.H.D. Gen.Müd.Tem.

Üye

Aydan YILMAZ DİZMAN
A.Y.Gen. Müd.Tem.

Üye

Fevzi BERBER
KGM 14. Böl. Müd. Tem.

Üye

KATILMADI
Çev.ve Şeh. İl Müd. Tem.

Üye

KATILMADI
İl Millî Eğitim Müd. Tem.

Üye

KATILMADI
Bursa Aile ve Sos. Hiz. İl Müd. Tem.

Üye

Mahmut DEMİRAYAK
T.C.D.D. Taş. A.Ş.Tem.

Üye

Mustafa KUZAY
Gemlik Liman Bşk. Tem.

Üye

Ozgür TURAN
D.H.M.İ Gen.Müd.Tem.

Üye

Kürşat VERAL
İl Afet A.D.Müd.Tem.

Üye

Fettah COŞKUN
D.D.Y.Gen.Müd.Tem.

Üye

Ertuğrul TAN
TŞOF Tem.

Üye

Ayhan GÖNÜL
Ulaştırma Koor.Şb. Müd.V.

Üye

Turan ALKAN
Ulaştırma Koor. Şb. Müd. V.

Üye

Furkan KALABALIK
Trafik Şb. Müd. V.

Üye

İsmail KESKİN
Yol Yapım Şb. Müd. V.

Üye

Bora AYDIN
Yol Bakım ve Onarım Şb. Müd. V.

Üye

Muhammed Ali PÜNLÜ
Altyapı Koor.Şb. Müd. V.

Üye

Soner KAŞ
Osmangazi Bel.Bşk.Tem.

Üye

Özgür ŞENOCAK
Yıldırım Bel.Bşk.Tem.

Üye

Gonca HÜYÜKLÜ
Nilüfer Bel.Bşk.Tem.

Üye

Mikail SAYGI
Gürsu Bel. Bşk.Tem.

Üye

Burhan KAKAÇ
Kestel Bel.Bşk.Tem.

Üye

Bahtiyar KURT
İnegöl Bel.Bşk.Tem.

Üye

Batuhan ÇİĞ
Mudanya Bel.Bşk.Tem.

Üye

KATILMADI
Gemlik Bel.Bşk.Tem.

Üye

KATILMADI
Orhangazi Bel.Bşk.Tem.

ONAY

Şahin BİBA
Büyükşehir Belediye Başkan V.

UKOME- ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ
KURUL KARARI

Karar Tarihi:
31/07/2026

Karar No: 2026/156

UKOME KURULUNDA GÖRÜŞÜLEN GÜNDEM MADDESİNE İLİŞKİN ŞERH VE
DEĞERLENDİRME RAPORU

ŞERH KONUSU

a)Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü'nün; UKOME Kurulu'nun 26/06/2026 tarih ve 2026/143 sayılı kararın a) bendi ile 03/06/2026 tarih ve 2026/111 sayılı kararın a) bendinin, Türkiye Noterler Birliği Kurum Görüşü'nün ve Zabıta Dairesi Başkanlığı Plaka Tespiti Listesi'nin gelme sebebi ile yeniden değerlendirilmesinin görüşülme talebi.

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ

AÇIKLAMALAR

Anayasamızın 138. Maddesinde mahkeme kararları ile ilgili olarak “ Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez. ” şeklinde belirtilmiş, 2577 sayılı İdare Yargılama Usul Kanununun 28. Maddesinde “ Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. ” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu bağlamda; yukarıda belirtilen kanun maddeleri uyarınca alınan mahkeme kararlarının uygulanması gerekmekte olup, alınması istenen 2026/156 sayılı UKOME kararı bahse konu mahkeme kararlarının uygulanması doğrultusunda olmadığı için karara tarafımca şerh konulmuştur.

ŞERHİ YAZAN:

Mehmet AYVAZ
Trafik Denetleme Şube Müdür V.
Emniyet Amiri

DOSYA BİLGİ						MAHKEME BİLGİ		
UKOME KARAR	HUKUK NO	TÜR	KONU	AVUKAT VEKİL	DAVACI	MAHKEME	ESAS	KARAR
2016/102	AV. AE 02-2016/378	PLAKA İPTAL	2016/102 500 ADET S PLAKA SATIŞ İPTALİ	H.Ö. V.C.G.	Yılmaz ÖZTÜRK	BURSA 3. İDARE	2016/832	2016/930
						DANIŞTAY 13. DAİRE	2016/4472	2017/460
2016/102	AV. AE 02-2016/428 (AV.ED'den geçen)	PLAKA İPTAL	2016/102 500 ADET S PLAKA SATIŞ İPTALİ	H.Ö.	Mecnun URUÇ	BURSA 1. İDARE	2016/761	2017/118
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2017/1724	2021/4669
2016/102	Av. ME 02-2017/378	PLAKA İPTAL	59 ADET PLAKANIN SÖKÜLMESİ TALEBİ ZİMNEN RED İPTALİ	H.Ö.	Mecnun URUÇ	BURSA 3. İDARE	2017/849	2017/2043
						İSTANBUL 6. İDARİ DAVA	2018/70	2018/255
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2018/2933	2022/6928
2019/159	Av.M.E.02-2019/333	PLAKA İPTAL	MUDANYA 50 ADET S PLAKA İPTALİ	V.C.G.	İbrahim TAŞDEMİR	BURSA 4. İDARE	2019/318	2020/510
						İSTANBUL 6. İDARİ DAVA	2020/1482	2020/1514
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2021/2902	2023/5978
						BURSA 6. İDARİ DAVA	2024/1552	2024/213
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2025/1049	2025/7176
2019/167	Av. M.E. 02-2019/334	PLAKA İPTAL	MERKEZ 104 PLAKA İPTALİ	H.Ö. V.C.G.	İbrahim TAŞDEMİR	BURSA 4. İDARE	2019/317	2020/508
						İSTANBUL 6. İDARİ DAVA	2020/1531	2021/719
2020/105	Av. M.E.02-2020/171	PLAKA İPTAL	MERKEZ 500, GEMLİK 50 ADET S PLAKA İPTALİ (ŞİRKETLERE 5 ŞAHISLARA 1 PLAKA	ODA	BURSA SERVİS ARACI İŞLETMECİLERİ VE HALK OTOBÜŞÇÜLERİ ODASI	BURSA 1.İDARE	2020/610	2021/1155
						BURSA 3. DAVA DAİRESİ	2022/2057	2022/1879
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2023/1113	2025/7178
2021/42	Av.M.E.02-2021/118	PLAKA İPTAL	ORHANGAZİ 30 ADET S PLAKA İPTALİ	A.F.A.	Ali Osman Candan Ltd. Şti.	BURSA 3. İDARE	2021/433	2021/527
						DANIŞTAY 13. DAİRE	2021/3396	2022/843
2021/23	Av.G.S-02/2021/187	PLAKA İPTAL	MUDANYA 50 ADET S PLAKA (2019/159 DÜZELTME KARARI)	V.C.G.	İbrahim TAŞDEMİR	BURSA 4. İDARE	2021/525	2021/928
						BURSA 3. DAVA DAİRESİ	2022/2180	2022/1499
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2023/659	2025/7177
2021/849	Av.M.E.-02/2021/278	PLAKA İPTAL	ORHANGAZİ 30 ADET, İNEGÖL 100 ADET PLAKA SATIŞ İPTALİ	A.F.A.	Ali Osman Candan Ltd. Şti.	BURSA 3. İDARE	2021/993	2023/1251
						BURSA 6. İDARİ DAVA	2024/1166	2025/1369
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2025/4476	2026/4007
2022/220	Av.ME - 02-2022/416 (1556)	PLAKA İPTAL	2017 SONRASI YAPILAN TÜM SATIŞLAR İPTAL EDİLSİN DİLEKÇESİ	V.C.G.	Ali Osman CANDAN	BURSA 3. İDARE	2022/1673	2023/1550
						BURSA 6. DAVA DAİRESİ	2024/2264	2025/3140
						DANIŞTAY 13. DAİRE	2025/3058	2026/322
2022/259	Av. M.E. 02-2023/94	PLAKA İPTAL	2017 SONRASI YAPILAN TÜM SATIŞLAR İPTAL EDİLSİN DİLEKÇESİ	V.C.G.	Ali Osman Candan Ltd. Şti.	BURSA 4. İDARE	2023/13	2024/1003
						BURSA 6. İDARİ DAVA	2024/2704	2025/2376
						DANIŞTAY 8. DAİRE	2025/6160	2026/2002

T.C.
BURSA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/832

KARAR NO : 2016/930

T.T.
20 Ekim 2016

DAVACI : YILMAZ ÖZTÜRK
VEKİLLERİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
Esentepe Mah. Ankara Cad. Serik Sok. No. 1/16
Kartal/İSTANBUL
AV. HÜSEYİN ÖZTÜRK
Esentepe Mah. Ankara Cad. Serik Sok. Oba-5 Apt. No: 1 Kat: 5
D: 16 Kartal/İSTANBUL

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. ADNAN ERTAŞ
Hukuk Müşavirliği, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Acemler Yerleşkesi Osmangazi/BURSA

DAVANIN ÖZETİ : Adına kayıtlı ticari tahditli S plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı tarafından, 500 adet S plakanın ihale edilmesine yönelik 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının; hukuka aykırı olduğu, yeterli ve gerekli bilimsel araştırmanın yapılmadığı, İçişleri Bakanlığından onay alınmadığı, tacir sayılan şirketlere ve şahıslara birden fazla plaka satışı yapılmasının tahdide ilişkin karara uygun olmadığı, geçici teminat bedelinin kanuni sınırın üzerinde belirlendiği, ihale konusu işin niteliği, yeri ve miktarının net olarak ilanda belirtilmediği, servis araçlarına ihtiyaç duyulması halinde bunun öncelikle diğer ilçe araçlarından karşılanması gerektiği iddia edilerek iptali ile öncelikle yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının dava açma ehliyetinin bulunmadığı, davanın süresinde açılmadığı, dava konusu işlemlerin hukuka ve mevzuata uygun olarak tesis edildiği, ihtiyacın yapılan araştırma ve inceleme neticesinde hazırlanan rapor ile ortaya konulduğu, İçişleri Bakanlığı'ndan onay alma zorunluluğunun bulunmadığı, servis araçlarının sayısını belediyenin belirleyebileceği, yargı yetkisinin hukuki denetimle sınırlı olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce taraflara önceden bildirilen 09.09.2016 tarihli duruşmaya davacı vekili Av. Hüseyin Öztürk'ün, davalı idare vekili Av. Melek Aydın'ın geldikleri görülüp usulüne uygun duruşma yapıldıktan sonra dava dosyası incelenerek davalı idarenin süre itirazı yerinde görülmeyle esasa geçilip gereği görüldü:

Dava; adına kayıtlı ticari tahditli S plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı tarafından, 500 adet S plakanın ihale edilmesine yönelik 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılmıştır.

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/832

KARAR NO : 2016/930

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2.maddesinde; "Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır. Başka başka istekliler tarafından karşılanması mutlak olan muhtelif işler bir eksiltmede toplanamaz. Ancak, ihalelerinin ayrı ayrı yapılacağı açıklanmak suretiyle ilanları birarada yapılabilir.", 11.maddesinde; "İhalesi yapılacak her iş için bir onay belgesi hazırlanır. Onay belgesinde, ihale konusu olan işin nevi, niteliği, miktarı, varsa proje numarası, tahmin edilen bedeli, kullanılabilir ödenek tutarı, avans ve fiyat farkı verilecekse şartları, ihalede uygulanacak usul, yapılacaksa ilanın şekli ve adedi, alınacaksa geçici teminat miktarı belirtilir." hükmüne, 16.maddesinde; "İdarece ihalelerin en elverişli koşullarla sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla, isteklilerde belirli mali ve teknik yeterlik ve nitelikler aranabilir. Bunları tespiti yarayan belgelerin neler olduğu, şartnamelerde gösterilir.", 18. maddesinde, "İlanlarda aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur. a) İhale konusu olan işin niteliği, yeri ve miktarı...", 45.maddesinde ise; "Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlerden, tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihaleler açık teklif usulüyle yapılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7.maddesinin "f" bendinde "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.", "p" bendinde "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek." büyükşehir belediyesinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmış, aynı Kanun'un 9.maddesinin 2.fıkrasında "Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır." hükmüne yer verilmiştir.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 28.maddesinde "Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri Bakanlığına bildirilir. Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." düzenlemesi yapılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davalı idare tarafından analizler sonucunda Bursa ilinin ilerleyen yıllarda nüfusunun artacağı, bunun sonucu olarak öğrenci ve çalışan nüfusun artmasının (S) plaka ihtiyacının yıllar içinde artış göstereceğinin öngörüldüğü, Bursa Merkezde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 500 adet (S) plaka satışı yapılmasının uygun görülerek dava konusu 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararının alındığı, "Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde 500 adet Merkez (S) serisinden Plakanın Satışı" işinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45.maddesi uyarınca Açık Teklif Usulü ile ayrı ayrı yapılmasına karar verildiği, ihale ilanında; şirketler ve şahıslar için ayrı ayrı evraklar istenildiği, ihalenin istekli olanların toplam sayısına göre

T.C.

BURSA

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/832

KARAR NO : 2016/930

17.05.2016 tarihinden itibaren her Salı saat 15:00'da Encümen toplantısında, Encümen tarafından belirlenecek sayıda yapılacağı, Encümenin Salı günü dışında başka bir günde toplantı yapması halinde Ticari Servis Aracı (S) Plaka satışının yapılmayacağı, isteklilerin, katıldıkları ihalenin kendilerine kalmaması durumunda, geçici teminat mektubunun süresinin yeterli olması veya nakdi teminatın geri alınmaması koşulu ile bir sonraki ihale günü saat 14:00'a kadar dilekçe ile İhale Şube Müdürlüğü'ne başvuruda bulunarak daha sonra yapılacak olan ihaleye katılabilecekleri belirtilmiştir.

2886 sayılı Kanuna göre yapılacak ihalelerdeki esaslar Kanun'un 2.maddesinde sayılmış olup, yapılacak ihalelerde ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygun işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Olayda, emcümene verilen yetki ile her Salı günü yapılacak toplantıda, encümen tarafından belirlenecek sayıda (S) plaka satışının yapılacak olmasının başka bir ifadeyle satılacak olan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olması nedeniyle bahsi geçen Kanunda öngörülen ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygunluk sağlanmadığı anlaşıldığından dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 197,80-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.500,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı vekiline verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra isteği halinde davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere 22/09/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MAHMUT ŞAHİN
38564

Üye
PELİN ERSOY
178494

Üye
ADEM HANO
178523

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	29,20 TL	
Karar Harcı :	29,20 TL	
Y.D. Harcı :	48,10 TL	
Vekalet Harcı :	4,30 TL	
Posta Gideri :	87,00 TL	
TOPLAM :	197,80 TL	

ASLİ GİBİDİR

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Vekili : Av. Adnan ERTAŞ
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Hukuk
Müşavirliği, Acemler Yerleşkesi Osmangazi/BURSA

Karşı Taraf (Davacı) : Yılmaz ÖZTÜRK

Vekilleri : Av. Hüseyin ÖZTÜRK, Av. Özen Özge DAYANIKLI
Esentepe Mah., Ankara Cad., Serik Sok., Oba-5 Apt.,
No:1/16 Kartal/İSTANBUL

İstemin Özeti : Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 22.09.2016 tarih ve E:2016/832, K:2016/930 sayılı kararının; davacının işbu davayı açmakta ehliyetli olmadığı, davanın süresinde açılmadığı, ihale ilanı ve dokümanının yeterince açık olduğu, ihaleye katılımın daraltılmadığı ve ihalede rekabetin sağlandığı, Bursa'da 2015 yılında 1760 adet (C) plaka araç olmasının mevcut (S) plaka araçların yetersiz olduğunu gösterdiği, Servis Araçları Raporunun yeterli olduğu, söz konusu Raporda belirtilen şehir nüfusu, öğrenci ve istihdam verilerinden ve ayrıca 6360 sayılı Kanun sonrasında ilçelerde bulunan araçların şehir merkezinde çalışmak istemesinden de anlaşılabacağı üzere Bursa'da ticari araç ihtiyacının bulunduğu, yapılan denetimlere ve alınan önlemlere rağmen hala korsan servis araçlarının bulunduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Samet ALTINDAĞ'ın Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince, 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun Ek 1. maddesi uyarınca birlikte yapılan toplantıda, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüldü:

Dava; Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde 2016 yılı Merkez 500 adet Ticari Servis Aracı (S) Plakanın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre açık teklif usulü ile ayrı ayrı satışına yönelik olan Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı kararının, Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulu'nun 26.02.2016 tarih ve 2016/102 sayılı kararının (a) bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesi'nce; 2886 sayılı Kanuna göre yapılacak ihalelerde ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında

karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması gerektiği, olayda, davalı Belediye Encümenine verilen yetki ile her Salı günü yapılacak toplantıda, Encümen tarafından belirlenecek sayıda (S) plaka satışının yapılacak olması, başka bir ifadeyle, satılacak olan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olması nedeniyle 2886 sayılı Kanun'da düzenlenen ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygun işlem tesis edilmediği anlaşıldığından, dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar davalı idare tarafından temyiz edilmiştir.

Dava konusu işlemlerin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptali yolundaki temyize konu Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 22.09.2016 tarih ve E:2016/832, K:2016/930 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyle anılan Mahkeme kararının **ONANMASINA**; dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine, temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, posta giderleri avansından artan tutarın davalı idareye iadesine, kullanılmayan 48,10-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davalı idareye iadesine, **2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere)**, 27.02.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Nevzat
ÖZGÜR

Üye

Zümrüt
ÖDEN

Üye

Ali İhsan
ŞAHİN

Üye

Zeki
YİĞİT

Üye

Dr. Hasan
GÜL

Üye

Ahmet Yahya
ÖZDEMİR

Üye

Mürteza
GÜLER

Üye

Tülay
BULGURCU

Üye

Fatih Mehmet
ALKIŞ

ASLI GİBİ

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/761
KARAR NO : 2017/118

T.T.
09 Şubat 2017

DAVACI : MECNUN URUÇ

VEKİLİ : AV. HÜSEYİN ÖZTÜRK

Esentepe Mah. Ankara Cad Serik Sok. Oba-5 Apt. No:1 Kat:5
Dai:16 Kartal/İSTANBUL

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. EMİNE DİNLER

Bursa Büyükşehir Belediyesi Yeni Hizmet Binası Zafer Mah.
Ankara Yolu Cad. Osmangazi/BURSA

DAVANIN ÖZETİ : Adına kayıtlı ticari tahditli "S" plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı tarafından, 500 adet "S" plakanın ihale edilmesine yönelik 26/01/2016 gün ve 232 sayılı meclis kararı ile 26/02/2016 gün ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının; hukuka aykırı olduğu, yeterli ve gerekli bilimsel araştırmanın yapılmadığı, İçişleri Bakanlığından onay alınmadığı, tacir sayılan şirketlere ve şahıslara birden fazla plaka satışı yapılmasının tahdite ilişkin karara uygun olmadığı, geçici teminat bedelinin kanuni sınırın üzerinde belirlendiği, ihale konusu işin niteliği, yeri ve miktarının net olarak ilanda belirtilmediği, servis araçlarına ihtiyaç duyulması halinde bunun öncelikle diğer ilçe araçlarından karşılanması gerektiği, UKOME tarafından herhangi bir analiz yapılmadığı, yapıldığı ileri sürülen araştırmaların da mizansen olduğu, bölgede bulunan okullara ve işyerlerine yazı yazılmakla yetinildiği, UKOME'nin ihale ilanına ve yapılması şekline ilişkin normlar getirmek suretiyle yetkilerini aştığı, rekabetin oluşmadığı, idarenin yargı kararlarını uygularken dahi hukuka aykırı davrandığı, davalı idarenin süre itirazının yerinde olmadığı, nitekim, 500 adet "S" plakanın satışına ilişkin ihalelerin küçük adetler halinde satılmaya devam olunduğu, bu nedenle, uygulanmakta olan işlem nedeniyle her satış işleminden sonra dava açma süresinin yeniden başlayacağı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının dava açma ehliyetinin bulunmadığı, davanın süresinde açılmadığı, esas yönünden ise, dava konusu işlemlerin hukuka ve mevzuata uygun olarak tesis edildiği, itiyacın yapılan araştırma ve inceleme neticesinde hazırlanan rapor ile ortaya konulduğu, İçişleri Bakanlığında onay alma zorunluluğunun bulunmadığı, servis araçlarının sayısını belediyenin belirleyebileceği, yargı yetkisinin hukuki denetimle sınırlı olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce önceden belirlenerek taraflara duyurulan 25/01/2017 gününde yapılan duruşmaya davacı vekili Av. Vuslat Can Göktaş'ın ve davalı idareyi temsilen Av. Emine Dinler'in geldiği görüldükten sonra duruşmaya başlandı. Yapılan açık duruşmada katılanlara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlenildikten sonra duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmemekle işin esasına geçildi.

Dava; adına kayıtlı ticari tahditli "S" plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı tarafından, 500 adet "S" plakanın ihale edilmesine yönelik 26/01/2016 gün ve 232 sayılı meclis kararı ile 26/02/2016 gün ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2. maddesinde; "Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/761

KARAR NO : 2017/118

rekabetin sağlanması esastır. Başka başka istekliler tarafından karşılanması mutlak olan muhtelif işler bir eksiltmede toplanamaz. Ancak, ihalelerinin ayrı ayrı yapılacağı açıklanmak suretiyle ilanları birarada yapılabilir." hükmüne, 11. maddesinde; "İhale yapılacak her iş için bir onay belgesi hazırlanır. Onay belgesinde, ihale konusu olan işin nevi, niteliği, miktarı, varsa proje numarası, tahmin edilen bedeli, kullanılabilir ödenek tutarı, avans ve fiyat farkı verilecekse şartları, ihalede uygulanacak usul, yapılacaksa ilanın şekli ve adedi, alınacaksa geçici teminat miktarı belirtilir." hükmüne, 16. maddesinde; "İdarece ihalelerin en elverişli koşullarla sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla, isteklilerde belirli mali ve teknik yeterlik ve nitelikler aranabilir. Bunları tespiti yarayan belgelerin neler olduğu, şartnamelerde gösterilir." hükmüne, 18. maddesinde; "İlanlarda aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur. a) İhale konusu olan işin niteliği, yeri ve miktarı..." hükmüne, 45. maddesinde ise; "Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlerden, tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihaleler açık teklif usulüyle yapılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin "f" bendinde; "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.", "p" bendinde; "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek." büyükşehir belediyesinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmış, aynı Kanun'un 9. maddesinin 2. fıkrasında; "Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır." hükmüne yer verilmiştir.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 28. maddesinde ise; "Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri Bakanlığına bildirilir. Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, adına kayıtlı ticari tahditli "S" plakalı aracı ile yolcu taşımacılığı yaptığı, mevcut "S" plakalı araç sayısına ilave olarak 500 adet "S" plakanın ihale edilmesine yönelik 26/01/2016 gün ve 232 sayılı meclis kararı ile 26/02/2016 gün ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dosyaya sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davalı idare tarafından yapıldığı belirtilen analizler sonucunda Bursa İli'nin ilerleyen yıllarda nüfusunun artacağı, bunun sonucu olarak öğrenci ve çalışan nüfusun artmasıyla "S" plaka ihtiyacının da yıllar içinde artış göstereceğinin öngörüldüğü, Bursa Merkez İlçelerinde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 500 adet "S" plaka satışı yapılmasının uygun görülerek dava konusu 26/02/2016 gün ve 102 sayılı UKOME kararının alındığı, "Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde 500 adet Merkez "S" serisinden Plakanın Satışı" işinin

T.C.

BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/761

KARAR NO : 2017/118

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca Açık Teklif Usulü ile ayrı ayrı yapılmasına karar verildiği, ihale ilanında; şirketler ve şahıslar için ayrı ayrı evraklar istenildiği, ihalenin istekli olanların toplam sayısına göre 17/05/2016 tarihinden itibaren her Salı saat 15:00'da Encümen toplantısında, Encümen tarafından belirlenecek sayıda yapılacağı, Encümenin Salı günü dışında başka bir günde toplantı yapması halinde Ticari Servis Aracı (S) Plaka satışının yapılmayacağı, isteklilerin, katıldıkları ihalenin kendilerine kalmaması durumunda, geçici teminat mektubunun süresinin yeterli olması veya nakdi teminatın geri alınmaması koşulu ile bir sonraki ihale günü saat 14:00'a kadar dilekçe ile İhale Şube Müdürlüğü'ne başvuruda bulunarak daha sonra yapılacak olan ihaleye katılabilecekleri yolunda düzenleme yapıldığı görülmektedir.

2886 sayılı Kanuna göre yapılacak ihalelerdeki esaslar Kanun'un 2. maddesinde sayılmış olup, yapılacak ihalelerde ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygun işlem tesis edilmesi gerektiği açıktır.

Bu maddi ve hukuki duruma göre, encümene verilen yetkiyle her Salı günü yapılacak toplantıda, encümen tarafından belirlenecek sayıda ihale yoluyla (S) plaka satışı öngörülmesinin, başka bir ifadeyle, ihale yöntemiyle satışının yapılmasına karar verilen "500" adet "S" plakanın zamana yayılarak encümene verilen yetkiyle her Salı günü yapılacak toplantıda peyderpey/sayının bölünmesi suretiyle ihaleye çıkılacak olmasının, bahsi geçen Kanunda öngörülen ihalede açıklık, öngörülebilirlik ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygun olmadığı, bu halde (500 adet plaka ihalesinin tek seferde değil, bölünerek yapılacak olması hali) dahi, her Salı günü yapılacak toplantıda ihalesi planlanan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olmasının hukuka uygun olduğundan bahsedilemeyeceği açık olduğundan, dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Diğer yandan; davalı idare tarafından, her ne kadar, yapıldığı belirtilen analizler sonucunda Bursa İli'nin ilerleyen yıllarda nüfusunun artacağı, bunun sonucu olarak öğrenci ve çalışan nüfusun artmasıyla "S" plaka ihtiyacının da yıllar içinde artış göstereceğinin anlaşıldığı ileri sürülmekte ise de; söz konusu analizin, nüfus artış oranının tam olarak ne kadar olacağı, nüfus profilinde "S" plakalı araçlardan yararlanma, bu araçları kullanması beklenen nüfus oranının ortaya konulması, mevcut "S" plakalı araçlarla karşılanan taşımacılık ihtiyacındaki nüfus oranının ne olduğu, mevcut "S" plakalı araçlar içerisinde atıl kapasitenin mevcut olup olmadığı gibi hususlarda bir derinlik içermediği, bir başka ifadeyle, henüz gerçekleşmemiş ve fakat henüz gerçekleşmesi beklenen ihtiyaç için ilave "S" plakalı araç sayısının neye ve tam olarak hangi verilere göre 500 adet olarak belirlendiğinin somut dayanaklarla ortaya konulmadığı, kaldı ki, bu sayının belirlenmesinde, şehir trafiğine ilave servis aracı katılacak olması nedeniyle ulaşım ağlarının yeterli olup olmadığı, alınacak önlemler gibi hususlarının da göz önünde bulundurulması ve bu suretle hesaplama yapılması gerektiği, ayrıca, davalı idare tarafından, mevcut toplu taşımacılık ağının geliştirilmesi ve yeni ağlar oluşturulması yönünde yapılan yatırımlar da bulunması nedeniyle nüfus projeksiyonuna ve nüfus özelliklerine göre taşımacılık ihtiyacının karşılanmasındaki oransal dağılımda bu hususun da göz önünde bulundurulması ve yapılan/yapılacak analizlere/raporlara yansıtılması gerektiği, belirtilen tüm bu hususlar göz önüne alındığında, 500 adet "S" plakanın ihale edilmesinden beklenen kamu yararının davalı idare tarafından ortaya konulmadığı da açıktır.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu işlemlerin iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 202,85-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 1.510,00-TL avukatlık ücretinin davalı

T.C.

BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/761

KARAR NO : 2017/118

idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, **2577 sayılı Yasanın 20/A maddesi uyarınca kararın tebliği tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içerisinde** Danıştay nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, 25/01/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
TURAN ASLAN
27786

Üye
İHSAN TURGUT
165840

Üye
FIRAT KALKAN
192899

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı :	29,20 TL
Karar Harcı :	29,20 TL
Y.D. Harcı :	48,10 TL
Vekalet Harcı :	4,30 TL
Dosya Bedeli :	0,75 TL
Posta Gideri :	113,00 TL
TOPLAM :	224,55 TL

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı - BURSA
VEKİLİ : Av. Emine DİNLER - (Aynı adreste)

KARŞI TARAF (DAVACI) : Mecnun URUÇ
VEKİLİ : Av. Hüseyin ÖZTÜRK
UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU : Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25/01/2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde 2016 yılı Merkez 500 adet Ticari Servis Aracı (S) Plakanın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre açık teklif usulü ile ayrı ayrı satışına yönelik olan Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı kararının, Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulu'nun 26.02.2016 tarih ve 2016/102 sayılı kararının (a) bendinin ve ihale ilanının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: 2886 sayılı Kanuna göre yapılacak ihalelerde ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması gerektiği, olayda, davalı Belediye Encümenine verilen yetkiyle her Salı günü yapılacak toplantıda, Encümen tarafından belirlenecek sayıda ihale yoluyla (S) plaka satışı öngörülmesinin, başka bir ifadeyle, ihale yöntemiyle satışının yapılmasına karar verilen "500" adet "S" plakanın zamana yayılarak Encümene verilen yetkiyle her Salı günü yapılacak toplantıda peyderpey/sayının bölünmesi suretiyle ihaleye çıkılacak olmasının, 2886 sayılı Kanun'da düzenlenen ihalede açıklık, öngörülebilirlik ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygun olmadığı, bu hâlde (500 adet plaka ihalesinin tek seferde değil, bölünerek yapılacak olması hâli) dahi, her Salı günü yapılacak toplantıda ihalesi planlanan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olmasında hukuka uygunluk bulunmadığı; diğer yandan, davalı idare tarafından, yapılan analizler sonucunda Bursa ilinin ilerleyen yıllarda nüfusunun artacağı, bunun sonucu olarak öğrenci ve çalışan nüfusun artmasıyla "S" plaka ihtiyacının da yıllar içinde artış göstereceğinin anlaşıldığı ileri sürülmekte ise de, söz konusu analizin, nüfus artış oranının tam olarak ne kadar olacağı, nüfus profilinde "S" plakalı araçlardan yararlanması, bu araçları kullanması beklenen nüfus oranının ortaya konulması, mevcut "S" plakalı araçlarla karşılanan taşımacılık ihtiyacındaki nüfus oranının ne olduğu, mevcut "S" plakalı araçlar içerisinde atıl kapasitenin mevcut olup olmadığı gibi hususlarda bir derinlik içermediği, bir başka ifadeyle, henüz gerçekleşmemiş ve fakat gerçekleşmesi beklenen ihtiyaç için ilave "S" plakalı araç sayısının neye ve tam olarak hangi verilere göre 500 adet olarak belirlendiğinin somut dayanaklarla ortaya konulmadığı, kaldı ki, bu sayının belirlenmesinde,

şehir trafiğine ilave servis aracı katılacak olması nedeniyle ulaşım ağlarının yeterli olup olmadığı, alınacak önlemler gibi hususların da göz önünde bulundurulması ve bu suretle hesaplama yapılması gerektiği, ayrıca, davalı idare tarafından, mevcut toplu taşımacılık ağının geliştirilmesi ve yeni ağlar oluşturulması yönünde yapılan yatırımlar da bulunması nedeniyle nüfus projeksiyonuna ve nüfus özelliklerine göre taşımacılık ihtiyacının karşılanmasındaki oransal dağılımda bu hususun da göz önünde bulundurulması ve yapılan/yapılacak analizlere/raporlara yansıtılması gerektiği, belirtilen tüm bu hususlar dikkate alındığında, 500 adet "S" plakanın ihale edilmesinden beklenen kamu yararının davalı idare tarafından ortaya konulamadığının açık olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, mahkeme kararında ihalede açıklık ve rekabet yasağı ilkelerinin hatalı değerlendirildiği, belediye tarafından yapılan ihale ilamında açıklık ilkesinin tüm unsurlarına eksiksiz bir şekilde uyulduğu, davaya konu ihaleye fazla sayıda kişi katılımı sağlamak amacıyla usulüne uygun ilana çıkıldığı, ihaleye katılmak isteyenlere eşit uzaklıkta ve hiç kimseyi baskı altına almadan dava konusu işlemin tesis edildiği, davacıların ihaleye katılmasını yasaklayan herhangi bir düzenleme bulunmadığı, dava konusu S plaka satışına dair ilanın ve ihale şartnamesinin ihale mevzuatına uygun olduğu bu nedenle mahkeme kararının bozulmasına karar verilmesi talep edilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, encümene verilen yetkiyle her Salı günü yapılacak toplantıda, encümen tarafından belirlenecek sayıda ihale yoluyla (S) plaka satışı öngörülmesinin, kanunda öngörülen ihalede açıklık, öngörülebilirlik ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygun olmadığı, diğer yandan sayının belirlenmesinde, şehir trafiğine ilave servis aracı katılacak olması nedeniyle ulaşım ağlarının yeterli olup olmadığı, alınacak önlemler gibi hususların da göz önünde bulundurulması ve bu suretle hesaplama yapılması gerektiği, 500 adet "S" plakanın ihale edilmesinden beklenen kamu yararının davalı idare tarafından ortaya konulmadığı, bu nedenlerle yerel mahkeme kararının usule ve yasaya uygun olması nedeniyle söz konusu kararın onanması gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ YUSUF AVCI'NIN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Mahkeme kararının Dairemiz kararında belirtilen gerekçeyle onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci ve Onüçüncü Dairelerince, 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun Ek 1. maddesi uyarınca birlikte yapılan toplantıda, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı kararı ile, 500 adet (S) plaka satışıyla ilgili Büyükşehir Belediyesi Encümenine yetki verildiği; Belediye'nin Ulaşım Dairesi Başkanlığı'nca Servis Araçları Raporunun düzenlenmesi üzerine Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulu'nun 26.02.2016 tarih ve 2016/102 sayılı kararının (a) bendi ile, 500 adet Merkez (Osmangazi-Yıldırım-Nilüfer-Gürsu-Kestel) (S) serisinden ticari araç plaka verilmesinin ve plaka ihalesinin Belediye tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna karar verildiği; anılan bu kararların sonrasında ihale dokümanının hazırlanması ve ihale ilanının yapılması üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır." hükmüne yer verilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinde, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ...

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksit sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek." hükmüne yer verilmiş; "Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde de, bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksit, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkilerinin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı, ulaşım koordinasyon merkezi kararlarının, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe gireceği, ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararların, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcı olduğu, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği, Büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin "Ulaşım

hizmetlerine ilişkin işlemler" başlıklı 28. maddesinde, "(1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri Bakanlığına bildirilir.

(2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." kuralı yer almıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Belediye'nin Ulaşım Dairesi Başkanlığı'nca düzenlenen Servis Araçları Raporunda; Bursa ilinin mevcut durumuna yönelik yapılan analizde ilçelere göre dağılımını da gösterecek şekilde şehrin toplam nüfusunun ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan projeksiyon çalışmasına dayanılarak şehrin 2020 yılındaki nüfusunun ne kadar olacağını belirtildiği, şehirdeki toplu taşıma araçlarının toplam günlük yolcu dağılımının ve şehirdeki (C), (S) plakalı araç sayısının ilçelere göre dağılımının gösterildiği, şehirdeki toplam çalışan sayısının belirtildiği, organize sanayi bölgelerindeki firma ve personel sayısı ile şehirdeki öğrenci sayısının ilçelere göre dağılımının gösterildiği ve sonuç olarak bu veriler dikkate alınarak Bursa Merkezde (Osmangazi-Yıldırım-Nilüfer-Gürsu-Kestel) faaliyet göstermek üzere 500 adet (S) plaka satışı yapılmasının önerildiği görülmektedir.

Olayda, Bursa ilinde (S) plakalı araçlarla ilgili duyulan ihtiyacın karşılanması amacıyla uyuşmazlık konusu ihaleye çıkıldığı, şehrin nüfus artışı dikkate alınmak suretiyle Bursa Merkezdeki (Osmangazi-Yıldırım-Nilüfer-Gürsu-Kestel) taşıma ihtiyacının belirlendiği, ihaleyle satışı yapılacak Ticari Servis Aracı (S) Plakanın 500 adet olarak belirlenmesinde, Belediye tarafından hazırlanan Servis Araçları Raporunda şehrin ilçelere göre dağılımını da gösterecek şekilde ayrıntılı olarak yer verilen nüfus, öğrenci ve çalışan sayılarının dikkate alındığı anlaşılmaktadır. Söz konusu raporda, şehirdeki toplu taşıma araçlarının toplam günlük yolcu dağılımının ve şehirdeki (C), (S) plakalı araç sayısının ilçelere göre dağılımının gösterilmesiyle, Bursa ilindeki taşıma ihtiyacının belirlenmesinde şehrin ulaşım planının da dikkate alındığı görülmektedir.

Bu durumda, Bursa ilinde (S) plakalı araçlarla ilgili duyulan ihtiyacın davalı idarece anılan Servis Araçlarıyla Raporuyla ortaya konulduğu anlaşılmakta ise de, uyuşmazlık konusu ihalede açıklığın ve rekabetin sağlanmadığı görüldüğünden, dava konusu işlemlerin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptali yolundaki temyize konu İdare Mahkemesi kararında sonucu itibarıyla hukukî isabetsizlik bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalının temyiz isteminin reddine,

2. Dava konusu işlemlerin iptali yolundaki Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25/01/2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı kararının temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi

bulunmadığından anılan Mahkeme kararının yukarıda belirtilen **GEREKÇEYLE ONANMASINA,**

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,
4. Posta giderleri avansından artan tutarın taraflara iadesine,
5. Kullanılmayan 51,70-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davalı idareye iadesine,
6. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
7. **2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 20/10/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan
Nevzat
ÖZGÜR

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
Dr. Hasan
GÜL

Üye
Yücel
BULMUŞ

Üye
Doç. Dr. Gürsel
ÖZKAN

Üye
Mürteza
GÜLER

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Tayyibe
KAYCIOĞLU

Üye
Mustafa Nafiz
ACAR

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/849
KARAR NO : 2017/2043

T.T.
25 Aralık 2017

DAVACI : MECNUN URUÇ
VEKİLİ : AV. HÜSEYİN ÖZTÜRK
Esentepe Mah. Ankara Cad Serik Sok. Oba-5 Apt. No:1 Kat:5 Dai:16
Kartal/İSTANBUL

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN
Bursa Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Mihraplı Köprü
Yanı Acemler Osmangazi/BURSA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, ihale kapsamında verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi için yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin; 500 adet S plakasının ihalesi için tesis edilen 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararı ve ihale işlemlerinin iptali istemi ile açtıkları davada iptal kararı verildiği, bu ihale kapsamında 59 adet plaka verildiği, idarenin mahkeme kararını yerine getirmediği, söz konusu plakaların 3.kişilere devrinin söz konusu olduğu, bu durumun ise yeni hukuki sorunlar doğuracağı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının dava konusu işlem ile Bursa 1.İdare Mahkemesi nezdinde açılan E:2016/761 K:2017/118 sayılı dosyada verilen iptal kararı nedeni ile ortaya çıkan duruma dayanarak anılan dava öncesinde yapılan plaka satışlarının iptalini talep ettiği, ancak davacının başvurusu öncesinde verilen kararların hiç birisinde iptali istenilen satış işlemlerine ilişkin bir hüküm kurulmadığı, satış işlemleri yapıldığı sırada dayanak yapılan kararlar hakkında iptal kararı olmadığı, Mahkememizin Danıştay incelemesinden geçerek kesinleşen E:2016/832 K:2016/930 sayılı kararı gereği kararda belirtilen hususlar da dikkate alınarak, UKOME tarafından yeni kararlar alındığı ve satış işlemlerine devam edildiği, tükenen işlem nedeniyle davacının zararına sebep olacak bir durum olmadığı, yapılacak yeni satışlara katılarak yeni bir plaka edinebileceği, davacının menfaatinin ihlal edilmediği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce önceden belirlenerek taraflara duyurulan 08.12.2017 gününde yapılan duruşmaya davacı vekili Av. Hüseyin Öztürk'ün geldiği, davalı idare vekili Av. Murat Engin'in geldiği görüldükten sonra duruşmaya başlandı. Yapılan açık duruşmada taraflara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlenildikten sonra duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; davacının, ihale kapsamında verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi için yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2.maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuk Devleti olduğu hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28.maddesinde "Danıştay, bölge idare

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/849
KARAR NO : 2017/2043

mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; 500 adet S plakanın ihale edilmesine yönelik 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılan davada, Mahkememizin 22/09/2016 tarih ve E:2016/832, K:2016/930 sayılı kararında *"encümene verilen yetki ile her Salı günü yapılacak toplantıda, encümen tarafından belirlenecek sayıda (S) plaka satışının yapılacak olmasının başka bir ifadeyle satılacak olan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olması nedeniyle bahsi geçen Kanunda öngörülen ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygunluk sağlanmadığı"* gerekçesi ile iptal edildiği, bu kararın Danıştay 13.Dairesi'nin E:2016/4772, K:2017/460 sayılı kararı ile onanarak kesinleştiği, bu süre zarfında Mahkeme kararı ile iptal edilen ihale kapsamında 59 adet plakanın verildiği, verilen bu plakaların iptal edilmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İdari işlemler tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygunluk karinesinden yararlanır. Diğer bir deyişle, idari işlemler belirlenen usule uygun olarak hukuk alemine çıkmalarına yada mevzuata uygun olup olmadıklarına bakılmaksızın tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygun oldukları kabul edilir. Diğer yandan idari işlem; idarenin işlemi iptal etmesi ve geri alması durumlarında ortadan kalkar. İşlemin idare tarafından iptal edilmesi durumunda, iptal edilene karar geçen süre içerisinde sebep olduğu tüm hukuki sonuçlarını ortadan kaldırır. Geri alma durumunda ise işlemin geri alınmasına kadar geçen süre içerisinde meydana getirdiği tüm sonuçları devam eder.

Öte yandan, idari işlemin Mahkeme kararı ile iptal edilmesi durumunda, aynen işlemin idare tarafından iptal edilmesi durumundaki gibi, tesis edildiği andan iptal edildiği ana kadar meydana çıkardığı tüm hukuksal sonuçlar ortadan kalkar. Yani işlem hiç tesis edilmemiş, hiçbir olaya uygulanmamış, hiçbir sonuç doğurmamış kabul edilir.

Bu açıklamalar çerçevesinde; Mahkeme kararı ile iptal edilmiş bir ihalenin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği, hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış bir ihaleye istinaden verilen plakaların idare tarafından geri alınması gerektiği, dolayısı ile bu kapsamda verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi için yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin hukuka uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan ₺ 216,85 yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen ₺1.510,00 avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere 08/12/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MAHMUT ŞAHİN
38564

Üye
METİN TÜFEKÇİ
178486

Üye
ADEM HANO
178523

Yargılama giderleri takip eden sayfadadır.

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/849
KARAR NO : 2017/2043

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	₺ 31,40
Karar Harcı :	₺ 31,40
Y.D. Harcı :	₺ 51,70
Vekalet Harcı :	₺ 4,60
Posta Gideri :	₺ 97,00
Dosya Bedeli :	₺ 0,75
<u>TOPLAM :</u>	<u>₺ 216,85</u>

T.C

İSTANBUL

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2018/70
KARAR NO: 2018/255

İSTİNAF TALEBİNDE BULUNAN

(DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN (Aynı Adreste)
KARŞI TARAF (DAVACI) : MECNUN URUÇ
VEKİLİ : AV. HÜSEYİN ÖZTÜRK
Esentepe Mah. Ankara Cad Serik Sok. Oba-5 Apt. No:1 Kat:5 Dai:16
Kartal/İSTANBUL

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, ihale kapsamında verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi için yaptığı başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada; "Dava dosyasının incelenmesinden; 500 adet S plakanın ihale edilmesine yönelik 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılan davada, Mahkememizin 22/09/2016 tarih ve E:2016/832, K:2016/930 sayılı kararında "encümene verilen yetki ile her Salı günü yapılacak toplantıda, encümen tarafından belirlenecek sayıda (S) plaka satışının yapılacak olmasının başka bir ifadeyle satılacak olan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olması nedeniyle bahsi geçen Kanunda öngörülen ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygunluk sağlanmadığı" gerekçesi ile iptal edildiği, bu kararın Danıştay 13.Dairesi'nin E:2016/4772, K:2017/460 sayılı kararı ile onanarak kesinleştiği, bu süre zarfında Mahkeme kararı ile iptal edilen ihale kapsamında 59 adet plakanın verildiği, verilen bu plakaların iptal edilmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır. İdari işlemler tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygunluk karinesinden yararlanır. Diğer bir deyişle, idari işlemler belirlenen usule uygun olarak hukuka uygun oldukları kabul edilir. Diğer yandan idari işlem; idarenin işlemi iptal etmesi ve geri alması durumlarında ortadan kalkar. İşlemin idare tarafından iptal edilmesi durumunda, iptal edilene karar geçen süre içerisinde sebep olduğu tüm hukuki sonuçlarını ortadan kaldırır. Geri alma durumunda ise işlemin geri alınmasına kadar geçen süre içerisinde meydana getirdiği tüm sonuçları devam eder. Öte yandan, idari işlemin Mahkeme kararı ile iptal edilmesi durumunda, aynen işlemin idare tarafından iptal edilmesi durumundaki gibi, tesis edildiği andan iptal edildiği ana kadar meydana çıkardığı tüm hukuksal sonuçlar ortadan kalkar. Yani işlem hiç tesis edilmemiş, hiçbir olaya uygulanmamış, hiçbir sonuç doğurmamış kabul edilir. Bu açıklamalar çerçevesinde; Mahkeme kararı ile iptal edilmiş bir ihalenin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği, hukuk aleminde bütün sonuçları ile kalkmış bir ihaleye istinaden verilen plakaların idare tarafından geri alınması gerektiği, dolayısı ile bu kapsamda verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi için yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin hukuka uygun olmadığı sonucuna varılmıştır." gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesinin 08/12/2017 tarih ve E:2017/849 K:2017/2043 sayılı kararının; iptal edilen kararın genel düzenleyici işlem niteliği taşıdığı, kişisel bir karar olmadığı menfaat ihlali bulunmadığı iddialarıyla istinaf yoluyla incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesince; dava dosyasındaki bilgi ve belgeler incelenerek işin gereği görüldü:

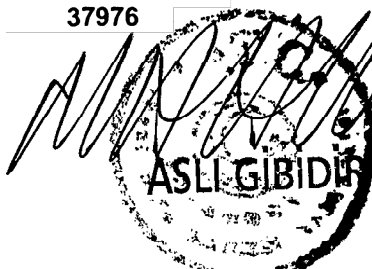
İstinaf dilekçesinde ileri sürülen iddialar, dayandığı hukuki ve kanuni gerekçeleri Dairemizce de uygun bulunan Bursa 3. İdare Mahkemesinin 08/12/2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı kararının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığından istinaf talebinin reddine, istinaf aşamasında yapılan 212,20 TL yargılama giderinin davalı idare üzerinde bırakılmasına, kararın kesinleşmesini takiben istinaf aşamasındaki posta gideri avansından artan kısmın mahkemesince davalı idareye iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Dairemiz aracılığıyla Danıştay nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, 21/03/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
NUMAN ŞAHİN
37807

Üye
MELEK ŞENDİL YAN
37976

Üye
DENİZ DÖKMECİ
120478

İstinaf Aşaması Yargılama Giderleri
İstinaf Harcı 98,10 TL
İstinaf YD Harcı 58,10 TL
İstinaf Posta Gideri 56,00 TL
Toplam 212,20 TL

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. Murat ENGİN

UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVACI) : Mecnun URUÇ

VEKİLİ : Av. Hüseyin ÖZTÜRK

UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU : İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi'nin 21/03/2018 tarih ve E:2018/70, K:2018/255 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Bursa ilinde servis ile yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan davacı tarafından, davalı idarece ihale kapsamında verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 08/12/2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı kararıyla; dava dosyasının incelenmesinden, 500 adet S plakanın ihale edilmesine yönelik 26.01.2016 tarih ve 232 sayılı Meclis kararı ile 26.02.2016 tarih ve 102 sayılı UKOME kararının (a) bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılan davada, Mahkemelerinin 22/09/2016 tarih ve E:2016/832, K:2016/930 sayılı kararıyla "Encümene verilen yetki ile her Salı günü yapılacak toplantıda, Encümen tarafından belirlenecek sayıda (S) plaka satışının yapılacak olmasının başka bir ifadeyle satılacak olan plaka sayısının kaç adet olduğunun önceden belirlenmemiş ve ilan edilmemiş olması nedeniyle bahsi geçen Kanunda öngörülen ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması kriterlerine uygunluk sağlanmadığı" gerekçesi ile iptal kararı verildiği, bu kararın Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 27/02/2017 tarih ve E:2016/4772, K:2017/460 sayılı kararı ile onanarak kesinleştiği, bu süre zarfında Mahkeme kararı ile iptal edilen ihale kapsamında 59 adet plakanın verildiği, verilen bu plakaların iptal edilmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, idari işlemin Mahkeme kararı ile iptal edilmesi durumunda, aynen işlemin idare tarafından iptal edilmesi durumundaki gibi, tesis edildiği andan iptal edildiği ana kadar meydana çıkardığı tüm hukuksal sonuçların ortadan kalkacağı; bu açıklamalar çerçevesinde, Mahkeme kararı ile iptal edilmiş bir ihalenin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği, hukuk aleminden bütün sonuçları ile ortadan kalkmış bir ihaleye istinaden verilen plakaların idare tarafından geri alınması gerektiği, dolayısı ile bu kapsamda verilen 59 adet plakanın iptal edilerek plakaların araçlardan sökülmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin hukuka uygun olmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesince; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının hukuka ve usule uygun olduğu

ve davalı idare tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, UKOME kararı henüz yürürlükte iken yapılan 59 ihalenin 59 ayrı birer idari işlem olduğu, UKOME kararının yargı kararıyla iptaline karar verilmesinin bu karar gereği ayrı ayrı yapılan 59 idari işlemin iptalini gerektirmediği, ihaleyi kazananlardan plaka bedelleri alındığından bu bedellerin iadesinin sıkıntıya sebebiyet vereceği belirtilerek, temyiz istemine konu Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : İhsan ÇELİK

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle,

1. Temyiz isteminin reddine,

2. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi'nin 21/03/2018 tarih ve E:2018/70, K:2018/255 sayılı kararının **ONANMASINA**,

3. Kullanılmayan 59,10-TL yürütmenin durdurulması harcının davalı idareye iadesine,

4. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutarın Mahkeme tarafından iadesine,

5. **Kesin olarak**, 29/11/2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
Yücel
BULMUŞ

Üye
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Yunus Emre
SILAY

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/318

KARAR NO : 2020/510

DAVACI : İBRAHİM TAŞDEMİR
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
-UETS[16482-84085-80857]

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN
Bursa Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Mihraplı
Köprü Yanı Acemler Osmangazi/BURSA

DAVANIN ÖZETİ : Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin; eşitlik ilkesine aykırı olduğu, atıl durumda bulunan "S" plakalı servis aracı olup olmadığının araştırılmadığı, toplu taşıma hizmeti verilmesi ile bu hizmetin özel kişilerce gördürülmesi sürecinde, hizmetin özel kişilerce gördürülmesi karşılığında özel kişilerden alınacak ücretin belirlenmesi noktasında karar verme yetkisinin belediye meclisine ait olduğu, bu yetkinin belediye meclisince kullanılmayıp UKOME tarafından kullanıldığı, yetki devrine ilişkin açık bir kanun hükmünün bulunmadığı iddialarıyla iptali talep edilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, il ve ilçe trafik komisyonunun görev ve yetkilerinin Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 9. maddesiyle ulaşım koordinasyon merkezine devredildiği, dava konusu kararlarında bu çerçevede büyükşehir belediyesi bünyesinde kurulan ulaşım koordinasyon merkezince mevzuata uygun olarak alındığı, ulaşım işlerine ilişkin yetkilerin idarenin tekelinde olan yetkiler olduğu, dolayısıyla muhammen bedel belirlenirken başka bir organın kararına ihtiyaç olmadığı, iddialarıyla yürümenin durdurulması talebinin ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 4. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için taraflara önceden bildirilen 10/07/2020 tarihinde davacı vekili Av. Ali Faruk Akan ile davalı idare vekili Av. Murat Engin'in geldiği görülerek yapılan duruşmada taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde; "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde **işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını**, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek,

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/318

KARAR NO : 2020/510

işletirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmış, 9. maddesinde; "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı **Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur.** İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır." kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan 02.04.1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1. maddesinde; bu Kararın amacının, toplu taşımacılığın geliştirilmesi ve disiplin altına alınması, korsan taşımacılığın önlenmesi ve fiilen çalışan şoför esnafının haklarının korunması amacıyla taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına verilecek ticari plakaların sayısı, verilme usul ve esaslarını belirlemek olduğu, 5 maddesinde; ticari plakaların, kapalı teklif usulü ile aşağıdaki şartlar dikkate alınarak, **trafik komisyonunun tespit edeceği esaslara göre verileceği** ifade edilerek, maddenin devamında ticari plakaların verilme/satılma usulleri kurala bağlanmış olup, söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın halen yürürlükte olduğu bilinmektedir.

Diğer taraftan, 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 18. maddesinde; "(1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla, ... ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen **her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını**, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmekle... d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım,

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/318

KARAR NO : 2020/510

toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla ... görevli ve yetkilidir" kuralı, 28. maddesinde; ...(2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME’ce tespit edilir." kuralı yer almaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile Bursa İli, Mudanya İlçesi'nde servis taşımacılığı yapmakta olan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın, **a bendinde** yer alan; "*Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna,* **c bendinde** yer alan; "*Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna,* **d bendinde** yer alan; "*Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna"* kısımlarının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, dosyada bulunan 2019 yılı Mudanya Servis Araçları Raporu'nda özetle; Mudanya ilçesinin nüfusunun 2014 yılında 80.385, 2015 yılında 83.174, 2016 yılında 86.426, 2017 yılında 90.282, 2018 yılında ise 93.707 kişi olduğu, istatistik verilerinden de anlaşılabacağı üzere Mudanya ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam etmesinin beklendiği, nüfus artışının öğrenci ve çalışan sayılarının da artışına neden olacağı ve (S) plaka ihtiyacının yıllar içinde artış göstereceği, bununla birlikte ekonomik ve eğitim aktivitelerin yer değiştirmeye başlaması, ikamet bölgelerinin ise daha durağan kalması sebebiyle kişisel hareketliliklerde de değişkenliği arttıracığı ve dolayısıyla servis ulaşımına olan ihtiyacı arttıracığı, ...Mudanya ilçesi özelinde güzergah izin belgeleri ile faaliyet gösteren 76 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı Ukome Kurulu Kararı ile 2 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Mudanya ilçesi'ndeki okullara 5.239 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınmalı olarak gelmekte olduğu ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşınmalı sistem içinde faaliyet göstermesi nedeniyle, araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin 308 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. **2019 yılı için öncelik olarak en az 50 adet aracın satışının yapılması** gerekli ihtiyacın karşılanmasının sağlanmasının uygun olduğu" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaçlar neticesinde dava konusu işlemlerin tesis edildiği görülmektedir.

Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/318

KARAR NO : 2020/510

taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 287,25-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte olan A.A.Ü.T. uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 2.590,00-TL vekalet ücretinin davacı tarafından davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen 30 gün içinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 10/07/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MUSTAFA ŞAHİN
97679

Üye
HÜSEYİN BÜYÜKKAYA
182205

Üye
HARUN ÇELEBİ
192942

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	44,40 TL	
Karar Harcı :	44,40 TL	
Y.D. Harcı :	73,10 TL	
Vekalet Harcı :	6,40 TL	
Posta Gideri :	118,95 TL	
TOPLAM :	287,25 TL	

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2020/1482
KARAR NO: 2020/1514

İSTİNAF TALEBİNDE BULUNAN

(DAVACI) : İBRAHİM TAŞDEMİR
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ -UETS[16482-84085-80857]
KARŞI TARAF (DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

Bursa Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Mihraplı Köprü Yanı
Acemler Osmangazi/BURSA

İSTEMİN ÖZETİ : Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istemiyle açılan davada; "Dosyanın incelenmesinden; kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile Bursa İli, Mudanya İlçesi'nde servis taşımacılığı yapmakta olan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın, a bendinde yer alan; "Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, c bendinde yer alan; "Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna," d bendinde yer alan; "Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna" kısımlarının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, dosyada bulunan 2019 yılı Mudanya Servis Araçları Raporu'nda özetle; Mudanya ilçesinin nüfusunun 2014 yılında 80.385, 2015 yılında 83.174, 2016 yılında 86.426, 2017 yılında 90.282, 2018 yılında ise 93.707 kişi olduğu, istatistik verilerinden de anlaşılabacağı üzere Mudanya ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam etmesinin beklendiği, nüfus artışının öğrenci ve çalışan sayılarının da artışına neden olacağı ve (S) plaka ihtiyacının yıllar içinde artış göstereceği, bununla birlikte ekonomik ve eğitim aktivitelerin yer değiştirmeye başlaması, ikamet bölgelerinin ise daha durağan kalması sebebiyle kişisel hareketliliklerde de değişkenliği arttıracığı ve dolayısıyla servis ulaşımına olan ihtiyacı arttıracığı, ...Mudanya ilçesi özelinde güzergah izin belgeleri ile faaliyet gösteren 76 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı Ukome Kurulu Kararı ile 2 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Mudanya ilçesi'ndeki okullara 5.239 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınmalı olarak gelmekte olduğu ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşınmalı sistem içinde faaliyet göstermesi nedeniyle, araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin 308 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. 2019 yılı için öncelik olarak en az 50 adet aracın satışının yapılarak gerekli ihtiyacın karşılanması sağlanmasının uygun olduğu" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaçlar neticesinde dava konusu işlemlerin tesis edildiği görülmektedir.

Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna varılmıştır. " gerekçesiyle davanın reddine karar veren **Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarih ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararının;** eşitlik ilkesine aykırı olduğu, atıl durumda bulunan "S" plakalı servis aracı olup olmadığının araştırılmadığı, toplu taşıma hizmeti verilmesi ile bu hizmetin özel kişilerce gördürülmesi sürecinde, hizmetin özel kişilerce gördürülmesi karşılığında özel kişilerden alınacak ücretin belirlenmesi noktasında karar verme yetkisinin belediye meclisine ait olduğu, bu yetkinin belediye meclisince kullanılmayıp UKOME tarafından kullanıldığı, yetki devrine ilişkin açık bir kanun hükmünün bulunmadığı iddialarıyla istinaf yoluyla incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2020/1482
KARAR NO: 2020/1514
SAVUNMANIN ÖZETİ

: İstinaf talebinin reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesince; dava dosyasındaki bilgi ve belgeler incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 9. maddesinde; büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı ulaşım koordinasyon merkezinin kurulacağı, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği, 26. maddesinde; büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabileceği, genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabileceği, büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceği hükmüne yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 70. maddesinde; belediyenin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabileceği, 71. maddesinde ise; belediyenin, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabileceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin dava konusu işlemin tesis edildiği tarihindeki 17. maddesinde; UKOME'nin, büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında; a) Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişinin, b) Milli Savunma Bakanlığı temsilcisinin, c) Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin, ç) Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin, d) Sınırları içersinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin, e) Sınırları içersinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Denizcilik Müsteşarlığı temsilcisinin, f) Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, g) Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ğ) Kara Ulaştırma Genel Müdürlüğü temsilcisinin, h) Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin, i) Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içersinde oluşan ve o belediyenin sınırları içersinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe ve ilk kademe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin katılımından oluşacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Olayda, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca UKOME'nin Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişiden oluşacağı, BURULAŞ'ın ise 5393 sayılı Kanunun 70. maddesine göre kurulan bir şirket olduğu ve Bursa Büyükşehir Belediyesine ait resmi internet sitesindeki Bursa Büyükşehir Belediyesi İdari Yapılanmasında da BURULAŞ'ın Belediyeye bağlı şirketler arasında sayıldığı, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşıldığından, BURULAŞ Genel Müdürünün UKOME'ye üye sıfatıyla katılımı ile tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim benzer bir uyuşmazlıkta Danıştay 8. Dairesi'nin 14/10/2019 tarih ve E:2015/7150, K:2019/8695, 14/10/2019 tarih ve E:2015/13735, K:2019/8694, 14/10/2019 tarih ve E:2015/13165, K:2019/8696 sayılı kararları da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle; istinaf talebinin **kabulüne, Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarih**

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2020/1482
KARAR NO: 2020/1514

ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline, dava ve istinaf aşamasında yapılan 527,85 TL yargılama giderinin ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 3.110,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta gideri avansından artan kısmın mahkemesince davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Dairemiz aracılığıyla **Danıştay nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere**, 28/12/2020 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
NUMAN ŞAHİN
37807

Üye
DENİZ DÖKMECİ
120478

Üye
ZAFER GÖKDERE
165709
X

Dava ve İstinaf Aşaması Yargılama Giderleri

Başvuru Harcı	44,40 TL
Karar Harcı	44,40 TL
Y.D.Harcı	73,10 TL
Vekalet Harcı	6,40 TL
Dava Aşaması Posta Gideri	118,95 TL
İstinaf Harcı	148,60 TL
İstinaf Posta Gideri	92,00 TL
Toplam	527,85 TL

D.D/D.V

AZLIK OYU (X):

Dava; Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7. maddesinin f bendinde; "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek", "p" bendinde; "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek" büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmaktadır.

Öte yandan; aynı Kanunun "Ulaşım Hizmetleri" başlıklı 9. maddesinin 2. fıkrasında "Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır." hükmüne yer verildikten sonra 4. fıkra da ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararların, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcı olduğu kuralına yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri uyarınca, Büyükşehir ulaşım ana plânını yapma veya yaptıрма ve uygulama, ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlama ve koordinasyonu sağlama, kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirleme yetkisi ulaşım koordinasyon merkezlerine verilmiştir. Bununla birlikte, ilgili mevzuat hükmü kapsamında ulaşım koordinasyon merkezlerine verilen trafik

hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirleme yetkisinin, kamu yararına ve hizmet gereklerine uygun bir biçimde kullanılması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden; kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile Bursa İli, Mudanya İlçesi'nde servis taşımacılığı yapmakta olan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın, a bendinde yer alan; "Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, c bendinde yer alan; "Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna," d bendinde yer alan; "Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna" kısımlarının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, dosyada bulunan 2019 yılı Mudanya Servis Araçları Raporu'nda özetle; Mudanya ilçesinin nüfusunun 2014 yılında 80.385, 2015 yılında 83.174, 2016 yılında 86.426, 2017 yılında 90.282, 2018 yılında ise 93.707 kişi olduğu, istatistik verilerinden de anlaşılabacağı üzere Mudanya ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam etmesinin beklendiği, nüfus artışının öğrenci ve çalışan sayılarının da artışına neden olacağı ve (S) plaka ihtiyacının yıllar içinde artış göstereceği, bununla birlikte ekonomik ve eğitim aktivitelerin yer değiştirmeye başlaması, ikamet bölgelerinin ise daha durağan kalması sebebiyle kişisel hareketliliklerde de değişkenliği arttıracığı ve dolayısıyla servis ulaşımına olan ihtiyacı arttıracığı, ...Mudanya ilçesi özelinde güzergah izin belgeleri ile faaliyet gösteren 76 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı Ukome Kurulu Kararı ile 2 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Mudanya ilçesi'ndeki okullara 5.239 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınmalı olarak gelmekte olduğu ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşınmalı sistem içinde faaliyet göstermesi nedeniyle, araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin 308 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. 2019 yılı için öncelik olarak en az 50 adet aracın satışının yapılarak gerekli ihtiyacın karşılanmasının sağlanmasının uygun olduğu" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaçlar neticesinde dava konusu işlemlerin tesis edildiği görülmektedir.

Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, raylı, raysız yeraltı ve yerüstü her türlü kara, deniz, göl ve hava ulaşımı ve taşımacılığı hizmetlerini yapmak, yaptırmak, işletmek ve işletmek veya bu hizmetlere katkıda bulunmak amacıyla kurulan Bursa Ulaşım-Toplu Taşıma İşletmeciliği Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin (kısaca BURULAŞ) hisselerinin %96,7'sinin Bursa Büyükşehir Belediyesine geri kalan hisselerin de Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin en büyük hissedarı olduğu şirketlere ait olduğu, dolayısıyla Burulaş'ın Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin bağlı kuruluşu niteliğinde olduğu bu nedenle, Ukome Kurulu'na Büyükşehir Belediyesi birimlerinden temsilen katılacaklar arasında Burulaş Genel Müdürüne de yer verilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu nedenle, istinaf dilekçesinde ileri sürülen iddialar, dayandığı hukuki ve kanuni gerekçeler **Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarih ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararının** kaldırılmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığından istinaf başvurusunun reddine karar verilmesi gerekirken aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye

ZAFER GÖKDERE

165709

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
VEKİLİ : Av. Murat ENGİN
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVACI) : İbrahim TAŞDEMİR
VEKİLİ : Av. Vuslat Can GÖKTAŞ
UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU : İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 28/12/2020 tarihli ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Bursa ilinde 16 S 8614 plakalı araçla servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 4. İdare Mahkemesince verilen 10/07/2020 tarihli ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararda; trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı; bununla beraber, 02/04/1986 tarihli ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesince; mevzuat hükümleri uyarınca UKOME'nin Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişiden oluşacağı, BURULAŞ'ın ise 5393 sayılı Kanun'un 70. maddesine göre kurulan bir şirket olduğu ve Bursa Büyükşehir Belediyesine ait resmi internet sitesindeki Bursa Büyükşehir Belediyesi idari yapılanmasında da BURULAŞ'ın belediyeye bağlı şirketler arasında sayıldığı, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşıldığından, BURULAŞ Genel Müdürünün UKOME'ye üye sıfatıyla katılımı ile tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle ve benzer uyuşmazlıklarda Danıştay Sekizinci Dairesinin 14/10/2019 tarihli ve E:2015/7150, K:2019/8695, 14/10/2019 tarihli ve E:2015/13735, K:2019/8694, 14/10/2019 tarihli ve E:2015/13165, K:2019/8696 sayılı kararlarının da bu yönde olduğu belirtilerek davacının

istinaf talebinin kabulüne, Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarihli ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Davalı idare tarafından; hissesinin tamamı davalı idare mülkiyetinde ve kontrolünde olup tüm iş ve işlemleri Sayıştay denetimine tabi kamuya ait bir anonim şirket olan BURULAŞ'ın belediyeye bağlı bir kuruluş olduğu, bağlı kuruluş genel müdürünün UKOME'ye üyelik yapmasının ise hukuka aykırı bir yönü bulunmadığı belirtilerek temyize konu kararın bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından; temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ BURCU ALTMİŞDÖRTOĞLU'NUN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararının; *"a)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, "c)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna", "d) Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna"* ilişkin kısmının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

23/07/2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde, "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini,

zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmış; Kanun'un "Ulaşım Hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde, büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ile Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı ulaşım koordinasyon merkezinin kurulacağı, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiş; 26. maddesinde ise, büyükşehir belediyesinin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabileceği, genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personelin bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabileceği, büyükşehir belediyesinin, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebileceği ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceği hükme bağlanmıştır.

15/06/2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Ulaşım Koordinasyon Merkezi" başlıklı üçüncü kısmının "Kuruluş" kenar başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında, (dava konusu işlem tarihindeki haliyle) UKOME'nin, büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında; a) Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on bir kişinin, b) Milli Savunma Bakanlığı temsilcisinin, c) Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin, ç) Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin, d) Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin, e) Sınırları içerisinde deniz ve içsu bulunan büyükşehirlerde Liman Başkanlığını, birden fazla Liman Başkanlığı bulunan büyükşehirlerde ise bu başkanlıkları temsilen görevlendirilecek temsilcinin, f) Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, g) Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ğ) Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü temsilcisinin, h) Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin, i) Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin, j) Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe ve ilk kademe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin katılımından oluşacağı; 2. fıkrasında, UKOME toplantılarına

ayrıca, gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcilerinin de oy hakkı olmaksızın davet edilerek görüşlerinin alınacağı; 3. fıkrasında, büyükşehir belediyesinin öteki birim başkanları ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, ilgili vakıf ve dernek temsilcilerinin görev alanlarına giren konularda, oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere toplantılara davet edilebileceği; "Toplantı" kenar başlıklı 19. maddesinin 1. fıkrasında ise, UKOME'nin büyükşehir belediye başkanının veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, 17. maddede belirtilen üyelerle önceden kararlaştırılan tarih ve yerde toplanacağı; "Toplantı usulü" kenar başlıklı 20. maddesinde, UKOME toplantılarının, bu Yönetmeliğin 17. maddesinde sayılan üyelerin salt çoğunluğunun katılımı ile başkan tarafından açılacağı, mazereti olan üyenin yerine kurumları tarafından görevlendirilecek bir üst düzey yetkilinin toplantıya katılacağı, oylamaların açık oylama şeklinde yapılacağı, kararların toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınacağı, oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluğun sağlanmış sayılacağı ve kararlarda çekimser oy kullanılamayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin,"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler" kenar başlıklı 28. maddesinin 2. fıkrasında ise, "Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 13/07/2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70. maddesinde, belediyenin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usûllere göre şirket kurabileceği; 71. maddesinde ise belediyenin, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığı'nın izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabileceği hükme bağlanmıştır.

08/03/2011 tarihli ve 27868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve il özel idaresi, belediye ve büyükşehir belediyesi bütçesi içinde oluşturulacak işletmelerin, kuruluş ve işleyişine dair usul ve esasları düzenleyen Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin (dava konusu işlem tarihindeki haliyle) 3. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde 'İşletme', "Mahalli idarenin görev ve sorumluluk kapsamında bulunan özel gelir ve giderleri olan hizmetleriyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığı izni ile kurulan bütçe içi işletmeler" şeklinde tanımlanmış; 4. maddesinde ise, işletmenin, büyükşehir belediyelerinde, İşletme ve İştirakler Daire Başkanlığı veya Şube Müdürlüğü; diğer belediyelerde ise, İşletme Müdürlüğü veya İşletme ve İştirakler Müdürlüğü şeklinde ayrı bir hizmet birimi olarak kurulabileceği gibi, mevcut bir hizmet birimi içinde de kurulabileceği hükmüne yer verilerek işletmenin mahalli idare teşkilat yapısındaki yeri belirlenmiştir.

Bununla birlikte; Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar Hakkındaki 15/03/2010 günlü, 2010/238 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, 'Bağlı Kuruluş', "Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri, ilçe belediyeleri ve belde

belediyelerine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar" şeklinde tanımlanmış; 22/02/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin Ek-1 kısmında yer alan tasnif cetvellerinde, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özelliklerine göre altı ana gruba, gruplar da kendi içerisinde alt gruplara ayrılmış; (E) Grubunda yer alan "Belediye Bağlı Kuruluşları" cetvelinde ise, büyükşehir su ve kanalizasyon idareleri ile İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğü (ESHOT), Ankara Elektrik ve Havagazı İşletme Müessesesi Genel Müdürlüğü (EGO) ve İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT) yer almıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Uyusmazlıkta, iptali istenilen UKOME kararının alındığı 23/08/2019 günlü toplantıya Bursa Ulaşım Toplu Taşıım İşletmeciliği Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. (BURULAŞ) Genel Müdürü'nün de katıldığı görülmekte olup bu durumun hukuki etkisinin öncelikle irdelenmesi gerekmektedir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; UKOME'ye büyükşehir belediyesini temsilen belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde en fazla on bir kişinin katılacağı, bahsi geçen "işletme" kavramının, büyükşehir belediyesi bütçesi içinde kurulan ve ayrı tüzel kişiliği bulunmayan bir yapıyı; bağlı kuruluşun ise, büyükşehir belediyesine bağlı, ayrı bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir yapıyı ifade ettiği; BURULAŞ'ın ise, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nce 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70. maddesine göre 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş özel hukuk tüzel kişiliğine haiz bir anonim şirket olduğu, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşılmaktadır.

Şekil unsurundaki mevcut sakatlığın işleme etkisi irdelendiğinde ise;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı başlığını taşıyan 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından iptal davası açılabileceği öngörülmüş, idare hukukunda da idari işlemin hukuka uygunluk denetiminde şekil sakatlığı bir iptal nedeni olarak kabul edilmiştir.

Danıştay içtihatları ve idare hukuku doktrininde ise, şekil sakatlıkları birincil derecede şekil sakatlıkları ve ikincil derecede şekil sakatlığı olarak tanımlanmış, diğer bir deyişle esasa müessir şekil sakatlıkları ve esasa müessir olmayan şekil sakatlıkları olarak da ifade edilmiştir. Buna göre esasa etkili olmayan şekil sakatlıkları tek başına işlemin iptalini sağlayacak kuvvette görülmemiştir.

Bu haliyle, işlemin şekil unsuru üzerindeki yargısal denetimde, şekil unsurundaki aykırılık halinin işlem üzerindeki hukuki etkisine bakılması gerekmektedir.

Bakılan uyuşmazlıkta; hisselerinin %96,7'si Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne geri kalan hisseleri ise Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin en büyük hissedarı olduğu şirketlere ait olup raylı, raysız yeraltı ve yerüstü her türlü kara, deniz, göl ve hava ulaşımı ve taşımacılığı hizmetlerini yapmak, yaptırmak, işletmek ve işletmek veya bu hizmetlere katkıda bulunmak amacıyla kurulan BURULAŞ'ın yukarıda değinildiği üzere UKOME'nin oluşumunda yer almadığı görülmekte ise de, dava konusu kararın alındığı 23/08/2019 tarihli UKOME toplantısında, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17. maddesinde sayılan üyelerle Yönetmeliğin 20. maddesinde öngörülen toplantı ve karar yeter sayısına ulaşıldığından ve şirket temsilcisi tarafından kullanılan bir oy'un, oybirliği ile alınan kararın sonucunu değiştirmeyeceğinden, bu durumun dava konusu işlemin iptalini gerektirecek esaslı bir şekil noksanlığı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öte yandan, temyize konu kararda atıf yapıldığı görülen Dairemizin 14/10/2019 tarihli ve K:2019/8695, K:2019/8694, K:2019/8696 sayılı bozma kararlarına yönelik karar düzeltme istemlerinin 16/09/2021 tarihli ve K:2021/3901, K:2021/3903, K:2021/3900 sayılı kararlarla kabul edilerek işin esasının incelendiği görülmektedir.

Bu durumda; dava konusu UKOME kararında asli şekil sakatlığı bulunmadığı anlaşılmış olup işin esasları incelenmek suretiyle bir karar verilmek üzere temyize konu kararın bozulması gerekmektedir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
2. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 28/12/2020 tarihli ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararının **BOZULMASINA**,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesine gönderilmesine,
4. Kesin olarak, 17/11/2023 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK
(X)

Üye
Yücel
BULMUŞ
(X)

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Yunus Emre
SILAY

KARŞI OY :

(X)- Dava; Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararının; (a) bendinde yer alan "Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna", (c) bendinde yer alan "Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna", (d) bendinde yer alan "Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna" yönelik kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu UKOME kararının alındığı 23/08/2019 günlü toplantıya Bursa Ulaşım Toplu Taşıma İşletmeciliği Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. (BURULAŞ) Genel Müdürü'nün de UKOME Kurul üyesi sıfatıyla katıldığı görülmektedir.

Anayasa'nın 127. maddesinde kabul edildiği üzere belediyeler kamu tüzel kişiliğine haiz olup ilgili mevzuatta belediyelere yüklenen görevlerin yerine getirebilmesi için, önemli hak ve yetkiler verilmiş, kamusal ayrıcalıklar tanınmıştır.

Belediyeler tarafından kurulan veya ortak olunan şirketler ise, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi sermaye şirketleri olup belediyelerin tüzel kişiliğinden ayrı ve bağımsız özel hukuk tüzel kişileridir. Belediyelerin kurdukları veya ortak oldukları ticaret şirketlerine, kamu tüzel kişiliği kazandıran herhangi bir kanun hükmü bulunmadığı gibi, bu şirketlere kamusal yetki ve ayrıcalıklar da tanınmamıştır. Dolayısıyla, söz konusu şirketleri "kamu tüzel kişisi" ya da "kamu kurum ve kuruluşu" olarak nitelendirmek mümkün değildir.

Diğer taraftan, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşlarını ve bunların müesseselerini, bağlı ortaklıklarını ve iştiraklerini kapsamaktadır. Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. maddesinin birinci bendinde "Kamu iktisadi teşebbüsü "Teşebbüs"; iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşunun ortak adıdır."; ikinci bendinde "İktisadi devlet teşekkülü "Teşekkül"; sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan, kamu iktisadi teşebbüsüdür."; üçüncü bendinde "Kamu İktisadî Kuruluşu "Kuruluş"; sermayesinin tamamı Devlete ait olup, tekel niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği mal ve hizmetler imtiyaz sayılan kamu iktisadî teşebbüsüdür." tanımlamalarına yer verilmiştir. Bu tanımlamalarla sabit olduğu üzere, kamu iktisadi teşebbüslerinin sermayesi Devlete aittir. Belediyeler ise, Devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir. Dolayısıyla belediyelerin hissedarı oldukları şirketler, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında olmayıp, kamu iktisadi teşebbüsü olarak da nitelendirilemeyecektir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan dava olarak tanımlanan iptal davalarındaki "şekil unsuru"; idari işlem kesin nitelik kazanıncaya, yani yürütülmesi zorunlu hale (icrai) gelinceye kadar idarece izlenmesi ve uyulması gereken yol, yöntem, hazırlık çalışmalarını ve incelemeleri kapsar. İdari işlemlerin belli şekil ve usul kurallarına bağlı tutulmasının amacı yönetilenlere güvence sağlamaktır. İdari işlemlerin bağlı olduğu şekil yasa ve düzenleyici tasarruflarda da gösterilir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 9. maddesinde, büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ile Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı ulaşım koordinasyon merkezinin kurulacağı, kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde ilçe belediye başkanlarının koordinasyon merkezlerine üye olarak katılacağı, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği öngörülmüştür.

Bu durumda, maddenin mevcut halinin Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin çalışmalarına kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin katılabilmesine imkan verdiği, söz konusu hizmetleri fiilen yerine getiren kuruluşların özel hukuk tüzel kişisi olması halinde dahi çalışmalara bu tüzel kişi temsilcilerinin katılmasına olanak vermediği açıktır.

Bununla birlikte, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin UKOME'nin kuruluşunu düzenleyen 17/1-a bendinde yer alan "UKOME'nin Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on bir kişiden oluşacağı"na yönelik hükümde bahsi geçen "işletme" kavramı, bütçe içinde kurulan ve ayrı tüzelkişiliği bulunmayan bir yapıyı, bağlı kuruluş ise belediyeye bağlı, kanunla kurulan, ayrı bütçeli ve kamu tüzelkişiliğine haiz bir yapıyı ifade ederken, "şirket" kavramı bütçe dışındaki bağımsız bir yapıyı ifade etmekte olup belediye bütçesi dışında ayrı bütçeye sahip olan, bazı yerel hizmetlerin yürütülmesi amacıyla belediyelerce kurulan ya da yönetiminin çoğunda söz sahibi olmak kaydıyla belediyece ortak olunan özel hukuk tüzel kişiliğine haiz belediye şirketlerinin anılan maddede yer alan "işletme" veya "bağlı kuruluş" kapsamında değerlendirilemeyeceği de açıktır.

Bu haliyle, 5393 sayılı Kanun'un 70. maddesine göre kurulan bir şirket olan BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar arasında yer almadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Davaya konu UKOME kararının niteliği ve yukarıda belirtilen şekil sakatlığının kararı ne şekilde etkilediği hususuna gelince;

Davaya konu edilen UKOME kararı, birden fazla iradenin bir araya gelerek, idari organ adına iradenin açıklanmasıyla oluşan kolektif işlem niteliğindedir.

Kollektif işlemler bir idari organ ya da kurulda söz sahibi durumundaki birden fazla kişinin, aynı konuda ve aynı amaçla belirli bir hukuki sonuç yaratmak için idari organ ya da kurul adına açıkladıkları ve tek yanlı bir irade sonucunda oluşarak hüküm ifade ederler. (Dr.Celal Erkut-İdari İşlemin Kimliği)

Bakılan uyuşmazlıkta; UKOME'nin oluşumuna BURULAŞ temsilcisinin katılması halinin, tali bir şekil noksanı olduğu ve bu haliyle kararı sakatlamayacağı ileri sürülebilir ise de; birden çok iradenin katılımıyla oluşan kararların, kurulu oluşturanlarca ortaya konulan görüş ve karşı görüşlerin tartışılması sonucunda oluşması; bu kararlarda, kişiler kendi nam ve hesaplarına değil, mensubu oldukları idari organ adına iradelerini açıkladıklarından kurulu oluşturan üyelerin ayrı ayrı açıkladıkları iradelerinin, hukuk düzeninde Kurul'un iradesi şeklinde, bir bütün olarak ve tek bir irade altında hukuksal değer kazanması ve bu iradenin oluşumuna yasal düzenleme ile kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin katılmasının zorunlu bir unsur olarak öngörülmüş olması gözetildiğinde, BURULAŞ Genel Müdürü'nün UKOME'ye Kurul üyesi sıfatıyla katılımının kararı sakatlayan asli şekil sakatlığı olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, ilgili Yasa ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak oluşmayan kurul tarafından alınan kararda şekil yönünden hukuka uyarlık bulunmamakta olup Bölge İdare Mahkemesince verilen kararın, yukarıda belirtilen gerekçeyle onanması gerektiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Başkan
Yüksel
ÖZTÜRK

Üye
Yücel
BULMUŞ

HA

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1552
KARAR NO : 2024/213

İSTİNAF YOLUNA

BAŞVURAN (DAVACI) : İBRAHİM TAŞDEMİR
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
-UETS[16482-84085-80857]

KARŞI TARAF (DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN
-UETS[35590-60952-10481]

İSTEMİN ÖZETİ :Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istemiyle açılan davada, *"trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna varılmıştır."* gerekçesiyle **"davanın reddi"** yönünde **Bursa 4. İdare Mahkemesi'nce verilen 10/07/2020 tarih ve E: 2019/318, K:2020/510 sayılı kararın; davacı tarafından, eşitlik ilkesine aykırı olduğu, atıl durumda bulunan "S" plakalı servis aracı olup olmadığının araştırılmadığı, toplu taşıma hizmeti verilmesi ile bu hizmetin özel kişilerce gördürülmesi sürecinde, hizmetin özel kişilerce gördürülmesi karşılığında özel kişilerden alınacak ücretin belirlenmesi noktasında karar verme yetkisinin belediye meclisine ait olduğu, bu yetkinin belediye meclisince kullanılmayıp UKOME tarafından kullanıldığı, yetki devrine ilişkin açık bir kanun hükmünün bulunmadığı ileri sürülerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45.maddesi uyarınca istinaf yolu ile incelenerek kaldırılması istenilmektedir.**

SAVUNMANIN ÖZETİ : İstinaf aşamasında savunma dilekçesi verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa Bölge İdari Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesince; Bursa 4. İdare Mahkemesi'nin 10/07/2020 tarih ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararına karşı davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunun kabulüne yönelik İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesi'nin 28/12/2020 tarih ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararının, Danıştay Sekizinci Dairesinin 17/11/2023 tarih ve E:2021/2902, K:2023/5978 sayılı kararı ile bozulması üzerine, **bozma kararına** uyularak dava dosyası yeniden incelenip işin gereği görüldü:

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1552
KARAR NO : 2024/213

Dava; Bursa ilinde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Bursa 4. İdare Mahkemesince verilen 10/07/2020 tarihli ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararda; trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı; bununla beraber, 02/04/1986 tarihli ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından anılan kararın hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek istinafen incelenerek bozulması istenilmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin 2. fıkrasında; istinafin temyizcinin şekil ve usullerine tabi olduğu belirtilmiş, anılan maddenin 3. fıkrasında ise, bölge idare mahkemesinin, yaptığı inceleme sonunda ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulursa istinaf başvurusunun reddine karar vereceği, kararda maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise, gerekli düzeltmeyi yaparak aynı kararı vereceği hükme bağlanmıştır.

Aynı kanunun "Temyiz incelemesi üzerine verilecek kararlar" başlıklı 49. maddesinin 2. fıkrasında ise; "görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması, hukuka aykırı karar verilmesi, usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksiklikler bulunması" bozma nedenleri olarak belirlenmiş bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararının; "*a)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, "c)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna", "d) Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna"* ilişkin kısmının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

23/07/2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde, "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletirmek veya

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1552
KARAR NO : 2024/213

kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmış; Kanun'un "Ulaşım Hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde, büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ile Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı ulaşım koordinasyon merkezinin kurulacağı, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiş; 26. maddesinde ise, büyükşehir belediyesinin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabileceği, genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personelin bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabileceği, büyükşehir belediyesinin, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebileceği ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceği hükme bağlanmıştır.

15/06/2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Ulaşım Koordinasyon Merkezi" başlıklı üçüncü kısmının "Kuruluş" kenar başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında, (dava konusu işlem tarihindeki haliyle) UKOME'nin, büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında; a) Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on bir kişinin, b) Milli Savunma Bakanlığı temsilcisinin, c) Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin, ç) Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin, d) Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin, e) Sınırları içerisinde deniz ve içsu bulunan büyükşehirlerde Liman Başkanlığını, birden fazla Liman Başkanlığı bulunan büyükşehirlerde ise bu başkanlıkları temsilen görevlendirilecek temsilcinin, f) Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, g) Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ğ) Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü temsilcisinin, h) Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin, i) Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin, j) Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe ve ilk kademe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin katılımından oluşacağı; 2. fıkrasında, UKOME toplantılarına ayrıca, gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcilerinin de oy hakkı olmaksızın davet edilerek görüşlerinin alınacağı; 3. fıkrasında, büyükşehir belediyesinin öteki birim başkanları ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, ilgili vakıf ve dernek temsilcilerinin görev alanlarına giren konularda, oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere toplantılara davet edilebileceği; "Toplantı" kenar başlıklı 19. maddesinin 1. fıkrasında ise, UKOME'nin büyükşehir belediye başkanının veya görevlendireceği kişinin başkanlığında,

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1552
KARAR NO : 2024/213

17. maddede belirtilen üyelerle önceden kararlaştırılan tarih ve yerde toplanacağı; "Toplantı usulü" kenar başlıklı 20. maddesinde, UKOME toplantılarının, bu Yönetmeliğin 17. maddesinde sayılan üyelerin salt çoğunluğunun katılımı ile başkan tarafından açılacağı, mazereti olan üyenin yerine kurumları tarafından görevlendirilecek bir üst düzey yetkilinin toplantıya katılacağı, oylamaların açık oylama şeklinde yapılacağı, kararların toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınacağı, oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluğun sağlanmış sayılacağı ve kararlarda çekimser oy kullanılamayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin,"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler" kenar başlıklı 28. maddesinin 2. fıkrasında ise, "Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 13/07/2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70. maddesinde, belediyenin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usûllere göre şirket kurabileceği; 71. maddesinde ise belediyenin, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığı'nın izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabileceği hükme bağlanmıştır.

08/03/2011 tarihli ve 27868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve il özel idaresi, belediye ve büyükşehir belediyesi bütçesi içinde oluşturulacak işletmelerin, kuruluş ve işleyişine dair usul ve esasları düzenleyen Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin (dava konusu işlem tarihindeki haliyle) 3. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde 'İşletme', "Mahalli idarenin görev ve sorumluluk kapsamında bulunan özel gelir ve giderleri olan hizmetleriyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığı izni ile kurulan bütçe içi işletmeler" şeklinde tanımlanmış; 4. maddesinde ise, işletmenin, büyükşehir belediyelerinde, İşletme ve İştirakler Daire Başkanlığı veya Şube Müdürlüğü; diğer belediyelerde ise, İşletme Müdürlüğü veya İşletme ve İştirakler Müdürlüğü şeklinde ayrı bir hizmet birimi olarak kurulabileceği gibi, mevcut bir hizmet birimi içinde de kurulabileceği hükmüne yer verilerek işletmenin mahalli idare teşkilat yapısındaki yeri belirlenmiştir.

Bununla birlikte; Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar Hakkındaki 15/03/2010 günlü, 2010/238 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, 'Bağlı Kuruluş', "Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri, ilçe belediyeleri ve belde belediyelerine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar" şeklinde tanımlanmış; 22/02/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin Ek-1 kısmında yer alan tasnif cetvellerinde, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özelliklerine göre altı ana gruba, gruplar da kendi içerisinde alt gruplara ayrılmış; (E) Grubunda yer alan "Belediye Bağlı Kuruluşları" cetvelinde ise, büyükşehir su ve kanalizasyon idareleri ile İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğü (ESHOT), Ankara Elektrik ve Havagazı İşletme Müessesesi Genel Müdürlüğü (EGO) ve İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT) yer almıştır.

Uyuşmazlıkta, iptali istenilen UKOME kararının alındığı 23/08/2019 günlü toplantıya Bursa

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1552
KARAR NO : 2024/213

Ulaşım Toplu Taşıım İşletmeciliği Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. (BURULAŞ) Genel Müdürü'nün de katıldığı görülmekte olup bu durumun hukuki etkisinin öncelikle irdelenmesi gerekmektedir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; UKOME'ye büyükşehir belediyesini temsilen belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde en fazla on bir kişinin katılacağı, bahsi geçen “işletme” kavramının, büyükşehir belediyesi bütçesi içinde kurulan ve ayrı tüzelkişiliği bulunmayan bir yapıyı; bağlı kuruluşun ise, büyükşehir belediyesine bağlı, ayrı bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir yapıyı ifade ettiği; BURULAŞ'ın ise, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nce 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70. maddesine göre 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş özel hukuk tüzel kişiliğine haiz bir anonim şirket olduğu, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşılmaktadır.

Şekil unsurundaki mevcut sakatlığın işleme etkisi irdelendiğinde ise;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı başlığını taşıyan 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından iptal davası açılabilmesi öngörülmüş, idare hukukunda da idari işlemin hukuka uygunluk denetiminde şekil sakatlığı bir iptal nedeni olarak kabul edilmiştir.

Danıştay içtihatları ve idare hukuku doktrininde ise, şekil sakatlıkları birincil derecede şekil sakatlıkları ve ikincil derecede şekil sakatlığı olarak tanımlanmış, diğer bir deyişle esasa müessir şekil sakatlıkları ve esasa müessir olmayan şekil sakatlıkları olarak da ifade edilmiştir. Buna göre esasa etkili olmayan şekil sakatlıkları tek başına işlemin iptalini sağlayacak kuvvette görülmemiştir.

Bu haliyle, işlemin şekil unsuru üzerindeki yargısal denetimde, şekil unsurundaki aykırılık halinin işlem üzerindeki hukuki etkisine bakılması gerekmektedir.

Bakılan uyuşmazlıkta; hisselerinin %96,7'si Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne geri kalan hisseleri ise Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin en büyük hissedarı olduğu şirketlere ait olup raylı, raysız yeraltı ve yerüstü her türlü kara, deniz, göl ve hava ulaşımı ve taşımacılığı hizmetlerini yapmak, yaptırmak, işletmek ve işletirmek veya bu hizmetlere katkıda bulunmak amacıyla kurulan BURULAŞ'ın yukarıda değinildiği üzere UKOME'nin oluşumunda yer almadığı görülmekte ise de, dava konusu kararın alındığı 23/08/2019 tarihli UKOME toplantısında, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17. maddesinde sayılan üyelerle Yönetmeliğin 20. maddesinde öngörülen toplantı ve karar yeter sayısına ulaşıldığından ve şirket temsilcisi tarafından kullanılan bir oy'un, oybirliği ile alınan kararın sonucunu değiştirmeyeceğinden, bu durumun dava konusu işlemin iptalini gerektirecek esaslı bir şekil noksanlığı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dava konusu uyuşmazlığın esası hakkında yapılan değerlendirmede ise; istinafa konu mahkeme kararı usul ve hukuka uygun olup, kaldırılmasını gerektiren bir sebep bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; Danıştay Sekizinci Dairesinin 17/11/2023 tarih ve E:2021/2902, K:2023/5978 sayılı **bozma kararına uyularak**, davacının **istinaf başvurusunun reddine**, aşağıda dökümü yapılan ilk derece ve istinaf aşamasına ait toplam 547,85-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idare tarafından karşılanan toplam 484,20-TL temyiz yargılama giderinin

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1552
KARAR NO : 2024/213

davacı tarafından davalıya ödenmesine, istinaf ve bozma kararı öncesi ilk derece mahkemesince davalı idare lehine vekalet ücretine hükmedildiğinden bu aşamada yeniden vekalet ücreti ile ilgili olarak hüküm kurulmasına yer olmadığına, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra Mahkemesince ilgili taraflara re'sen iadesine, kararın tebliğinden itibaren **(30) gün** içinde **Danıştay'a temyiz yolu açık** olmak üzere, 25/10/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HAMİT GÖRÜR
94872

 e-imzalıdır

Üye
ÇETİN KESKİN
178600

 e-imzalıdır

Üye
YASİN CAN YILDIRIM
192869

 e-imzalıdır

Yargılama Giderleri (Davalı) :

Başvuru Harcı :	44,40-TL
Karar Harcı :	44,40-TL
Y.D.Harcı :	73,10-TL
Vekalet Harcı :	6,40-TL
Posta Gideri :	118,95-TL
Toplam :	287,25-TL

İstinaf Yargılama Giderleri (Davalı) :

İstinaf Harcı :	148,60-TL
İstinaf Posta Gideri :	112,00-TL
Toplam :	260,60-TL

Temyiz Yargılama Giderleri (Davalı) :

Temyiz Başvurma Harcı :	292,10-TL
Temyiz Karar Harcı :	123,60-TL
Posta Gideri :	68,50-TL
TOPLAM :	484,20-TL

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVACI) : İbrahim TAŞDEMİR

VEKİLİ : Av. Vuslat Can GÖKTAŞ
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. Murat ENGİN
UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 25/10/2024 tarih ve E:2024/1552, K:2024/213 sayılı kararının, temyize incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Bursa ilinde 16 S 8614 plakalı araçla servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararın (a), (c) ve (d) bentlerinin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 4. İdare Mahkemesince verilen 10/07/2020 tarihli ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararda; trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı; bununla beraber, 02/04/1986 tarihli ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentlerinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesince; mevzuat hükümleri uyarınca UKOME'nin Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişiden oluşacağı, BURULAŞ'ın ise 5393 sayılı Kanun'un 70. maddesine göre kurulan bir şirket olduğu ve Bursa Büyükşehir Belediyesine ait resmi internet sitesindeki Bursa Büyükşehir Belediyesi idari yapılanmasında da BURULAŞ'ın belediyeye bağlı şirketler arasında sayıldığı, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşıldığından, BURULAŞ Genel Müdürünün UKOME'ye üye sıfatıyla katılımı ile tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle ve benzer uyuşmazlıklarda Danıştay Sekizinci Dairesinin 14/10/2019 tarihli ve E:2015/7150,

K:2019/8695, 14/10/2019 tarihli ve E:2015/13735, K:2019/8694, 14/10/2019 tarihli ve E:2015/13165, K:2019/8696 sayılı kararlarının da bu yönde olduğu belirtilerek davacının istinaf talebinin kabulüne, Bursa 4. İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarihli ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline dair 28/10/2020 tarih ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararının Danıştay Sekizinci Dairesince verilen 17/11/2023 tarih ve E:2021/2902, K:2023/5978 sayılı kararı ile işin esasına geçilerek incelenmesi gerektiği gerekçesiyle bozulması üzerine; bozmaya uyularak Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesince verilen 25/10/2024 gün ve E:2024/1552, K:2024/213 sayılı kararı ile, hisselerinin %96,7'si Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne geri kalan hisseleri ise Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin en büyük hissedarı olduğu şirketlere ait olup raylı, raysız yeraltı ve yerüstü her türlü kara, deniz, göl ve hava ulaşımı ve taşımacılığı hizmetlerini yapmak, yaptırmak, işletmek ve işlettirmek veya bu hizmetlere katkıda bulunmak amacıyla kurulan BURULAŞ'ın UKOME'nin oluşumunda yer almadığı görülmekte ise de, dava konusu kararın alındığı 23/08/2019 tarihli UKOME toplantısında, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17. maddesinde sayılan üyelerle Yönetmeliğin 20. maddesinde öngörülen toplantı ve karar yeter sayısına ulaşıldığından ve şirket temsilcisi tarafından kullanılan bir oy'un, oybirliği ile alınan kararın sonucunu değiştirmeyeceğinden, bu durumun dava konusu işlemin iptalini gerektirecek esaslı bir şekil noksanlığı olmadığı sonucuna ulaşıldığı, dava konusu uyuşmazlığın esası hakkında yapılan değerlendirmede ise; istinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule uygun olduğu ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, belediyelerin plaka satışına ilişkin herhangi bir yetkisinin bulunmadığı, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinde belediyelerin toplu taşıma hizmetini hangi usullerle gördürülebileceğinin tahdidi olarak düzenlendiği, satış yolunun bu yöntemlerin arasında bulunmadığı, Danıştay 8. ve Danıştay 13. Dairelerinin müşterek heyet olarak aldığı kararlarda da bu durumun vurgulandığı, bir belediyenin seçilmiş genel yetkili karar mercii olan belediye meclisinin en fazla 49 yılla sınırlı olarak gördürebileceği bir hizmetin, bu düzenlemeyi aşacak şekilde büyükşehir belediyesinin atanmış üyelerinden oluşan UKOME kurulunca satış yapmak suretiyle süresiz (sınırsız) olarak gördürülmesi kanunun amacına ve hukuka aykırı olduğu, dava konusu işlemin (c) ve (d) bentlerine ilişkin iptal istemleri hakkında değerlendirme yapılmadan karar verildiği, (d) bendinde yer alan düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırı olduğu, BURULAŞ temsilcisinin UKOME Kurulunda yer almasının dava konusu işlemin iptalini gerektirecek esaslı bir şekil noksanlığı olmadığı değerlendirmesinin hatalı olduğu, bir oyun dahi ortaya konulan iradeyi sakatlayacağı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ BİLGEN KÜKRER'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararının; *"a)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, "c)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna", "d) Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna"* ilişkin kısmının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun, "Kapsam" başlıklı 1. maddesinin 1. fıkrasında, "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."; 9. maddesinde, "Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir. Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır."; 13. maddesinin 5. fıkrasında, "İl özel idarelerine ait ihaleler, il daimi encümenince, belediyelere ait ihaleler belediye encümenince bu Kanun hükümlerine göre yürütülür."; 36. maddesinin 1. fıkrasında, "Bu Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır." kurallarına yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile

çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir."; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "Bu Kanun belediyeleri kapsar."; "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır. ..."; "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15. maddesinde, "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek. ... p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir."; "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinin (j) bendinde ise, "Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır: ... j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek." kuralları yer almıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinde, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek."; "Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde, "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler

Federasyonu'nun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır. ..." kurallarına yer verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."; "İl ve ilçe trafik komisyonları" başlıklı 12. maddesinde, "İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının kuruluşu ile görev ve yetkileri: ... b) Görev ve yetkileri: 1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, 2. Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulu'nun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek. 3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliğini yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek. ..." kuralları yer almıştır.

15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinde, (1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla,

c) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözmek, trafikle ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletmekle,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla,

f) İlçe (Ek ibare: RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla,

g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,

ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle, görevli ve yetkilidir."; "Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler" başlıklı 28. maddesinde, (1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bildirilir.

(2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." kurallarına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dosyanın incelenmesinden; temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararı ile hukuka uygun bulunan İdare Mahkemesi kararı ile trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı; bununla beraber, 02/04/1986 tarihli ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararın iptali talep edilen a,c,d bentleri hakkında ayrı bir değerlendirme ve yargısal denetim yapılmadan dava konusu işlemde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuatın birlikte değerlendirilmesinden; şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptırmanın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettiriminin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu anlaşılmakla birlikte, 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu toplu taşıma hizmetlerinin hangi usûllerle gördürülebileceğinin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla tahdidi olarak sayıldığı, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin **satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı** anlaşıldığından, dava konusu Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin "S" plaka satışına ilişkin 23/08/2019 tarihli ve 2019/159 sayılı kararının; *"a)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, "c)Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna", "d) Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna"* ilişkin düzenlemelerinde hukuka uygunluk, davanın reddi yönündeki Bursa 4. İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf isteminin reddine ilişkin temyize konu Bölge Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Nitekim; Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince yapılan ortak heyet sonunda verilen Danıştay 13. Dairesinin 07/03/2022 tarih ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı kararı ve Danıştay 8. Dairesinin E:2023/659 ve E:2023/1115 sayılı dosyalarında verilen kararlar da bu yöndedir.

KARAR SONUCU:

- Açıklanan nedenlerle;
1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
 2. Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 25/10/2024 gün ve E:2024/1552, K:2024/213 sayılı kararının **BOZULMASINA**,
 3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine,
 4. Kesin olarak, 25/09/2025 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Oya
IŞIK

Üye
Aysel
DEMİREL

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/317

KARAR NO : 2020/508

DAVACI : İbrahim TAŞDEMİR
VEKİLLERİ : 1-Av. Vuslat Can GÖKTAŞ, 2-Av. Hüseyin ÖZTÜRK
-UETS[16482-84085-80857]

DAVALI : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı - BURSA
VEKİLİ : Av. Murat ENGİN -Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Bursa İlinde servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının "... merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 104 adet 'S' plaka satışının yapılmasına" ilişkin (a) bendinin, "... merkez 'S' serisinden ticari plakaların satış bedelinin 300.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesine" ilişkin (c) bendinin, "adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis 'S' plakası satışı yapılmasına..." ilişkin (d) bendinin; hukuka aykırı olduğu, merkez ilçe tanımının herhangi bir dayanağı bulunmadığı, büyükşehir belediyelerinde aynı statüye sahip ilçelerde ayırım yapılamayacağı, söz konusu kararın UKOME toplantısı gündemine alınmadığı ve gündem dışı da görüşülmediği, toplu taşımaya yönelik parasal yükümlülüklerin ancak Belediye Meclisi tarafından belirlenebileceği, gerçek kişi şahıslar ile şirketler arasında ayırım yapılarak eşitlik ilkesinin ihlal edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : 2918 sayılı Kanun ile İl/ilçe trafik komisyonlarına verilen yetkilerin kullanılmasının 5216 sayılı Kanun uyarınca Büyükşehir Belediyeleri Ulaşım Koordinasyon Merkezlerine devredildiği, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı kapsamında tahditli plaka sayılarının il ve ilçe ihtiyaçlarına göre belirlenmesi usulü getirildiği, Bursa İli'ne bağlı Yıldırım, Osmangazi, Nilüfer, Kestel ve Gürsu İlçelerinin coğrafi yerleşim ve yolcu hareketleri yönünden tek bir coğrafi parçayı oluşturduğu, ayrıca UKOME'nin muhammen bedel belirlemesi yaparken bir başka organın kararına ihtiyacı bulunmadığı, bunun yanında tüzel kişilere verilecek "S" plaka satışına ilişkin sınırlamanın eski Ticaret Kanunu uygulamasından kaynaklandığı ileri sürülerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 4. İdare Mahkemesi'nce duruşma için önceden taraflara bildirilen 26.6.2020 günü, davacı vekili Av. Hüseyin ÖZTÜRK'ün, davalı idareyi temsilen Av. Murat ENGİN'in geldiği görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi, dava dosyası incelenerek gereği görüldü.

Dava, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının (a), (c) ve (d) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (f) bendinde "*Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek*" Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmış; 9'uncu maddesinde "*Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık*

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/317

KARAR NO : 2020/508

hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır. Koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle belirlenir. ..." hükmüne yer verilmiştir.

15.6.2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17'nci maddesinde "UKOME'nin büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında; a)Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on bir kişinin, b)Milli Savunma Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının birer temsilcisinin, c)Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin, ç)Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin, d)Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin, e)Sınırları içerisinde deniz ve içsu bulunan büyükşehirlerde Liman Başkanlığını, birden fazla Liman Başkanlığı bulunan büyükşehirlerde ise bu başkanlıkları temsilen görevlendirilecek temsilcinin, f)Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, g)Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü ve TCDD Taşımacılık Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün birer temsilcisinin, ğ)Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü temsilcisinin, h)Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ı)Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin, i)Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı temsilcisinin, j)Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin, k)Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin katılımından oluşacağı" kurala bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının "... merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 104 adet 'S' plaka satışının yapılmasına" ilişkin (a) bendinin, "... merkez 'S' serisinden ticari plakaların satış bedelinin 300.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesine" ilişkin (c) bendinin, "adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis 'S' plakası satışı yapılmasına..." ilişkin (d) bendinin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri uyarınca, ilçe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin, kendi belediyelerini ilgilendiren, belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında, Ulaşım Koordinasyon Merkezine üye olarak katılımının sağlanması gerekmektedir.

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/317

KARAR NO : 2020/508

Bakılan davada, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 2019 yılı Ağustos ayı gündemi belirlenerek Kurul toplantısına katılımı sağlanacak kurum ve kuruluş temsilcilerine bildirildiği, önceden belirlenen gün ve saatte, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu İlçe belediye başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla söz konusu gündem maddelerinin görüşüldüğü, ve fakat 25.11.2016 tarih ve 2016/851 sayılı UKOME kararı kapsamında merkez ilçelerde çalışmak üzere servis (S) plakası satışı yapılmasına ilişkin teklifin karara bağlandığı ve Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerindeki ulaşımı ilgilendiren dava konusu Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının gündem dışı görüşüldüğü, işbu kararın alındığı UKOME Kurul toplantısına anılan ilçe belediye başkanlığı temsilcilerinin katılımının sağlanmadığı görülmektedir.

Bu durumda, Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel ve Gürsu İlçe belediyeleri sınırları içerisinde etki ve sonuç doğuran, o ilçe belediyelerinin yetki alanında kalan ve ulaşımını ilgilendiren, gündem dışı UKOME kurul toplantısına, adı geçen ilçe belediye başkanları ya da o ilçe belediye başkanları tarafından görevlendirilen bir üyenin katılımı sağlanmadığından Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının dava konusu kısımlarında hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu **işlemin iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 322,75-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı davalar için belirlenen 2.590,00-TL avukatlık ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, artan posta giderinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 9.7.2020 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
MUSTAFA ŞAHİN
97679
X

Üye
ARMAN ŞİMŞEK
182324

Üye
PELİN ERSOY
178494

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 44,40 TL
Karar Harcı	: 44,40 TL
YD Harcı	: 73,10 TL
Vekalet Harcı	: 6,40 TL
Posta Gideri	: 154,45 TL
TOPLAM	: 322,75 TL

(X)AZLIK OYU:

Dava, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının (a), (c) ve (d) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

15.6.2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17'nci maddesinin (k) bendinde "*kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üye*" UKOME kurul toplantılarına katılacak kişiler arasında sayılmıştır.

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/317

KARAR NO : 2020/508

Buna göre, ilçe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin Ulaşım Koordinasyon Merkezine katılım zorunluluğu için, kurul toplantısının, "ilçe belediyesini ilgilendirmesi, belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşması ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularına ilişkin olması" şartlarını bütünüyle sağlaması gerekmektedir.

Bakılan davada; dava konusu UKOME kurul kararının, bir bütün olarak Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerindeki ulaşımı ilgilendirdiği, "aynı ilçe belediyesinin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konusu" şartının gerçekleşmediği ve anılan toplantıya söz konusu ilçe belediye başkanlarının katılım şartı bulunmadığı, bu nedenle davanın esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken, dava konusu işlemin şekil yönünden iptaline yönelik çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Başkan
MUSTAFA ŞAHİN
97679

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2020/1531
KARAR NO: 2021/719

İSTİNAF TALEBİNDE BULUNAN

(DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
(E-Tebliğ işlemine tabidir.)

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN
Bursa Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Mihraplı Köprü Yanı
Acemler Osmangazi/BURSA

KARŞI TARAF (DAVACI) : İBRAHİM TAŞDEMİR

VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ -UETS[16482-84085-80857]

İSTEMİN ÖZETİ : Bursa İlinde servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının "... merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 104 adet 'S' plaka satışının yapılmasına" ilişkin (a) bendinin, "... merkez 'S' serisinden ticari plakaların satış bedelinin 300.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesine" ilişkin (c) bendinin, "adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis 'S' plakası satışı yapılmasına..." ilişkin (d) bendinin iptali istemiyle açılan davada; "Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri uyarınca, ilçe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin, kendi belediyelerini ilgilendiren, belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında, Ulaşım Koordinasyon Merkezine üye olarak katılımının sağlanması gerekmektedir.

Bakılan davada, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 2019 yılı Ağustos ayı gündemi belirlenerek Kurul toplantısına katılımı sağlanacak kurum ve kuruluş temsilcilerine bildirildiği, önceden belirlenen gün ve saatte, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu İlçe belediye başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla söz konusu gündem maddelerinin görüşüldüğü, ve fakat 25.11.2016 tarih ve 2016/851 sayılı UKOME kararı kapsamında merkez ilçelerde çalışmak üzere servis (S) plakası satışı yapılmasına ilişkin teklifin karara bağlandığı ve Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerindeki ulaşımı ilgilendiren dava konusu Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının gündem dışı görüşüldüğü, işbu kararın alındığı UKOME Kurul toplantısına anılan ilçe belediye başkanlığı temsilcilerinin katılımının sağlanmadığı görülmektedir.

Bu durumda, Bursa İli, Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel ve Gürsu İlçe belediyeleri sınırları içerisinde etki ve sonuç doğuran, o ilçe belediyelerinin yetki alanında kalan ve ulaşımını ilgilendiren, gündem dışı UKOME kurul toplantısına, adı geçen ilçe belediye başkanları ya da o ilçe belediye başkanları tarafından görevlendirilen bir üyenin katılımı sağlanmadığından Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının dava konusu kısımlarında hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. " gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar veren **Bursa 4. İdare Mahkemesinin 09/07/2020 tarih ve E:2019/317, K:2020/508 sayılı kararının;** dava konusu edilen işlem ile sadece bir belediye sınırları içinde başlayıp biten bir konuda karar alınmamış,

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2020/1531
KARAR NO: 2021/719

merkez ilçeler Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Gürsu ve Kestel ilçeleri olan (birden çok ilçe) ama coğrafi manada Bursa şehri içinde geçerli "S" plaka satışı yapılmasına ilişkin karar alınmış olduğu iddialarıyla istinaf yoluyla incelenerek kaldırılması ve işin esası hakkında yeniden bir karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İdare mahkemesi kararında hukuki isabetsizlik bulunmadığı ileri sürülerek istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesince; dava dosyasındaki bilgi ve belgeler incelenerek işin gereği görüldü:

Dava;Bursa İlinde servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının "... merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 104 adet 'S' plaka satışının yapılmasına" ilişkin (a) bendinin, "... merkez 'S' serisinden ticari plakaların satış bedelinin 300.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesine" ilişkin (c) bendinin, "adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis 'S' plakası satışı yapılmasına..." ilişkin (d) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 9. maddesinde; büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı ulaşım koordinasyon merkezinin kurulacağı, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği, 26. maddesinde; büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabileceği, genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabileceği, büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebileceği hükmüne yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 70. maddesinde; belediyenin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabileceği, 71. maddesinde ise; belediyenin, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabileceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin dava konusu işlemin tesis edildiği tarihindeki 17. maddesinde; UKOME'nin, büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında; a) Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişinin, b) Milli Savunma Bakanlığı temsilcisinin, c) Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin, ç) Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin, d) Sınırları

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ
ESAS NO: 2020/1531
KARAR NO: 2021/719

içersinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin, e) Sınırları içersinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Denizcilik Müsteşarlığı temsilcisinin, f) Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, g) Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ğ) Kara Ulaştırma Genel Müdürlüğü temsilcisinin, h) Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin, i) Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içersinde oluşan ve o belediyenin sınırları içersinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe ve ilk kademe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin katılımından oluşacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Olayda, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca UKOME'nin Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişiden oluşacağı, BURULAŞ'ın ise 5393 sayılı Kanunun 70. maddesine göre kurulan bir şirket olduğu ve Bursa Büyükşehir Belediyesine ait resmi internet sitesindeki Bursa Büyükşehir Belediyesi İdari Yapılanmasında da BURULAŞ'ın Belediyeye bağlı şirketler arasında sayıldığı, dolayısıyla BURULAŞ'ın mevzuatta sayılan UKOME toplantılarına katılacak kuruluşlar kapsamında olmadığı anlaşıldığından, BURULAŞ Genel Müdürünün UKOME'ye üye sıfatıyla katılımı ile tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim benzer bir uyuşmazlıkta Danıştay 8. Dairesi'nin 14/10/2019 tarih ve E:2015/7150, K:2019/8695, 14/10/2019 tarih ve E:2015/13735, K:2019/8694, 14/10/2019 tarih ve E:2015/13165, K:2019/8696 sayılı kararları da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle; **Bursa 4. İdare Mahkemesinin 09/07/2020 tarih ve E:2019/317, K:2020/508 sayılı kararının** yönelik **istinaf talebinin yukarıda yazılı gerekçe eklenmek suretiyle reddine**, istinaf aşamasında yapılan 213,60 TL istinaf yargılama giderlerinin davalı idare üzerinde bırakılmasına, kararın kesinleşmesini takiben istinaf aşamasındaki posta gideri avansından artan kısmın mahkemesince taraflara iadesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45.maddesinin 6.fıkrası ve 46.maddesi uyarınca **kesin olarak**, 05/04/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
NUMAN ŞAHİN	MEHMET HAYRİ BÖKE	DENİZ DÖKMECİ
37807	37898	120478

İstinaf Aşaması Yargılama Giderleri :

İstinaf Harcı	:	148,60 TL
İstinaf Posta Gideri	:	65,00 TL
Toplam	:	213,60 TL

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610
KARAR NO : 2021/1155

DAVACI : BURSA SERVİS ARACI İŞLETMECİLERİ VE HALK
OTOBÜSLERİ ODA BAŞKANLIĞI
Anadolu Mah. 1. Kader Sk. Esnaf Sarayı K:2 No:15 Yıldırım/BURSA

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
-UETS[35590-60952-10481]

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN (Aynı Yerde)

DAVANIN ÖZETİ : Davacı Oda tarafından; 2020 Bursa Merkez Servis Analizi raporu doğrultusunda, merkez ilçelerde (*Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu*) faaliyet göstermek üzere 500 adet Gemlik ilçesinde 50 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararının tamamının; hukuka aykırı olduğu, davacı esnaf odasının görüşünün dikkate alınmadığı, covid-19 salgını nedeniyle okulların ve işyerlerinin kapanmasından dolayı 2500 üyenin araçlarının çalışmadığı, bu nedenle yeni plaka tahsisine ihtiyaç bulunmadığı, İçişleri Bakanlığınca gerçek kişiler için bir adet, tüzel kişilerde ise ortak sayısı kadar plaka tahsisinin rekabet ilkesine uygun düşeceğinin bildirilmesine rağmen davalı idarece şirketlere 5 adet plaka tahsis edildiği, S plaka satışında objektif ölçütlere dayanılmadığı, hizmet alan yolcu sayısı, Bursa ilindeki S plakanın kaç adet olduğu, nüfus artış oranı, trafik akış düzeni, S plakalı araç ile yapılan taşımacılık oranı ve bu oranda artış olup olmadığı, diğer ticari plakaların sayısının ne miktarda olduğu, S plakadaki artışın diğer tahditli plaka sayılarına oranla fazla olup olmadığı, yüksek miktarda S plaka satışının S plaka değerini düşürüp düşürmediği, S plaka sahiplerinin bu satıştan etkilenip etkilenmedikleri, ticari iş hacminde S plaka satışına ihtiyaç olup olmadığı hususlarında düzenlenen bir rapor bulunmadığı, objektif kriterler ve ölçütler baz alınmaksızın ihtiyaç ve olası sonuçlar değerlendirilmeksizin idari işlem tesis edildiği, işlemin keyfi olarak tesis edildiği, Bursa Merkez Servis Analiz Raporuna dayanılarak kısa ve orta dönemde servis aracı olduğu varsayımından hareketle kararın alındığı, ancak kısa ve orta vadenin ne olduğunun açıklanmadığı, Ukome kararının 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararına aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak; dava dilekçesinin "Oda Başkanı" sıfatıyla imzalandığı, tek başına dava açmaya yetkili bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiği, esasa ilişkin olarak ise; dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, il ve ilçe trafik komisyonunun görev ve yetkilerinin Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 9. maddesiyle ulaşım koordinasyon merkezine devredildiği, dava konusu kararlarında bu çerçevede büyükşehir belediyesi bünyesinde kurulan ulaşım koordinasyon merkezince mevzuata uygun olarak alındığı, ulaşım işlerine ilişkin yetkilerin idarenin tekelinde olan yetkiler olduğu, dava konusu edilen kararda Bursa Merkez'de 500 adet, Gemlik İlçesinde 50 adet tahditli S plaka satılmasına karar verildiği, davacı Oda'nın Ukome toplantısına çağrılacak kişilerden olmadığı, Oda'nın görüşünün işlemden önce alındığı, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararının tahditli plakaların yalnızca esnaf olarak çalışan kişilere verilmesini öngördüğü, ancak bu ilkedan 1998 yılında ayrılarak S serisi plakaların tüzel kişilerce de edinilebileceğinin düzenlendiği, işlemden önce iki adet analiz raporu düzenlendiği, bilimsel

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610

KARAR NO : 2021/1155

yöntemler ile belirlenen sayısal verilere dayanan teknik bir altyapısının bulunduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; Bursa İli, Merkez ilçelerinde (*Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu*) faaliyet göstermek üzere 500 adet Gemlik ilçesinde 50 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararının tamamının iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde; "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde **işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını**, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmış, 9. maddesinde; "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı **Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur**. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır." kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan 02.04.1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1. maddesinde; bu Kararın amacının, toplu taşımacılığın geliştirilmesi ve disiplin altına alınması, korsan taşımacılığın önlenmesi ve fiilen çalışan şoför esnafının haklarının korunması amacıyla taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına verilecek ticari plakaların sayısı, verilme usul ve esaslarını belirlemek olduğu, 5 maddesinde; ticari plakaların, kapalı teklif usulü ile aşağıdaki şartlar dikkate alınarak, **trafik komisyonunun tespit edeceği esaslara göre verileceği** ifade edilerek, maddenin devamında ticari plakaların verilme/satılma usulleri kurala bağlanmış olup, söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın halen yürürlükte olduğu bilinmektedir.

Diğer taraftan, 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 18. maddesinde; "(1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610

KARAR NO : 2021/1155

düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla, ... ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen **her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını**, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmekle... d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla ... görevli ve yetkilidir" kuralı, 28. maddesinde; ... (2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." kuralı yer almaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararın 1. fıkrasında Bursa Merkez Servis Analiz Raporu 2020 VE Gemlik Servis Analiz Raporu 2020 ile her iki bölgede kısa ve orta dönemde servis aracı ihtiyacı bulunduğu, aynı fıkranın **a bendinde**; "*Merkez Bölge için 500 adet, Gemlik İlçesi için 50 adet, S serisinden plaka satışının uygun olduğuna, b) bendinde*; tahdit kapsamında bulunan S serisinden ticari servis plakası satın almak için müracaat eden ve durumları 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 15.11.2012 tarih ve 375 1184 sayılı kararı ile UKOME Kurulunun ticari plaka tahsisi şartlarının belirleyen 27.01.2012 tarih ve 62 sayılı ile 28.12.2012 tarih ve 618 sayılı, 30.05.20212 tarih ve 323 sayılı, 29.06.2012 tarih ve 375 sayılı kararları ile belirlenen şartlar ile Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2014/260-560 sayılı kararı ile düzenlenen Bursa Büyükşehir Belediyesi Taksi-Dolmuş-Minibüs Servis Araçları ve Özel Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği hükümleri kapsamında aranan şartlara uygun olarak ihale yoluyla satılacak S serisinden ticari plakalar için ticari araç tahsis belgesi tanzim edilmeden ihale encümen kararının tahsis belgesi yerine geçmesinin uygun olduğuna, **c) bendinde**; merkez servis S plakasının rayiç bedeline ilişkin olarak alınan 2019/167 sayılı Ukome kararı kapsamında belirlenen fiyata, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 5. Maddesinin a bendi doğrultusunda yapılan hesaplamalar neticesinde, Merkez S serisinden tahditli plakaların satış bedelinin 360.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna, **d) bendinde** Gemlik Servis S plakasının 2019/167 sayılı Ukome kararı kapsamında belirlenen fiyata, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 5. Maddesinin a bendi doğrultusunda yapılan hesaplamalar neticesinde, Merkez S serisinden tahditli plakaların satış bedelinin 270.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna, **ikinci fıkrasında ise**; adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis S plakası satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610

KARAR NO : 2021/1155

oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna" karar verildiği, davacı Oda tarafından ise, Oda'dan görüş sorulduğu, komisyonlara davet edildiği, ancak verilen görüşe aykırı şekilde işlem tesis edildiği, gerçek şahıslara 1 adet, tüzel kişilere ise en fazla 5 adet plaka satışı yapılmasının rekabet ilkesine aykırı olduğu ve objektif analiz ve rapor düzenlenmeden işlemin tesis edildiği ileri sürülerek iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava dilekçesinde, Bursa İli Merkez İlçelerinde 500 adet S plaka satışı yapılmasına ilişkin 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı UKOME kararının tamamının iptalinin istenilerek buna ilişkin hukuka aykırılık iddialarında bulunulmakta ise de, dava konusu Ukome kararında Bursa İli, Merkez İlçelerinde 500 adet S plaka, Gemlik İlçesinde ise 50 adet S plaka satışı yapılması şeklinde karar alındığı, kararın içeriğinde Merkez ilçeler için plaka satış bedelinin 360.000,00-TL + KDV olduğu, Gemlik İlçesi için ise 270.000,00-TL + KDV olduğunun belirtildiği görülmekte olup, Mahkememiz'in 01.11.2021 tarihli ara kararıyla davacı taraftan dava konusu işlemin Gemlik ilçesine ilişkin kısmı yönünden de iptalinin istenip istenilmediğinin sorulduğu, bunun üzerine davacı tarafça sunulan 05.11.2021 tarihli dilekçede dava konusu işlemin Gemlik ilçesine ilişkin kısmını da kapsayacak şekilde tamamının iptalinin istenildiği, davacı Oda'nın Ana Sözleşmesinin sunulduğu, anılan belgede Oda'nın faaliyet alanının Bursa İli sınırları olduğunun belirtildiği görüldüğünden, uyuşmazlığın dava konusu işlemin dava dilekçesinde ve 05.11.2021 tarihli dilekçede belirtilen hususlar çerçevesinde hem Bursa Merkez İlçelerinde hem de Gemlik İlçesinde S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Dava konusu İşlemin Gemlik İlçesinde 50 Adet S plaka Satışına İlişkin Kısmı Yönünden;

2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanunu'nun **2 nci maddesinde**, "*İdari dava türleri şunlardır:*

a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, ..." hükmüne;

14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, Danıştay, idare ve vergi mahkemelerinde açılacak davalarda dava dilekçesi üzerinde sırasıyla, "*(a) görev ve yetki, (b) idarî merci tecavüzü, (c) ehliyet, (d) idarî davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, (e) süre aşımı, (f) husumet, (g) 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadıkları yönünden*" ilk inceleme yapılacağı hükmü öngörülmüş; 15 inci maddesinin birinci fıkrasında ise "*Danıştay veya idare ve vergi mahkemelerince yukarıdaki maddenin 3 üncü fıkrasında yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülürse, 14 üncü maddenin; ... b) 3/c, 3/d ve 3/e bentlerinde yazılı hallerde davanın reddine, ... karar verilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

İptal davaları, idarî faaliyet gerçekleştirmeye yetkili kılınmış merciler tarafından idarî hizmetlerin yürütülmesi için tesis edilen işlemlerin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden sakat oldukları ileri sürülerek, işleminden menfaati etkilenenlerce açılan idarî dava türüdür. Buna göre iptal davası açan kişilerin, işlem nedeniyle menfaatlerinin etkilenmiş olması, yani objektif dava açma ehliyetlerinin bulunması gerekmektedir.

Objektif dava açma ehliyetinin olduğunun kabul edilebilmesi için tesis edilen idarî işlem nedeniyle güncel, meşru ve korunması gereken menfaatin ihlâl edilmesi gerekmekte olup, bir işlemin tesis edilmesine bizzat katılan veya işlemin tesisine katkıda bulunan kişilerin, söz konusu

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610

KARAR NO : 2021/1155

işlem nedeniyle korunması gerekli bir menfaatlerinin olmadığı kabul edilmesi gerekmektedir.

Dava konusu UKOME kararının alınması esnasında davacı Odayı temsilen Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu temsilcisinin toplantıya katıldığı, davacı Oda tarafından anılan temsilciye 07.07.2020 tarih ve 114-1 sayılı dilekçede belirtilen hususların karara muhalefet şerhi olarak yazılmasının istenildiği, anılan dilekçede "*Bursa Merkezde faaliyet göstermek üzere Ticari Servis S plakası satışı yapılmasına ilişkin karara şerh konulması*" hususunun belirtildiği, bu doğrultuda dava konusu Ukome kararına Bursa Merkez İlçelerinde 500 adet S Plaka satışı kısmı yönünden şerh konulduğu, böylece, davacı Oda tarafından, kararın Gemlik İlçesinde 50 adet S Plaka satışına ilişkin kısmı yönünden muhalefet şerhi konulmadan kararın oluşmasına katkıda bulunulduğu görülmektedir.

Yukarıda yapılan açıklama doğrultusunda, idarî işlemlerin tesis edilmesine bizzat katkıda bulunan veya yön verenlerin, tesis edilen işlem nedeniyle menfaatlerinin ihlâl edilmiş olmayacağının kabul edilmesi gerektiğinden, bir meslek kuruluşu olan davacı Oda temsilcisi tarafından dava konusu karara muhalefet şerhi konulmaksızın, yani alınan kararı kabul ederek, işlemin oluşturulmasına katkıda bulunulmuş olması nedeniyle, temsil ettiği kişi veya kurumun da bununla bağlı olacağı ve menfaatinin ihlâl edilmemiş olacağı açıktır.

Bu durumda, davacı Oda temsilcisinin, davacının dilekçe ile belirttiği talebi doğrultusunda hareket etmek suretiyle dava konusu karar alınırken muhalefet şerhi koymaksızın işlemin tesis edilmesine katkıda bulunmuş olduğu gözetilerek, bu işlem nedeniyle davacı Oda'nın korunması gerekli bir menfaati bulunmadığından işlem nedeniyle menfaatinin ihlâl edilmediği sonucuna varılarak, dava konusu işlemin ***Gemlik İlçesinde 50 Adet S Plaka satışına ilişkin kısmı ve Gemlik İlçesinde plaka satış bedeline ilişkin (d) bendi yönünden*** iptal davası açmakta objektif dava ehliyeti bulunmadığından, 2577 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi ve 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddi gerekmektedir.

Dava konusu İşlemin Bursa Merkez İlçelerinde 500 Adet S Plaka Satışına İlişkin Kısmı Yönünden;

Olayda, dosyada bulunan 2020 yılı Bursa Servis Analiz Raporu'nda nüfus ve toplu taşıma türleri, servis araçlarının mevcut durumu, personel ve öğrenci sayıları, S plakalı araçların il genelinde dağılımı yönlerinden mevcut durum analizine yer verildiği, raporun sonuç kısmında; "*Bursa kent merkezini oluşturan beş merkez ilçe olan Osmangazi Yıldırım. Nilüfer Gürsu ve Kestel'de ise eğilim ve ekonomik faaliyetlerde önemli gelişmeler olduğu. Nüfusun hem arttığı hem de kendi sınırları içinde birbirleri arasında değişkenlik gösterebildiği, örneğin belirli bölgelerin sanayi ve üretim ihtisas alanları haline geldiği belirli bölgelerin ise eğitim bölgeleri haline geldiği (Nilüfer Mudanya-Bademii vb) gözlemlenmektedir. Bu durum ise servis sektörü üstünde talep baskısı oluşturduğu yine raporda kullanılan analiz yöntemlerine göre 653 ile 1288 adet arasında bir araç talebi oluşturabildiğinden bahsedilebilmektedir. Bu ihtiyaç güzergah izin belgeleri de dikkate alındığında artış gösterebilecektir. Firmalarca veya kurumlarca yıllık olarak alınan güzergah izin belgelerinin yenilenmemesi durumunda. "S" plakalı servis aracına olan ihtiyaç artış gösterebilecektir*" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaç neticesinde dava konusu işlemin tesis edildiği görülmektedir.

Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610

KARAR NO : 2021/1155

verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin analiz raporuyla ortaya konulan bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği anlaşılan dava konusu 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararın, **(a) bendinin Bursa Merkez İlçelerinde 500 Adet S plaka satışına ilişkin kısmında** hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bunun yanında, davacının iddiaları çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda, satış bedelinin hukuka aykırı belirlendiği yolunda davacı tarafça bir iddia da ileri sürülmemesi karşısında plaka bedelinin önceki UKOME kararları dikkate alınarak belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin **(c) bendinde** ve ticari plaka tahsis belgesi verilmesi usulüne ilişkin hüküm getiren **(b) bendinde** de hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Dava Konusu İşlemin Şahıslara En Fazla 1 Adet, Şirketlere ise en fazla 5 adet Plaka Satışına İlişkin Kısmı Yönünden;

Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında 02/04/1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 86/10553 sayılı Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararının "Ticari Plaka Verilecekler" başlıklı 3. Maddesinde; "1- (Değişik 2003/6259 sayılı karar) Taksi, dolmuş ve minibüslerde; Şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçmiş olduğunu ve sürekli olarak icra ettiğini beyan etmiş ve ilgili meslek odasına, ilgili meslek odasının bulunmadığı yerlerde ise şoförler odasına üye olmak, 2- (Değişik 2003/6259 sayılı karar) Umum Servis araçlarında; Şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçtiğini beyan etmiş ve ilgili meslek odasının bulunmadığı yerlerde ise şoförler odasına üye olmak veya ticaret odalarına kayıtlı taşımacı şirketlerce şehir içinde taşımacılık yapmak, taksi dolmuş ve minibüs sahipleri, bu plakaları bu maddenin (1) numaralı bendinde sayılan şartları haiz kişileri, umum servis aracı sahipleri bu maddenin (2) numaralı bendinde sayılan şartları haiz kişilere ve taşımacı şirketlere satabilirler." kurallarına yer verilmiştir.

Dava konusu UKOME kararında, *"adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis S plakası satışı yapılmasına"* karar verildiği, davacı Oda tarafından da şirketlere en fazla 5 adet plaka verilmesinin rekabet ilkesine aykırı olduğunun ileri sürüldüğü görülmektedir.

Yukarıda metnine yer verilen Bakanlar Kurulu kararında şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçmiş şoför esnafının haklarının korunmasının amaçlandığı ve ayrıca ticaret odasına kayıtlı taşımacı şirketlerce taşımacılık yapılabileceğinin belirtildiği, ticaret şirketleri için plaka tahsis adetine ilişkin olarak ise mevzuatta bir sınırlama bulunmadığı anlaşılmakla birlikte, şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçmiş olan gerçek kişilere 1 adet ticari plaka satışının, ticari şirketlere ise en fazla 5 adet ticari plaka satışı olanağı sağlanmasının, şirketlere ticari plaka satışı konusunda ortak sayısı, şirketin türü gibi belirleyici ve sınırlayıcı kriterler getirilmediği de gözetildiğinde, ticari şirket ortağı olmayan şoför esnafına bir adet plaka verilir iken, ticari şirket ortağı kişilerin şirket eliyle beş adete kadar plaka tahsisi imkanını elde etmelerine yol açabileceği, dolayısıyla gerçek kişilerin taşımacılık yapan ticaret şirketleri karşısında rekabet koşulları bakımından dezavantajlı duruma düşmelerine yol açabileceği sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda, hernekadar ticari şirketlere ticari plaka satışını adet olarak sınırlayan bir düzenleme mevcut değil ise de, şirketlere ticari plaka tahsis adedinin en fazla 5 adet olarak belirlenmesinin nedeninin dava konusu işlemde açıklanmadığı, davalı idarece dosyaya sunulan savunma dilekçesinde ise bu durumun eski Ticaret Kanunu döneminden kalma bir uygulama olduğu yönünde bir açıklamaya yer verildiği de göz önünde bulundurulduğunda, şoför esnafının haklarının korunması ve rekabetin sağlanması amacıyla ortak sayısı, şirketin türü gibi somut kriterler belirlenmeksizin, **şirketlere** tahsis edilebilecek plaka adedinin gerçek kişi olan şoför

T.C.
BURSA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/610

KARAR NO : 2021/1155

esnafıyla rekabeti bozucu şekilde 5 adet olarak belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin bu kısmında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle,

1-Dava konusu İşlemin Gemlik İlçesinde 50 Adet S plaka Satışına İlişkin Kısmı Yönünden 2577 sayılı Kanun'un 15/1-b maddesi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddine,

2-Dava konusu İşlemin Bursa Merkez İlçelerinde 500 Adet S Plaka Satışına İlişkin Kısmı Yönünden davanın reddine,

3-Dava Konusu İşlemin Şahıslara En Fazla 1 Adet, Şirketlere ise en fazla 5 adet Plaka Satışına İlişkin Kısmının ise iptaline,

4-Kısmen ehliyet ret, kısmen ret, kısmen iptalle sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan 527,10-TL yargılama giderinin takdiren yarısı olan 263,55-TL'nin davalı idareden alınarak davacı tarafa verilmesine, yargılama giderinin kalan 263,55-TL kısmının davacı taraf üzerinde bırakılmasına,

5-Reddedilen kısım nedeniyle, kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.550,00-TL avukatlık ücretinin davacı taraftan alınarak davalı idareye verilmesine,

6-Artan posta avansının kararın kesinleşmesinden sonra taraflara iadesine,

7- Kararın tebliğini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde **Bursa Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 02/12/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan
ŞAHAP GÜVEN BOYDAK
37987

 e-imzalıdır

Üye
İSMAİL ACAR
194972

 e-imzalıdır

Üye
ÇİĞDEM YETKİN
192061

 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	54,40 TL
Karar Harcı :	54,40 TL
Y.D. Harcı :	238,20 TL
Posta Gideri :	180,10 TL

TOPLAM :	527,10 TL
----------	-----------

T.C.
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

KARŞILIKLI İSTİNAF EDENLER:

Davacı : Bursa Servis Aracı İşletmecileri Ve Halk Otobüsleri Oda Başkanlığı Anadolu Mah. 1. Kader Sk. Esnaf Sarayı K:2 No:15 Yıldırım/Bursa	Davalı : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı -Uets [35590-60952-10481] Vekili : Av. Murat Engin
---	--

İSTEMİN ÖZETİ : Dava konusu işlemi kısmen iptal eden, davayı kısmen ehliyet, kısmen esastan reddeden Bursa 1. İdare Mahkemesinin 02/12/2021 gün ve E:2020/610, K:2021/1155 sayılı kararının; **taflaraca**, karşılıklı olarak yapılan istinaf başvurusu yoluyla kaldırılarak; **davacı tarafından**, dava konusu işlemin **-Merkez Bölge içinde faaliyet göstermek üzere 500 adet "S" serisinden plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna-** ilişkin kısmının iptaline; **davalı idare tarafından**, dava konusu işlemin **-şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışına-** ilişkin kısmı yönünden de davanın reddine; karar verilmesi istenilmektedir.

DAVA SÜRECİ :

- **Davanın Konusu** : Davacı Oda tarafından; 2020 Bursa Merkez Servis Analizi raporu doğrultusunda, Bursa merkez bölgelerde (*Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerinde*) faaliyet göstermek üzere 500 adet, Gemlik ilçesinde 50 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararının iptali istemine ilişkindir.
- **İstinaf Edilen Kararın Gerekçe Özeti:** Mahkemece;
 - **[Dava konusu işlemin Gemlik ilçesinde 50 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden;** davacı Oda temsilcisinin, davacının dilekçe ile belirttiği talebi doğrultusunda hareket etmek suretiyle dava konusu karar alınırken muhalefet şerhi koymaksızın işlemin tesis edilmesine katkıda bulunmuş olduğu gözetilerek, bu işlem nedeniyle davacı Oda'nın korunması gerekli bir menfaati bulunmadığından işlem nedeniyle menfaatinin ihlâl edilmediği sonucuna varılarak, dava konusu işlemin **Gemlik ilçesinde 50 Adet S Plaka satışına ilişkin kısmı ve Gemlik ilçesinde plaka satış bedeline ilişkin (d) bendi yönünden** iptal davası açmakta objektif dava ehliyeti bulunmadığından, 2577 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi ve 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddi gerektiği,
 - **Dava konusu işlemin Bursa merkez ilçelerinde 500 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden;** ... trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin analiz raporuyla ortaya konulan bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği anlaşılan dava konusu 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararın, **(a) bendinin Bursa Merkez İlçelerinde 500 Adet S plaka satışına ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı,**

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

- **Dava konusu işlemin şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışına ilişkin kısmı yönünden;** ... hernekadar ticari şirketlere ticari plaka satışını adet olarak sınırlayan bir düzenleme mevcut değil ise de, şirketlere ticari plaka tahsis adedinin en fazla 5 adet olarak belirlenmesinin nedeninin dava konusu işlemde açıklanmadığı, davalı idarece dosyaya sunulan savunma dilekçesinde ise bu durumun eski Ticaret Kanunu döneminden kalma bir uygulama olduğu yönünde bir açıklamaya yer verildiği de göz önünde bulundurulduğunda, şoför esnafının haklarının korunması ve rekabetin sağlanması amacıyla ortak sayısı, şirketin türü gibi somut kriterler belirlenmeksizin, **şirketlere** tahsis edilebilecek plaka adedinin gerçek kişi olan şoför esnafıyla rekabeti bozucu şekilde 5 adet olarak belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin bu kısmında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle; 1-Dava konusu işlemin Gemlik ilçesinde 50 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden 2577 sayılı Kanun'un 15/1-b maddesi uyarınca davanın **ehliyet yönünden reddine**, 2-Dava konusu işlemin Bursa merkez ilçelerinde 500 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden **davanın reddine**, 3-Dava konusu işlemin şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışına ilişkin kısmının ise **iptaline** karar verilmiştir.

İSTİNAF EDENLERİN İDDİALARI :

A. Davacı tarafından özetle; [Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz ve Covid-19 salgının yayılımının önlenmesi amacıyla 13.03.2020 tarihi itibarıyla tüm devlet okulları ve özel okulları tatil edildiği, zamanda salgın nedeniyle sanayi bölgelerindeki fabrikaların tam kapasite çalışmamasından kaynaklı 2500 servis aracı işletmecisi esnafımız sosyal ve ekonomik yönden zor durumda bulundukları bu süreçte ilave plaka ihtiyacı bulunmadığı öne sürülerek mahkeme kararının "**Dava konusu İşlemin Bursa Merkez İlçelerinde 500 Adet S Plaka Satışına İlişkin Kısmı Yönünden Davanın Reddine**" ilişkin kısmının kaldırılması ile bu kısım yönünde de işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

B. Davalı idare tarafından özetle; [her ne kadar 86/10553 sayılı BKK ile tüzel kişilerin edinebileceği plaka sayısına bir sınırlama getirilmemişse de, cevap dilekçeleri ekinde sunulan Danıştay kararlarının da işaret ettiği gibi, ihale yapılır iken bir şirketin en fazla 5 adete kadar plaka alması yönünde bir kısıtlama getirildiği, tüzel kişilerin plaka edinme sayısı konusunda bir kısıtlamaya maruz olmadığı, bu durumun bir sonucu olarak da piyasadan da plaka satın alarak (toplayarak) pek çok plaka edinebilir, bu yönde bir kısıtlama bulunmadığı, dava konusu edilen işlem kaynaklı ihalede esnaf karşısında aşırı bir avantajı tüzel kişilere vermemek adına, gerçek kişilerin taşımacılık yapan ticaret şirketleri karşısında rekabet kaşulları bakımından dezavantajlı duruma düşmelerine yol açabileceği gibi bir durumu engellemek amacı ile ihaleye giren bir tüzel kişiliğin söz konusu ihalede en fazla beş adete kadar plaka için teklif vermeleri kuralı getirildiği öne sürülerek mahkeme kararının, **-şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışına-** ilişkin iptal hükmünün kaldırılması ile davanın tümünden reddine karar verilmesi istenilmektedir.

KARŞI TARAFLARIN SAVUNMASI: Taraflarca; ayrıcı savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA
(İSTİNAF KARARI)**I) YASAL DAYANAK :**

- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "**istinaf**" başlıklı (Değişik 6545 S.K./19. md.) 45. maddesinin **4. fıkrasında**; "Bölge idare mahkemesi, ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulmadığı takdirde istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

karar verir. Bu hâlde bölge idare mahkemesi işin esası hakkında yeniden bir karar verir." 6.fıkrasında ise, "Bölge idare mahkemelerinin 46 ncı maddeye göre temyize açık olmayan kararları kesindir." hükümleri yer almaktadır.

II) İSTİNAF DEĞERLENDİRMESİ:

2. Bursa Bölge İdare Mahkemesi Üçüncü İdari Dava Dairesince; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanunun 19. maddesi ile değişik 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek gereği görüldü:
3. Tarafların karşılıklı istinaf talepleri doğrultusunda inceleme; istinaf edilen kararın, "**Bursa Merkez Bölgesi için 500 adet S plaka satışına**" ilişkin kısmı bakımından yapılacaktır.
4. **Taraflarca karşılıklı olarak istinaf edilen ilk derece mahkemesi kararının;** aşağıda gösterilen ortak gerekçe ile dava konusu işlemin "**iptaline**" ilişkin kısmı sonucu itibarıyla yerinde bulunmasına karşın; hukuka uygun bulunmayan "**Bursa Merkez Bölgesi için 500 adet S plaka satışına**" ilişkin kısmına ilişkin "**ret**" hükmü, 2577 sayılı Kanun'un 45.maddesinin 4. fıkrası uyarınca kaldırılmak ve ilk derece mahkemesinin yerine geçilmek suretiyle "**ret**" kısmı yönünden işin esası hakkında yeniden karar verilmesi benimsenmiştir.

A. Maddi Olay :

5. Davacı Oda tarafından; Bursa merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 500 adet, Gemlik ilçesinde 50 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğunu kabul eden ve satışa ilişkin ilkeleri belirleyen Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 25.06.2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararının iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

B. İlgili Mevzuat :**6. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun;**

- "**Amaç**" başlıklı **1. maddesinde**, "Bu Kanun'un amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir."; hükmüne,
- "**Kapsam**" başlıklı **2. maddesinde**, "Bu Kanun belediyeleri kapsar."; hükmüne,
- "**Belediyenin görev ve sorumlulukları**" başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır. ..."; hükmüne,
- "**Belediyenin yetkileri ve imtiyazları**" başlıklı **15. maddesinde**, "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... f) **Toplu taşıma yapmak**; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek. ... p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve **işletmek, işlettmek veya kiraya vermek**; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... Belediye, (e),

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

(f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kararıyla **süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.**"; hükmüne,

- **"Meclisin görev ve yetkileri"** başlıklı **18. maddesinin (j) bendinde ise**, "Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır: ... j) Belediye adına **imtiyaz** verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek." ;
- **"Uygulanmayacak hükümler"** başlıklı **84. maddesinde**, **"Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak; 24/04/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumî Hıfzıssıhha Kanunu, 04/07/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selâhiyet Kanunu, 10/06/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 12/09/1960 tarihli ve 80 sayılı 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinin 58. Bendine Teyfikân Belediyelerce Kurulan Toptancı Hal'lerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun, 02/07/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 03/05/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14/06/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, (...), 10/07/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 01/05/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır."** hükmüne, yer verilmiştir.

7. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun;

- **"Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları"** başlıklı **7. maddesinde**, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; **ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak**; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve **işletmek, işlettmek veya kiraya vermek**; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek."; hükmü,
- **"Ulaşım hizmetleri"** başlıklı **9. maddesinde**, "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır. ..." hükmü, bulunmaktadır.

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun;

- **"Amaç"** başlıklı 1. maddesinde, *"Bu Kanun'un amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."*; kuralına,
- **"İl ve ilçe trafik komisyonları"** başlıklı 12. maddesinde, *"İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının kuruluşu ile görev ve yetkileri: ... b) Görev ve yetkileri: 1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, 2. Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulu'nun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek. 3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek. ..." kuralına, yer verilmiştir.*

9. 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin;

- **"Görev ve yetkileri"** başlıklı 18. maddesinde, *"(1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla, b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarlarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla, c) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlmek, trafik ile ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletmekle, ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla, d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik*

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla, f) İlçe (Ek ibare: RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla, g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle, ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle, görevli ve yetkilidir."; düzenlemesi,

- **"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler"** başlıklı 28. maddesinde, "(1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bildirilir. (2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." düzenlemesi, yapılmıştır.

C. İstinaf Gerekçesi :

10. Aktarılan mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptırmanın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettirilenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; **imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği** anlaşılmaktadır (Bkz: Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince yapılan ortak heyet sonunda verilen Danıştay 13. Dairesinin 07.03.2022 gün ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı kararı).
11. Bu itibarla, **toplu taşıma hizmetlerinin** hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin **satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı** anlaşıldığından, dava konusu UKOME kararının; **-Merkez Bölge içinde faaliyet göstermek üzere 500 adet "S" serisinden plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna-** ilişkin kısımlarında hukuka uygunluk; aksi yönde bu kısım (merkez bölgesi) yönünden davayı reddeden ilk derece mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.
12. Tereddüte düşülmemesi bakımından; dava konusu işlemin, istinafa konu mahkeme kararı ile iptal edilen **-şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışı yapılmasına-** ilişkin kısmının, yukarıdaki gerekçeyle Merkez Bölgede satışı yapılacak 500 adet "S" plaka yönünden iptal edildiği teyit edilmektedir.

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2057

Karar No : 2022/1879

III) HÜKÜM : Yukarıdaki değerlendirme ve nedenlerle;

13. Davalı idarenin **"iptal"** kısmına yönelik istinaf başvurusunun; yukarıdaki ortak gerekçeyle **REDDİNE**,
14. Davacının istinaf başvurusunun **KABULÜ** ile;
- a. Bursa 1. İdare Mahkemesinin 02/12/2021 gün ve E:2020/610, K:2021/1155 sayılı kararının (yargılama giderlerine ilişkin hükümleri hariç) esasa ilişkin **"ret"** hükmünün **KALDIRILMASINA**,
- b. Dava konusu işlemin; **"Merkez Bölgede (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerinde) faaliyet göstermek üzere 500 adet (S) plaka satışının yapılmasına ilişkin düzenlemelerinin" İPTALİNE**,
15. Aşağıda dökümü yapılan istinaf yargılama giderlerinden;
- a. **265,20 TL'nin** davalı idare tarafından davacıya verilmesine,
- b. **206,60 TL'nin** davalı üzerinde bırakılmasına,
16. Tarafların haklılık durumu değişmediğinden dava yargılama giderlerinin yeniden dağıtılmasına ve vekille temsil edilen davalı lehine mahkemece takdir edilen vekalet ücreti geçerli olduğundan yeniden vekalet ücreti hükmü kurulmasına yer olmadığına,
17. Posta gideri avanslarından kalırsa artan miktarların hükmün kesinleşmesinden sonra mahkemesince ilgili taraflarına iadesine,
18. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46 ncı maddesinde sayılan davalardan olması nedeniyle bu kararın tebliğinden itibaren **30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yoluna başvurulabileceğinin** taraflara hatırlatılmasına,
19. Temyiz süresi geçtikten veya 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanun ile değişik 50. maddesinde belirlenen kanun yolları tükendikten sonra dava dosyasının ait olduğu mahkemeye gönderilmesine, 28/12/2022 gününde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
KAPLAN ÜLGÜ
38018 **e-imzalıdır**Üye
AHMET KÜRKÇÜ
107200 **e-imzalıdır**Üye
ZEHRA KOŞAL KARADENİZ
167945 **e-imzalıdır**İstinaf Yargılama Giderleri (Davacı):

İstinaf Başvuru Harcı : 220,70

İstinaf Posta Gideri : 44,50

Toplam : 265,20-TL

İstinaf Yargılama Giderleri (Davalı):

İstinaf Başvuru Harcı : 162,10

İstinaf Posta Gideri : 44,50

Toplam : 206,60-TL

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. Murat ENGİN
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVACI) : Bursa Servis Aracı İşletmecileri ve
Halk Otobüsçüleri Odası
Anadolu Mah. 1. Kader Sok. Esnaf Sarayı K:2 No:15
Yıldırım/BURSA

İSTEMİN KONUSU : Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin
28/12/2022 tarih ve E:2022/2057, K:2022/1879 sayılı kararının, temyizen incelenerek
bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı Oda tarafından; 2020 Bursa Merkez Servis Analizi raporu doğrultusunda, merkez ilçelerde (*Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu*) faaliyet göstermek üzere 500 adet, Gemlik ilçesinde 50 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 25/06/2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararının tamamının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 1. İdare Mahkemesince verilen 02/12/2021 tarih ve E:2020/610, K:2021/1155 sayılı kararda; dava konusu işlemin Gemlik ilçesinde 50 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden; dava konusu UKOME kararının alınması esnasında davacı Odayı temsilen Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu temsilcisinin toplantıya katıldığı, davacı Oda tarafından anılan temsilciye 07/07/2020 tarih ve 114-1 sayılı dilekçede belirtilen hususların karara muhalefet şerhi olarak yazılmasının istenildiği, anılan dilekçede "Bursa Merkezde faaliyet göstermek üzere Ticari Servis S plakası satışı yapılmasına ilişkin karara şerh konulması" hususunun belirtildiği, bu doğrultuda dava konusu UKOME kararına Bursa merkez ilçelerinde 500 adet S Plaka satışı kısmı yönünden şerh konulduğu, böylece, davacı Oda tarafından, kararın Gemlik İlçesinde 50 adet S Plaka satışına ilişkin kısmı yönünden muhalefet şerhi konulmadan kararın oluşmasına katkıda bulunulduğunun görüldüğü, idarî işlemlerin tesis edilmesine bizzat katkıda bulunan veya yön verenlerin, tesis edilen işlem nedeniyle menfaatlerinin ihlâl edilmiş olmayacağının kabul edilmesi gerektiğinden, bir meslek kuruluşu olan davacı Oda temsilcisi tarafından dava konusu karara muhalefet şerhi konulmaksızın, yani alınan kararı kabul ederek, işlemin oluşturulmasına katkıda bulunulmuş olması nedeniyle, temsil ettiği kişi veya kurumun da bununla bağlı olacağı ve menfaatinin ihlâl edilmemiş olacağı, bu durumda, davacı Oda temsilcisinin, davacının dilekçe ile belirttiği talebi doğrultusunda hareket etmek suretiyle dava konusu karar alınırken muhalefet şerhi koymaksızın işlemin tesis edilmesine

katkıda bulunmuş olduğu gözetilerek, bu işlem nedeniyle davacı Oda'nın korunması gerekli bir menfaati bulunmadığından işlem nedeniyle menfaatinin ihlâl edilmediği sonucuna varılarak, dava konusu işlemin Gemlik İlçesinde 50 Adet S Plaka satışına ilişkin kısmı ve Gemlik İlçesinde plaka satış bedeline ilişkin (d) bendi yönünden iptal davası açmakta objektif dava ehliyeti bulunmadığından, 2577 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi ve 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddi gerektiği, dava konusu işlemin Bursa merkez ilçelerinde 500 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden; Olayda, dosyada bulunan 2020 yılı Bursa Servis Analiz Raporu'nda nüfus ve toplu taşıma türleri, servis araçlarının mevcut durumu, personel ve öğrenci sayıları, S plakalı araçların il genelinde dağılımı yönlerinden mevcut durum analizine yer verildiği ve raporda belirtilen ihtiyaç neticesinde dava konusu işlemin tesis edildiği, bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin analiz raporuyla ortaya konulan bölgenin ihtiyaçlarını gözetenek tesis ettiği anlaşılan dava konusu 25/06/2020 tarih ve 2020/105 sayılı kararın, (a) bendinin Bursa Merkez İlçelerinde 500 Adet S plaka satışına ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı, bunun yanında, davacının iddiaları çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda, satış bedelinin hukuka aykırı belirlendiği yolunda davacı tarafça bir iddia da ileri sürülmemesi karşısında plaka bedelinin önceki UKOME kararları dikkate alınarak belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin (c) bendinde ve ticari plaka tahsis belgesi verilmesi usulüne ilişkin hüküm getiren (b) bendinde de hukuka aykırılık bulunmadığı, dava konusu işlemin şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışına ilişkin kısmı yönünden; her ne kadar ticari şirketlere ticari plaka satışını adet olarak sınırlayan bir düzenleme mevcut değil ise de, şirketlere ticari plaka tahsis adedinin en fazla 5 adet olarak belirlenmesinin nedeninin dava konusu işlemde açıklanmadığı, davalı idarece dosyaya sunulan savunma dilekçesinde ise bu durumun eski Ticaret Kanunu döneminden kalma bir uygulama olduğu yönünde bir açıklamaya yer verildiği de göz önünde bulundurulduğunda, şoför esnafının haklarının korunması ve rekabetin sağlanması amacıyla ortak sayısı, şirketin türü gibi somut kriterler belirlenmeksizin, şirketlere tahsis edilebilecek plaka adedinin gerçek kişi olan şoför esnafıyla rekabeti bozucu şekilde 5 adet olarak belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin bu kısmında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin Gemlik ilçesinde 50 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden 2577 sayılı Kanun'un 15/1-b maddesi uyarınca davanın ehliyet yönünden reddine, dava konusu işlemin Bursa merkez ilçelerinde 500 adet S plaka satışına ilişkin kısmı yönünden davanın reddine, dava konusu işlemin şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışına ilişkin kısmının ise iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesince verilen 28/12/2022 tarih ve E:2022/2057, K:2022/1879 sayılı kararda; mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptıranın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettirmenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince yapılan ortak heyet sonunda verilen Danıştay 13. Dairesinin 07/03/2022 gün ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı kararından, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceğinin anlaşıldığı, bu itibarla, toplu taşıma hizmetlerinin hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı anlaşıldığından, dava konusu UKOME kararının; "Merkez Bölge içinde faaliyet göstermek üzere 500 adet "S" serisinden plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna" ilişkin kısımlarında hukuka uygunluk; aksi yönde bu kısım (merkez bölgesi) yönünden davayı reddeden ilk derece mahkemesi kararında hukuki isabet görülmediği, tereddüte düşülmemesi bakımından; dava konusu işlemin, istinafa konu mahkeme kararı ile iptal edilen -şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere ise en fazla 5 adet plaka satışı yapılmasına- ilişkin kısmının, belirtilen gerekçeyle Merkez Bölgede satışı yapılacak 500 adet "S" plaka yönünden iptal edildiğinin teyit edildiği belirtilerek, davalı idarenin iptal kısmına yönelik istinaf başvurusunun; yukarıdaki ortak gerekçeyle reddine, davacının istinaf başvurusunun kabulü ile; Bursa 1. İdare Mahkemesinin 02/12/2021 gün ve E:2020/610, K:2021/1155 sayılı kararının (yargılama giderlerine ilişkin hükümleri hariç) esasa ilişkin ret hükmünün kaldırılmasına, dava konusu işlemin; "Merkez Bölgede (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu ilçelerinde) faaliyet göstermek üzere 500 adet (S) plaka satışının yapılmasına ilişkin düzenlemelerinin" iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, istinaf dilekçesinde konu ve sebep yapılmayan gerekçe ile istinaf başvurusunun kabulünün ve mahkeme kararının gerekçesinin değiştirilmesinin hukuka aykırı olduğu, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararının halen yürürlükte olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 12. maddesine göre tahdit kararı alınmış yerlerde Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmiş usulde yani ihale yapılması suretiyle plaka satışı yapılabileceği, bugüne kadar verilmiş tahditli plakaların mülkiyet hakkının konusu olduğu, plakaların satış yolu ile esnafa verilemeyeceği kabul edilir ise plakaların mülkiyet hakkına dokunulmuş olacağı, temyize konu karar ile belediyelerin toplu ulaşım ihtiyacının karşılanması görevini yerine getirememesi durumunun ortaya çıktığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ BİLGEN KÜKRER'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davalı idarenin duruşma istemi yerinde görülmeyerek ve dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle,

1. Temyiz isteminin reddine,
2. Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 28/12/2022 tarih ve E:2022/2057, K:2022/1879 sayılı kararının **ONANMASINA**,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutar ile kullanılmayan 296,40-TL yürütmenin durdurulması harcının Mahkeme tarafından iadesine,
4. 2577 sayılı Kanunun 50. maddesi uyarınca onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de belirtilen Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesini teminen dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine,
5. Kesin olarak, 25/09/2025 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Oya
IŞIK

Üye
Aysel
DEMİREL

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

DAVACI : ALİ OSMAN CANDAN TUR. TAŞ. GID. HAY. SAN. VE TİC LTD. ŞTİ.

VEKİLİ : AV. ALİ FARUK AKAN
-UETS[16089-80067-92271]

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN
Bursa Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Mihraplı Köprü Yanı
Acemler Osmangazi/BURSA

DAVANIN KONUSU : Ticari tahditli S plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı şirket tarafından, Orhangazi İlçesine kayıtlı olmak üzere, 30 adet ticari servis (S) plakanın ayrı ayrı satışına ilişkin 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihalenin ve bu ihalenin dayanağı olan 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARININ ÖZETİ:

1-Davacının mülkiyeti kendisine ait, ticari tahditli S plakalı aracı ile servis taşımacılığı yaptığı ve dava konusu ihaleden davalı idarenin internet sitesinde yer alan ilan ile haberdar olduğu,

2-Davalı idarenin dava konusu ihaleyi yapmaya yetkili olmadığı,

3-Belediye Kanunu ile hizmet gördürme usullerinin sınırlandırıldığı,

4-Bu düzenlemeyi aşacak şekilde, 86/10553 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gerekçe edinilerek süresiz olarak plaka satışına izin veren UKOME kararının mevzuata aykırı olduğu,

5-Belediyeler tarafından, 2886 Sayılı Yasa kapsamında yapılacak ihalede yetkili organların Belediye Meclisi ve Belediye Encümeninin olduğu,

6-Bir an için belediyelerin plaka satışına yetkili olduğu kabul edilse dahi öncelikle Belediye Meclisinde satışa ilişkin kararın alınması gerektiği, bu karar alınmadan Encümen tarafından ihale yapılmasının mümkün olmadığı

7-UKOME Kurulunun, Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinde kendisine verilen görevleri aşmış olup, bu durum yetki gaspının tipik bir örneği olduğu,

8-Dava konusu ihalenin, 2886 Sayılı yasada yer alan ihaleye hazırlık aşamalarına aykırı olarak hazırlandığı, ayrıca ihale evrakları ve dayanak UKOME kararları incelendiğinde UKOME'nin muhammen bedel belirleme yetkisi olmamasına rağmen, muhammen bedel olarak 250.000,00-TL'nin belirlendiği,

9-2886 Sayılı yasanın 25. maddesinde geçici teminatın açıkça düzenlendiği, bu miktarın ihale bedelinin yüzde 3 olarak belirlendiği, bu rakamların artırılması halinde ihaleye katılımın olumsuz yönde etkileneceği şüphesiz olup, açık hükme rağmen UKOME tarafından geçici teminatın ihale bedelinin 1/5 olarak belirlenmesinin hukuka aykırı olduğu,

10-Büyükşehir Belediyesi Sınırları 6360 Sayılı Yasa olarak bir bütün olarak kabul edilmiş olup, ilçe statüleri arasında bir fark kalmadığı, bu nedenle ilçe bazlı ihtiyaç analizi yapılmasının mümkün olmadığı,

11-Dava konusu işlemlerin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

DAVALININ SAVUNMALARININ ÖZETİ:

1-Usule yönelik, davacının işbu davaya açmaya ehliyetinin bulunmadığı,

2-Esas yönünden; Bursa Büyükşehir Belediyesinin, 6360 sayılı Yasa ile beraber, belediye sınırı tüm il sınırı olan bir büyükşehir belediyesi halinde gelmiş olup, davalı belediyenin, 5393 sayılı Yasa kapsamındaki küçük bir ilçe veya belde belediyesi olmadığı,

3-Taraflarca serbestçe belirlenen güzergâh üzerinde yapılan (S) plakalı "servisçilik" faaliyetinin davalı idarenin toplu ulaşımına ilişkin hizmetleri arasında olmadığı,

4-Trafik hizmetlerini planlama, koordinasyon ve güzergah belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ile büyükşehir sınırları dahilinde Ulaşım ve Koordinasyon Merkezi tarafından kullanıldığı,

5-Dava konusu edilen plaka satış ihalesini gerçekleştirmek için belediye meclis karar alma zorunluluğunun mevzuatta yer almadığı,

6-2886 Yasanın 36. Maddesi gereğinde, 09/04/2021 tarih ve 55618 sayılı onaylı e-imzalı yazı ile Belediye Başkanı tarafından ihale yapılmasına onay verildiği,

7-Dava konusu ihale işleminin hukuka ve mevzuata uygun olarak yapıldığı, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için taraflara önceden bildirilen 04/06/2021 tarihinde yapılan duruşmaya davacı vekili Av. Ali Faruk Akan ve davalı idare vekili Av.Murat Engin'in geldiği görülerek, yapılan açık duruşmada gelen taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra, davalının usule dair itirazı yerinde görülmemekle, dosya incelenerek işin esası hakkında gereği görüldü

OLAYLAR :

1-2021 yılına ilişkin Orhangazi Servis Araçları Raporunda;

"Orhangazi nüfusu 2016 yılında 77.297 iken, 2017 yılında 78.048 kişi. 2018 yılında 78.447 kişi. 2019 yılında ise 79.145 kişi, 2020 yılında ise 80.118 kişidir. İstatistik verilerinden de anlaşılabacağı üzere Orhangazi ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam etmesi beklenmektedir. Nüfus artışı öğrenci ve çalışan sayılarında da artışa neden olacağı ve (S) plaka ihtiyacı yıllar içinde artış göstereceği bir gerçektir. Bununla birlikte ekonomik ve eğitim aktivitelerinin yer değiştirmeye başlaması, ikamet bölgelerinin ise daha durağan kalması sebebiyle kişisel hareketliliklerde de değişkenliği arttıracak ve dolayısıyla servis ulaşımına olan ihtiyacı arttıracak başka bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun en somut örneklerinden biri Türkiye'nin Otomobili Girişimi Grubu (TOGG) tarafından komşu ilçe olan Gemlik ilçesi sınırlarında bir otomotiv fabrikası kurma faaliyetlerine başlamış ve ülkemizin yerli otomobilinin fabrikasında çalışacak beyaz ve mavi yakalı personelde öncelik olarak yakın çevrede ikamet edeceğini düşünecek olursak, servis ihtiyacı kaçınılmaz olacaktır.

Bununla birlikte servis ulaşımı toplu taşıma ulaşımı ile bireysel araç ulaşımı arasında dengeleyici bir ulaşım faktörü olarak ortaya çıkmaktadır Toplu taşıma sisteminin dinamik olmadığı (Ev-İş, Ev-Okul hedefli sadece iki yönlü ve belirli zaman dilimlerine odaklı) veya toplu taşıma sistemi için yeterince verimli olmadığı alanlarda bireysel araç kullanımına dönüşebilen ulaşım hareketliliklerini azaltmada faydalı olan bir ara toplu taşıma faktörü olmaktadır. Dolayısıyla bireysel araç kullanımının azaltılması hedefinde toplu taşıma sisteminden sonra gelen en önemli dengeleme faktörü olmaktadır.

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

Orhangazi ilçesi özelinde, 116 adet ticari servis plakası gözüксе de güzergah izin belgeleri ile faaliyet gösteren 10 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı Ukome Kurulu Kararı ile 15 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Orhangazi ilçesindeki okullara 1.227 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınmalı olarak gelmekte ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşınmalı sistem içinde faaliyet göstermesi nedeniyle araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin ortalama 49 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Kısa ve orta dönemde en az 30 adet aracın satışının yapılarak gerekli ihtiyacın karşılanmasının sağlanmasının uygun olduğu değerlendirilmektedir." şeklinde görüş bildirilmiştir.

2-Anılan rapora istinaden 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararı ile "Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesi nedeniyle kısa ve orta dönem için gerekli olabilecek 30 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna;

Bu kapsamda;

a)- Tahdit kapsamında bulunan (S) serisinden ticari servis plakası satın almak için müracaat eden ve durumları 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bursa Büyükşehir Belediye Meclisinin 15/11/2012 tarih ve 1184 sayılı kararı ile UKOME Kurulunun ticari plaka tahsis belgelerinin şartlarını belirleyen 27/01/2012 tarih ve 62 sayılı ile 28/12/2012 tarih ve 618 sayılı, 30/05/2012 tarih 323 sayılı, 29/06/2012 tarih ve 375 sayılı UKOME kararları ile belirlenen şartlar ile Büyükşehir Belediye Meclisinin E:2014/260, ve 560 sayılı kararı ile düzenlenen Bursa Büyükşehir Belediyesi taksi-dolmuş, minibüs servis araçları ve özel toplu taşıma araçları yönetmeliği hükümleri kapsamında aranan şartlara uygun olarak yalnızca şahıslara ihale yoluyla satılacak (S) serisinden ticari plakalar için ticari araç tahsis belgesi tanzim edilmeden ihale encümen kararının tahsis belgesi yerine geçmesinin uygun olduğuna,

b)-Orhangazi ilçesi için (S) serisinden ticari plakaların satış beledinin 250.000-TL+ KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna,

c)-Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet şirketlere en fazla 5 adet ticari servis (S) plakası satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının satış şartnamesi müracaat şekli süresi ihale zamanı ve benzer standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ihale şube müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir."

3-Devamında, 27/04/2021 tarihinde, Orhangazi İlçesine kayıtlı olmak üzere, 30 adet ticari servis (S) plakanın ayrı ayrı satışına ilişkin ihalenin yapılması üzerine bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

1-5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15. maddesinde, "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek, ... p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir."; "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinin (j) bendinde ise, "Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır: ... j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek." hükmüne, 34/g maddesinde; 'Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır... Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.' hükmüne yer verilmiştir.

2-5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinde, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettirilmesine karar vermek." kuralına, "Ulaşım hizmetleri" 9. maddesinde; "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır." kuralına yer verilmiştir.

3-15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Görev ve yetkileri" başlıklı 18. Maddesinde; (1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak,

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla,

c) Trafığın düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlmek, trafik ile ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare:RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletmekle,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare:RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmamakla,

f) İlçe (Ek ibare:RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare:RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla,

g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,

ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle, görevli ve yetkilidir." hükmü, "Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler" başlıklı 28. maddesinde; (1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri (Ek ibare:RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bildirilir.

(2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

4-2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1.maddesinin 1.fıkrasında "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.", 13/e maddesinde; "İl özel idarelerine ait ihaleler, il daimi encümenince, belediyelere ait ihaleler belediye encümenince bu Kanun hükümlerine göre yürütülür." düzenlemesi bulunmaktadır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

1-Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösterecek olan özel toplu taşıma araçları da dahil olmak üzere trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkilerinin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı, mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alma, büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar alma ve görüş oluşturma görev ve yetkilerinin Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ne bırakıldığı ve anılan görev ve yetkilerin Ulaşım Koordinasyon Merkezi tarafından kullanılması gerektiği açıktır.

2-Bununa birlikte büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde toplu taşıma hizmetlerini yürütmenin ve bu amaçla toplu taşıma vasıtalarının işletilmesi ve işlettirilmesinin kamu hizmeti olarak münhasıran büyükşehir belediyelerine imtiyaz olarak verilmiş olduğu, toplu taşıma vasıtalarını işlettiriminin imtiyaz sözleşmesi, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma yoluyla gördürülebileceği anlaşılmakta olup söz konusu usullerden herhangi birinin seçilmesi yoluyla toplu taşıma hizmetinin özel hukuk kişileri eliyle sağlanması hâlinde büyükşehir belediyesinin kanunlarla kendisine verilen ulaşım hizmetlerine ilişkin imtiyazdan vazgeçmiş sayılacağı, vazgeçme iradesinin ise, ancak, belediye adına imtiyaz verilmesinde görevli ve yetkili kılınan belediye meclisince ortaya konulması hâlinde geçerli olacağı sonucuna varılmıştır.

3-Belediye Meclisinin Kanunla kendisine görev olarak verilen satış yetkisinin, sınır ve kapsamını açıkça belirterek encümene devri sonrasında, encümen tarafından, dava konusu plaka satışının 2886 sayılı kanundaki hükümlere göre yapılacaktır.

4-Olayda, 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının, Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesine ilişkin (a) bendinin; Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin mahalli ihtiyacın karşılanmasına yönelik yönlendirici karar alma ve görüş oluşturulmasına dair görevleri arasında ise de, Orhangazi ilçesi için (S) serisinden ticari plakaların satış beledinin 250.000-TL+ KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna ilişkin (b) bendi ile adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet şirketlere en fazla 5 adet ticari servis (S) plakası satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının satış şartnamesi müracaat şekli süresi ihale zamanı ve benzer standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi destek hizmetleri daire başkanlığı ihale şube müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna ilişkin (c) bendinin belediye meclisince imtiyaz devri hususunda karar alındıktan sonra ihale yapmaya yetkili encümene devri sonrasında, encümen tarafından yapılması gereken işlemlerden olması nedeniyle Ulaşım Koordinasyon Merkezinin anılan bu bentlere ilişkin hususlarda karar alma yetkisi bulunmamaktadır.

5-Bu durumda yukarıda yapılan tespitler ışığında (S) plaka satışı işinin davalı Belediye'ye ait toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri kapsamında olup, 2886 sayılı Kanun uyarınca ihale yoluyla 3. kişilere satış yoluyla devir yetkisine sahip olan belediye meclisi tarafından alınan karar sonrasında ihale işlemlerinin belediye encümeni tarafından yürütülmesi gerektiği hususu dikkate alındığında, söz konusu (S) plakaların Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nce herhangi bir karar alınmadan dava konusu edilen Ulaşım Koordinasyon Kurulu Kararı ile Orhangazi İlçesine kayıtlı olmak üzere 30 adet (S) plaka satışının yapılmasına ve ihaleye ilişkin işlemlere dair (b) ve (c) bentlerinde ve bu karar dayanak alınmak suretiyle 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihale işleminde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

6-25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının, Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesine ilişkin (a) bendinin incelenmesinden ise;

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

UKOME'ye tanınan yetki kapsamında, gerekli araştırma ve inceleme yapılarak (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacının belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin bu kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

HÜKÜM :

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihale ve bu ihalenin dayanağı olan 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının (b) ve (c) bentlerinin **iptaline**,

2-25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının, (a) bendinin iptali isteminin **reddine**,

3-Dava kısmen iptal, kısmen ret ile sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafından harcanan 271,80-TL yargılama giderinin yarısı olan 135,90-TL ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesiince duruşmalı işler için belirlenen 3.110,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, geriye kalan 135,90-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

4-Davalı idare tarafından katlanılan 8,50-TL yargılama giderinin (vekalet harcı) yarısı olan 4,25-TL ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesiince duruşmalı işler için belirlenen 3.110,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, geriye kalan 4,25-TL yargılama giderinin davalı idare üzerinde bırakılmasına,

5-Artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya re'sen iadesine,

6-2577 sayılı Yasanın 20/A maddesi uyarınca kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 gün içerisinde Danıştay nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, 04/06/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
YAŞAR KÜÇÜKERGÜLER
37784

Üye
MUSTAFA GÜLTEKİN
191923

Üye
ÇETİN KOÇKAR
191966

YARGILAMA GİDERLERİ (Davacı) :

Başvurma Harcı :	59,30 TL
Karar Harcı :	59,30 TL
Y.D. Harcı :	97,70 TL
Vekalet Harcı :	8,50 TL
Posta Gideri :	44,00 TL
Dosya Gömleği :	3,00 TL
TOPLAM :	271,80 TL

YARGILAMA GİDERLERİ (Davalı) :

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433

KARAR NO : 2021/527

Vekalet Harcı : 8,50 TL

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2021/3396
Karar No:2022/843

TEMYİZ EDENLER : 1. (**DAVALI**) Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
VEKİLİ : Av. Murat ENGİN
Bursa Büyükşehir Bld., Hukuk Müşv., Mihraplı Köprü Yanı
Acemler-Osmangazi/BURSA

2. (DAVACI) Ali Osman Candan Turizm Taşımacılık Gıda
Hayvancılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
VEKİLİ : Av. Ali Faruk AKAN
Esentepe Mah., Ankara Cad., Serik Sok., No:1/16
Kartal/İSTANBUL [16089-80067-92271] UETS

İSTEMİN_KONUSU : Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 04/06/2021 tarih ve E:2021/433, K:2021/527 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Ticari tahditli (S) plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı şirket tarafından, Orhangazi ilçesine kayıtlı 30 adet ticari servis (S) plakanın ayrı ayrı satışına ilişkin 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihalenin ve bu ihalenin dayanağı olan 25/02/2021 tarih ve 2021/42 sayılı Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kararının iptali istenilmektedir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; 25/02/2021 tarih ve 2021/42 sayılı UKOME kararının Orhangazi ilçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesine ilişkin (a) bendinin, Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin mahalli ihtiyacın karşılanmasına yönelik yönlendirici karar alma ve görüş oluşturulmasına dair görevleri arasında ise de; Orhangazi ilçesi için (S) serisinden ticari plakaların satış beledinin 250.000-TL+ KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna ilişkin (b) bendi ile adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis (S) plakası satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarı, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzer standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna ilişkin (c) bendinin, belediye meclisince imtiyaz devri hususunda karar alındıktan sonra ihale yapmaya yetkili encümene yetki devri sonrasında, encümen tarafından yapılması gereken işlemlerden olması nedeniyle Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin anılan bu bentlere ilişkin hususlarda karar alma yetkisi bulunmadığı, (S) plaka satışı işinin davalı Belediye'ye ait toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri kapsamında olduğu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale yoluyla üçüncü kişilere satış yoluyla devir yetkisine sahip olan Belediye Meclisi tarafından alınan karar sonrasında ihale işlemlerinin Belediye Encümeni tarafından yürütülmesi gerektiği, söz konusu (S) plakaların Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nce herhangi bir karar alınmadan dava konusu edilen Ulaşım Koordinasyon Kurulu kararı ile Orhangazi ilçesine kayıtlı olmak üzere 30 adet (S) plaka satışının yapılmasına ve ihaleye ilişkin işlemlere dair (b) ve (c) bentlerinde ve bu karar dayanak alınmak

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2021/3396
Karar No:2022/843

suretiyle 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihale işleminde hukuka uygunluk bulunmadığı; dava konusu UKOME kararının Orhangazi ilçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesine ilişkin (a) bendinin incelenmesinden ise, UKOME'ye tanınan yetki kapsamında, gerekli araştırma ve inceleme yapılarak (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacının belirlenmesine ilişkin dava konusu işlemin bu kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu 25/02/2021 tarih ve 2021/42 sayılı UKOME kararının (a) bendine yönünden davanın reddine, UKOME kararının (b) ve (c) bentlerine ilişkin kısmının ve 27/04/2021 tarihli ihalenin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : **Davalı idare tarafından**, davacının İznik ilçesi sınırlarında geçerli S plaka sahibi olduğu, bu plakanın davacıya Orhangazi ilçesi sınırlarında iş yapma imkânı tanımadığı, bu sebeple davacının menfaat ihlâli ve dava açma ehliyetinin bulunmadığı, servisçilik işinin araçların gideceği güzergâhı kendi aralarında serbestçe belirledikleri bir iş türü olduğu ve bunun için belediyeden herhangi bir izin ya da onay almadıkları, servis plaka satışının bir imtiyaz devri olmadığı çünkü servisçilik işinin bir belediye hizmeti olmadığı, büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkilerinin UKOME tarafından kullanıldığı; **davacı tarafından**, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gerekçe gösterilerek süresiz olarak plaka satışına izin veren dava konusu UKOME kararının hukuka aykırı olduğu, UKOME kararının (a) bendinde ihtiyacın belirlenmesine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı, ihalenin plaka satışına ilişkin olduğu, belediyelerin plaka satışına ilişkin herhangi bir yetkisinin bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFLARIN SAVUNMASI : **Davalı idare tarafından**, davacı tarafından verilen temyiz dilekçesinin süresinde olmadığı, dava konusu işlemlerin bütünüyle hukuka uygun olduğu; **davacı tarafından**, dava konusu işlemin bir plaka satış ihalesi olduğu, mevzuat gereğince toplu taşıma hizmetlerinin ancak imtiyaz yoluyla, kiralama yoluyla, ruhsat verme yöntemiyle veya hizmet satın alma yoluyla yerine getirebileceği, anılan yöntemler arasında plaka satışının bulunmadığı, toplu taşıma hizmetinin plaka satışı yoluyla gördürülemeyeceği, Bursa ilinde faaliyet gösterdiği, buna ilişkin olarak dosyaya ruhsatnamenin sonulduğu, potansiyel ihale katılımcısı olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SÜLEYMAN ÇETMİLİ'NİN DÜŞÜNCESİ : Davalı idarenin temyiz isteminin reddi, davacının temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının iptale ilişkin kısmının gerekçeli olarak onanması, redde ilişkin kısmının ise bozularak iptal edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince, 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun Ek 1. maddesi uyarınca birlikte yapılan toplantıda, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davalının duruşma istemi yerinde görülmeyle ve dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

USUL YÖNÜNDEN :

Davacının dava açma ehliyetinin bulunduğu ve temyiz isteminin süresinde olduğu anlaşıldığından, davalı idarenin usule ilişkin itirazları geçerli görülmemekle işin esasına geçildi.

ESAS YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY:

Orhangazi ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam edeceğinin beklendiği, nüfus artışının öğrenci ve çalışan sayılarında da artışa neden olacağı ve bu durumun (S) plakalı servis araçlarına ihtiyacı yıllar içinde artıracığı doğrultusunda hazırlanan 2021 yılına ilişkin Orhangazi Servis Araçları Raporu doğrultusunda alınan 25/02/2021 tarih ve 2021/42 sayılı Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kararı ile 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan 30 adet ticari servis (S) plakasının ayrı ayrı satışına ilişkin ihalenin iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun, "Kapsam" başlıklı 1. maddesinin 1. fıkrasında, "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."; 9. maddesinde, "Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir. Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır."; 13. maddesinin 5. fıkrasında, "İl özel idarelerine ait ihaleler, il daimi encümenince, belediyelere ait ihaleler belediye encümenince bu Kanun hükümlerine göre yürütülür."; 36. maddesinin 1. fıkrasında, "Bu Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır." kurallarına yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir."; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "Bu Kanun belediyeleri kapsar."; "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır. ...";

"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15. maddesinde, "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek. ... p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2021/3396
Karar No:2022/843

araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ...

Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.";

"Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinin (j) bendinde ise, "Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır: ... j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek." ;

"Uygulanmayacak hükümler" başlıklı 84. maddesinde, "Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak; 24/04/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumî Hıfzıssıhha Kanunu, 04/07/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selâhiyet Kanunu, 10/06/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 12/09/1960 tarihli ve 80 sayılı 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinin 58. Bendine Tevfikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hal'lerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun, 02/07/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 03/05/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14/06/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, (...), 10/07/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 01/05/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır." kuralları yer almıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinde, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek.";

"Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde, "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır. ..." kurallarına yer verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.";

"İl ve ilçe trafik komisyonları" başlıklı 12. maddesinde, "İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının kuruluşu ile görev ve yetkileri: ... b) Görev ve yetkileri: 1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, 2. Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözümlemek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulu'nun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek. 3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek. ..." kuralları yer almıştır.

15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinde, (1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla,

c) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözmek, trafik ile ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletmekle,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla,

f) İlçe (Ek ibare: RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla,

g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,

ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle, görevli ve yetkilidir.";

"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler" başlıklı 28. maddesinde, (1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bildirilir.

(2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." kurallarına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Temyize konu Mahkeme kararının dava konusu UKOME kararının kısmen hukuka uygun bulunarak (a) bendi yönünden davanın reddine ilişkin kısmının incelenmesinden,

Her ne kadar Mahkeme kararında, "*dava konusu 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının, Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesine ilişkin (a) bendinin; Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin mahalli ihtiyacın karşılanmasına yönelik yönlendirici karar alma ve görüş oluşturulmasına dair görevleri arasında*" olduğu belirtilmiş ise de, dava konusu UKOME kararının (a) bendinde Orhangazi ilçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğu yönünde bir karar veya görüş bulunmamaktadır. Dava konusu UKOME kararının (a) bendi "*yalnızca şahıslara ihale yoluyla satılacak (S) serisinden ticari plakalar için, 'Ticari Araç Belgesi' tanzim edilmeden, ihale Encümen kararının tahsis belgesi yerine geçmesinin uygun olduğuna*" ilişkindir. Dava konusu UKOME kararının "*Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesi nedeniyle kısa ve orta dönem için gerekli olabilecek 30 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna*" ilişkin kısmı UKOME kararının (a) bendinin dışındadır. Bu sebeple Mahkeme kararının "*25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının, (a) bendinin iptali isteminin reddine*" ilişkin 2 numaralı hükmü ile gerekçesi uyumlu değildir.

Dava konusu UKOME kararının (a) bendinde, Mahkeme kararının gerekçesinde belirtilen dava konusu UKOME kararın (a) bendi dışındaki kısmında ve işlemin bütününde 30 adet (S) plakanın "**satış**" yoluyla ihale edileceği düzenlenmiştir.

Aktarılan mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptırmanın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettirmenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, **toplu taşıma hizmetlerinin** hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin **satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı** anlaşıldığından, dava konusu UKOME kararının "*Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticarî tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesi nedeniyle kısa ve orta dönem için gerekli olabilecek 30 adet*

(S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna" ilişkin kısmında ve anılan kararın (a) bendindeki *"yalnızca şahıslara ihale yoluyla satılacak (S) serisinden ticarî plakalar için, 'Ticarî Araç Belgesi' tanzim edilmeden, ihale Encümen kararının tahsis belgesi yerine geçmesinin uygun olduğuna"* ilişkin kısmında hukuka uygunluk, dava konusu işlemin kısmen reddine ilişkin temyize konu İdare Mahkemesi kararında ise hukukî isabet bulunmamaktadır.

Temyize konu Mahkeme kararının, dava konusu UKOME kararının kısmen hukuka aykırı bulunarak (b) ve (c) bentleri yönünden iptaline ilişkin kısmının ve bu işleme dayanılarak 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan Orhangazi ilçesine kayıtlı 30 adet ticarî servis (S) plakanın ayrı ayrı satışına ilişkin ihalenin incelenmesinden,

Dava konusu UKOME kararıyla "... (b) Orhangazi ilçesi için (S) serisinden ticarî plakaların **'satış'** bedelinin 250.000-TL+KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna, (c) Adına kayıtlı ticarî tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet şirketlere en fazla 5 adet ticarî servis (S) plakası **'satış'** yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının satış şartnamesi müracaat şekli süresi ihale zamanı ve benzer standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna ..." karar verilmiştir.

Aktarılan mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptırmanın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettirmenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği anlaşılmaktadır.

Toplu taşıma hizmetlerinin hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetler imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceğinden ve satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığından, dava konusu UKOME kararının "(b) Orhangazi ilçesi için (S) serisinden ticarî plakaların **'satış'** bedelinin 250.000-TL+ KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna, (c) Adına kayıtlı ticarî tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet şirketlere en fazla 5 adet ticarî servis (S) plakası **'satış'** yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının satış şartnamesi müracaat şekli süresi ihale zamanı ve benzer standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ihale şube müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna" karar verilmesine ilişkin kısmında ve **satış ihalesinde** hukuka uygunluk, temyize konu İdare Mahkemesi kararında ise sonucu itibarıyla hukukî isabetsizlik bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2021/3396
Karar No:2022/843
KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalının temyiz isteminin reddine,

2. Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 04/06/2021 tarih ve E:2021/433, K:2021/527 sayılı kararının "25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kararı ile Orhangazi İlçesine kayıtlı olmak üzere 30 adet (S) plaka satışının yapılmasına ve ihaleye ilişkin işlemlere dair (b) ve (c) bentlerinde ve bu karar dayanak alınmak suretiyle 27/04/2021 tarihinde **yapılacak olan ihale işleminde hukuka uygunluk bulunmadığına**" ilişkin kısmında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından anılan Mahkeme kararının dava konusu işlemlerin iptaline ilişkin kısmının yukarıda belirtilen **GEREKÇEYLE ONANMASINA**,

3. Davacının temyiz isteminin kabulüne;

4. Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 04/06/2021 tarih ve E:2021/433, K:2021/527 sayılı kararının "25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kararının (a) bendinde yer alan, "yalnızca şahıslara **ihale yoluyla satılacak** (S) serisinden ticari plakalar için, 'Ticari Araç Belgesi' tanzim edilmeden, ihale Encümen kararının tahsis belgesi yerine geçmesinin uygun olduğuna" ilişkin kısmı ile "Orhangazi İlçesinde (S) serisinden ticari tahditli plaka ihtiyacı olduğunun belirlenmesi nedeniyle kısa ve orta dönem için gerekli olabilecek **30 adet (S) plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna**" ilişkin kısmına yönelik iptal isteminin reddine ilişkin kısmının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca **BOZULMASINA**,

5. Bu kısımlar yönünden de **DAVA KONUSU İŞLEMİN İPTALİNE**,

6. Ayrıntısı aşağıda gösterilen ve davacı tarafından yapılan ilk derece ve temyiz yargılama giderleri toplamı 730,25-TL ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 3.890,00-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

7. Davalı idare tarafından yapılan toplam 458,45-TL temyiz yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına,

8. Posta giderleri avansından artan tutarın taraflara, istemi hâlinde kullanılmayan 97,70-TL yürütmeyi durdurma harcının davalı idareye iadesine,

9. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,

10. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 07/03/2022 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Ali İhsan	Süleyman Hilmi	Dr. Hasan	Mürteza
ÖZGÜR	ŞAHİN	AYDIN	GÜL	GÜLER
				(X)

Üye	Üye	Üye	Üye
Tülay	İsmail Hakkı	Tayyibe	Yunus Emre
BULGURCU	SAYIN	KAYCIOĞLU	SILAY

İLK DERECE

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 59,30-TL
Karar Harcı	: 59,30-TL
Y.D. Harcı	: 97,70-TL
Vekâlet Harcı	: 8,50-TL
Posta Gideri	: 47,00-TL
TOPLAM	: 271,80-TL

TEMYİZ YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACI):

Toplam Harç	: 415,70-TL
Posta Gideri	: 42,75-TL
TOPLAM	: 458,45-TL

TEMYİZ YARGILAMA GİDERLERİ (DAVALI):

Toplam Harç	: 415,70-TL
Posta Gideri	: 42,75-TL
TOPLAM	: 458,45-TL

(X) KARŞI OY :

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin (f) bendinde, "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; **kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek;** durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek."; **(p) bendinde,** "Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, **büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.** (Ek cümle: 16/5/2018-7144/14 md.) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek." büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

Anılan Kanun'un "**Ulaşım hizmetleri**" başlıklı **9. maddesinde** de, bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkilerinin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı, ulaşım koordinasyon merkezi kararlarının, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe gireceği, ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan

kararların, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcı olduğu, koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle belirleneceği, büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 8. ve 9. maddelerine dayanılarak hazırlanan ve 15/06/2006 tarihli, 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Ulaşım Koordinasyon Merkezi" başlıklı üçüncü kısmının "Görev ve yetkileri" kenar başlıklı 18. maddesinde**, "(1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla, ... ç) **Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek**; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmekle...d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, **bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle**, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla, ..." görevli ve yetkilidir kuralına yer verilmiş; **28. maddesinin (2) numaralı fıkrasında** da, "Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları(nın)... tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile **bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir.**" düzenlemesi yer almıştır.

Aktarılan hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden, karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden büyükşehir belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı verme konusunda karar verme yetkisinin Büyükşehir Ulaşım Koordinasyon Merkezine ait olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer yandan, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 12/(b) maddesinde il ve ilçe trafik komisyonlarının görevleri sayılmıştır. Bu kapsamda, **02/04/1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş olan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar** ile, tahdit kapsamında bulunan **taksi, dolmuş, minibüs ve (S) serisinden ticari servis araçlarına verilecek plakaların verilme usul ve esasları** belirlenmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2021/3396
Karar No:2022/843

Anılan Karar'ın **3. maddesinde**, ticari plaka verilebilmesi için umum servis araçlarında, şoförlük mesleğini geçim kaynağı olarak seçtiğini beyan etmiş ve ilgili meslek odasına, ilgili meslek odasının bulunmadığı yerlerde şoförler odasına üye olmak veya ticaret odalarına kayıtlı taşımacı şirketlerce şehir içinde taşımacılık yapmak şartı aranacağı öngörülmüş ve ticari plakaların verilme usul ve esaslarını düzenleyen **5. maddesinde** ise, "Ticari plaka, **kapalı teklif usulü** ile aşağıdaki şartlar dikkate alınarak, trafik komisyonunun tespit edeceği esaslara göre verilir.

a) İlin ihtiyacı dikkate alınarak dağıtılacak ticari plaka sayısı trafik komisyonunca tespit edilecek ticari plakanın serbest piyasadaki tahmini bedelinin %80'ine tekabül eden **muhammen bedeli, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve diğer hususlar** mahalli vasıta ve/veya en az iki gazete ile kamuoyuna duyurulur.

b) Tespit edilen ticari plakalar ikişer aylık dönemlerde bir yılda altı defa verilebilir.

c) Kapalı teklif zarfları trafik komisyonları huzurunda açılır ve en yüksek bedeli teklif edenlerden başlamak üzere o dönem için tespit edilen miktarda ticari plaka verilir. Eşit ücret teklif edenler arasında trafik komisyonu huzurunda kura çekilir.

d) Müracaat edenlerden, trafik komisyonunun tespit edeceği muhammen bedelin 1/5'i teminat olarak peşin alınır. Plaka bedelinin kalan kısmı ödenmedikçe plaka almaya hak kazananlara ticari plaka verilmez, kazanamayanların teminatları iade edilir." kuralı yer almıştır (www.trafik.gov.tr.mevzuat.karar).

23/07/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5216 sayılı Kanun'un 9. maddesinde, büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkilerinin Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) tarafından kullanılması öngörüldüğünden, 02/04/1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuş olan **Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın** 5. maddesiyle, tahdit kapsamında bulunan taksi, dolmuş, minibüs ve (S) serisinden ticari servis araçların plakalarının verilmesinde il trafik komisyonuna ait bulunan yetkilerin UKOME tarafından kullanılması kanunun amir hükmü gereğidir. 5216 sayılı Kanun ile belirlenen kurallar ile çelişmeyen 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve ilgili mevzuatın uygulanacağı açık olup, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Usul ve Esasların ve öngördüğü temel ilkelerin 5216 sayılı Kanun ve yukarıda anılan Yönetmelik ile çelişmediği anlaşılmaktadır. Ayrıca 02/04/1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 17/12/2020 tarih ve E:2018/37, K:2020/5771 sayılı kararıyla davanın reddine karar verilmiştir.

Bu itibarla, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle büyükşehir sınırları içerisinde il trafik komisyonu yetkileri Büyükşehir Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ne geçmiş olduğundan, uyuşmazlığa konu tahdit kapsamında bulunan (S) serisinden ticari servis araçlarına verilecek plakaların ihtiyaca göre sayısının belirlenmesi, kapalı teklif usulü ihale edilmesi, muhammen bedelin tespiti, ilanı, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı, teminat miktarı, plaka bedelinin ödenmesi hususunda yetki UKOME'ye ait bulunmaktadır.

Belirtilen hukuki durumun aksine büyükşehir belediye meclisince belirtilen konularda ayrıca bir karar alınması yönünde yapılacak bir uygulamanın, UKOME tarafından alınan kararların, belediye meclislerince yeniden tartışılmasına, değiştirilmesine, uygulanmamasına ya da eksik

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2021/3396
Karar No:2022/843

uygulanmasına neden olacağı ve bu durumun UKOME kararlarının bağlayıcı olduğu yönündeki kanun hükmünü işlevsiz hâle getireceği, UKOME tarafından karar verilmeden önce belediye meclisi kararı aranmasının da katılımcı bir anlayışla oluşturulan UKOME'nin kuruluş amacı ile bağdaşmayacağı kuşkusuzdur. Kaldı ki, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 28. maddesinde, Belediye Kanunu'nun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı kurala bağlandığından, yukarıda belirtilen konularda Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun yetki kurallarının uygulanması gerekmektedir. Bu noktada, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 13. maddesinin beşinci fıkrasında, belediyelere ait taşıma işlerinin bu Kanun kapsamında olduğu ve belediyelere ait ihalelerin belediye encümenince yapılacağı kuralı yer aldığından, uyuşmazlık konusu ihalenin belediye encümeni tarafından yapılacağı hususunda bir tartışma bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, tahdit kapsamında bulunan (S) serisinden ticari servis plakaları için Orhangazi ilçesinin ihtiyacı nedeniyle 27/04/2021 tarihinde yapılan ihalenin ve bu ihalenin dayanağı olan 25/02/2021 tarih, 2021/42 sayılı UKOME kararının (b) ve (c) bentlerinde hukuka aykırılık bulunmadığından, İdare Mahkemesi'nce UKOME kararının (b) ve (c) bentleri açısından Bursa Büyükşehir Belediye Meclisince herhangi bir karar alınmadığı gerekçesiyle verilen iptal kararında hukuki isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, temyize konu Mahkeme kararının iptale ilişkin kısmının bozulmasına karar verilmesi, davanın reddine ilişkin kısmının ise aynen onanması gerektiği oyu ile karara katılmıyorum.

Üye
Mürteza GÜLER

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/525

KARAR NO : 2021/928

DAVACI : İBRAHİM TAŞDEMİR

VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ -UETS[16482-84085-80857]

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

Zafer Mah. Ankara Yolu N:1 C Blok K:3 Osmangazi/BURSA

DAVANIN ÖZETİ : Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezince alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine alınan 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı UKOME kararının (d) bendinin; açıkça hukuka aykırı olduğu, davalı idarenin dava konusu S plaka satışı yapmaya yetkili olmadığı, atıl durumda bulunan "S" plakalı servis aracı olup olmadığının araştırılmadığı, Merkez ilçeler dışındaki diğer ilçelere ilişkin alınan benzer kararların mahkemeler tarafından iptal edildiği, UKOME'nin muhammen bedel belirleme yetkisi olmamasına rağmen, muhammen bedel olarak 285.000,00-TL+KDV'nin belirlendiği, 2019/159 sayılı kararın (d) bendinin aynen uygulanmasının eşitlik ilkesine aykırı olacağı, Büyükşehir Belediyesi sınırları 6360 sayılı yasa ile olarak bir bütün olarak kabul edilmiş olup, ilçe statüleri arasında bir fark kalmadığı, bu nedenle ilçe bazlı ihtiyaç analizi yapılmasının mümkün olmadığı, 2886 sayılı Kanunun 25. maddesinde geçici teminatın açıkça düzenlendiği, bu miktarın ihale bedelinin yüzde 3 olarak belirlendiği, bu rakamların arttırılması halinde ihaleye katılımın olumsuz yönde etkileneceği şüphesiz olup, açık hükme rağmen UKOME tarafından geçici teminatın ihale bedelinin 1/5 olarak belirlenmesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden; dava konusu işleme karşı yönetsel başvuru yollarının tüketilip tüketilmediğinin incelenmesi gerektiği, davacının aracının Karacabey İlçesine kayıtlı olması nedeniyle dava açma ehliyetinin bulunmadığı, esas yönünden ise; 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile ticari tahditli araçların verilmesinde uyulacak usul ve esasların belirlendiği, 5216 sayılı Kanun kapsamında İl Trafik Komisyonu yetkilerinin Ulaşım Koordinasyon Merkezince kullanıldığı, emsal nitelikte yargı kararları bulunduğu, işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 4. İdare Mahkemesi'nce duruşma için önceden taraflara bildirilen 26/11/2021 günü, davacı vekili Av. Vuslat Can Göktaş ile davalı idareyi temsilen Av. Murat ENGİN'in geldiği görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi, bilahare dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü.

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Dava, Bursa İli'nde kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile servis taşımacılığı yapan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezince alınan 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı UKOME kararının (d) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde; "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/525

KARAR NO : 2021/928

hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde **işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını**, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek" büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmış, 9. maddesinde; "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı **Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur**. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır." kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan 02.04.1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1. maddesinde; bu Kararın amacının, toplu taşımacılığın geliştirilmesi ve disiplin altına alınması, korsan taşımacılığın önlenmesi ve fiilen çalışan şoför esnafının haklarının korunması amacıyla taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına verilecek ticari plakaların sayısı, verilme usul ve esaslarını belirlemek olduğu, 5 maddesinde; ticari plakaların, kapalı teklif usulü ile aşağıdaki şartlar dikkate alınarak, **trafik komisyonunun tespit edeceği esaslara göre verileceği** ifade edilerek, maddenin devamında ticari plakaların verilme/satılma usulleri kurala bağlanmış olup, söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın halen yürürlükte olduğu bilinmektedir.

Diğer taraftan, 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 18. maddesinde; "(1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla, ... ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen **her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını**, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmekle... d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla ... görevli ve yetkilidir" kuralı, 28. maddesinde;

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/525

KARAR NO : 2021/928

...(2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME’ce tespit edilir." kuralı yer almaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile Bursa İli, Mudanya İlçesi'nde servis taşımacılığı yapmakta olan davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın, **a bendinde** yer alan; "*Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, 50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna*, **c bendinde** yer alan; "*Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna*," **d bendinde** yer alan; "*Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna*" kısımlarının iptali istemiyle açılan davanın Mahkememizin 10/07/2020 tarih ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararıyla reddedildiği, kararın istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesinin 28/12/2020 tarih ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararıyla kaldırılarak dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, söz konusu davanın temyiz aşamasında Danıştay 8. Dairesinin 2021/2902 esasında kayıtlı olarak halen derdest olduğu, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesinin 28/12/2020 tarih ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararı sonrasında alınan 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı UKOME kararının (d) bendinde yer alan; "*..... 2019/159 sayılı UKOME Kurul Kararının esasının hukuka uygun olduğu, sadece Burulaş temsilcisinin imzası yönüyle iptal karar verildiği ortaya çıkmaktadır. 2019/159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgedeki "S" serisinden tahditli 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynen devam edilmesine*," ilişkin kısmının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, gerek Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nce alınan 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararın ve gerekse de dava konusu 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı kararın dayanağını oluşturan ve dosyada mevcut bulunan 2019 yılı Mudanya Servis Araçları Raporu'nda özetle; *Mudanya ilçesinin nüfusunun 2014 yılında 80.385, 2015 yılında 83.174, 2016 yılında 86.426, 2017 yılında 90.282, 2018 yılında ise 93.707 kişi olduğu, istatistik verilerinden de anlaşılabacağı üzere Mudanya ilçesinin nüfus artışının ilerleyen yıllarda da devam etmesinin beklendiği, nüfus artışının öğrenci ve çalışan sayılarının da artışına neden olacağı ve (S) plaka ihtiyacının yıllar içinde artış göstereceği, bununla birlikte ekonomik ve eğitim aktivitelerin yer değiştirmeye başlaması, ikamet bölgelerinin ise daha durağan kalması sebebiyle kişisel hareketliliklerde de değişkenliği arttıracacağı ve dolayısıyla servis ulaşımına olan ihtiyacı arttıracacağı, ...Mudanya ilçesi özelinde güzergah izin belgeleri ile faaliyet gösteren 76 aracın mevcut olması, 2018/334 sayılı Ukome Kurulu Kararı ile 2 adet aracın merkez bölgeye tescil olması ile birlikte, Mudanya ilçesi'ndeki okullara 5.239 öğrenci servis taşımacılığı ile taşınmalı*

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/525

KARAR NO : 2021/928

olarak gelmekte olduğu ve bu kapsamda (S) serisinden olmayan araçların taşımali sistem içinde faaliyet göstermesi nedeniyle, araçların 17+1 (şoför) ağırlıklı çalışmaları sebebiyle ilçenin 308 adet (S) serisinden plaka ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. 2019 yılı için öncelik olarak en az 50 adet aracın satışının yapılarak gerekli ihtiyacın karşılanmasının sağlanmasının uygun olduğu" şeklinde görüş bildirildiği ve raporda belirtilen ihtiyaçlar neticesinde dava konusu işlemlerin tesis edildiği görülmektedir.

Bu durumda, trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı UKOME kararının (d) bendinde yer alan; "..... 2019/159 sayılı UKOME Kurul Kararının esasının hukuka uygun olduğu, sadece Burulaş temsilcisinin imzası yönüyle iptal karar verildiği ortaya çıkmaktadır. 2019/159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgedeki "S" serisinden tahditli 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynen devam edilmesine," ilişkin kısmında hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 282,80-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 3.890,00-TL vekalet ücretinin davacı tarafından davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, **kararın tebliğini izleyen 30 gün içinde Bursa Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere 29/11/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan
MUSTAFA ŞAHİN
97679

Üye
ÖMER PAK
191994

Üye
İHSAN TÜRKMEN
KÖKDEMİR
212498

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	59,30 TL	
Karar Harcı :	59,30 TL	
YD Harcı :	97,70 TL	
Vekalet Harcı :	8,50 TL	
Posta Gideri :	58,00 TL	
TOPLAM :	282,80 TL	

T.C.
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2180

Karar No : 2022/1499

İSTİNAF EDEN (DAVACI) : İbrahim Taşdemir
VEKİLİ : Av. Vuslat Can Göktaş
-Uets[16482-84085-80857]

KARŞI TARAF (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
-Uets[35590-60952-10481]
VEKİLLERİ : Av. Gökçen Sert - Av. Volkan Caner Apaydın
Zafer Mah. Ankara Yolu N:1 C Blok K:3 Osmangazi/BURSA

İSTEMİN ÖZETİ : Davayı reddeden Bursa 4. İdare Mahkemesinin 29/11/2021 gün ve E:2021/525, K:2021/928 sayılı kararının; **davacı tarafından**, istinaf yoluyla kaldırılması ve dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

DAVA SÜRECİ :

- **Davanın Konusu** : Bursa ilinde kendisine ait (S) serisinden 16 S 8614 plakalı ticari tahditli aracı ile taşımacılık yapan davacı tarafından, Mudanya ilçesinde faaliyet göstermek üzere 50 adet "S" serisinden **plaka satışının** yapılmasının uygun olduğuna ilişkin 23.08.2019 tarih ve 2019/159 sayılı UKOME kararını iptal eden yargı kararının uygulanmasını sağlamak amacıyla tesis edilen Ulaşım Koordinasyon Merkezinin (UKOME) 25.02.2021 tarih ve 2021/23 sayılı kararının, **-159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine-** ilişkin (d) bendinin iptali istemine ilişkindir.
- **İstinaf Edilen Kararın Gerekçe Özeti**: Mahkemece [... trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksit, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılacağı bununla beraber, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı UKOME kararının (d) bendinde yer alan; "..... 2019/159 sayılı UKOME Kurul Kararının esasının hukuka uygun olduğu, sadece Burulaş temsilcisinin imzası yönüyle iptal karar verildiği ortaya çıkmaktadır. 2019/159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgedeki "S" serisinden tahditli 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynen devam edilmesine," ilişkin kısmında hukuka aykırı bir yön bulunmadığı] gerekçesiyle **davanın reddine** karar verilmiştir.

İSTİNAF EDENİN İDDİALARI: Davacı tarafından özetle; [emsal yargı kararları ile ortaya konulduğu üzere, bir belediyenin seçilmiş genel yetkili karar mercii olan belediye meclisinin en fazla 49 yıla sınırlı olarak gördürebileceği bir hizmetin, bu düzenlemeyi aşacak şekilde büyükşehir belediyesinin atanmış üyelerinden oluşan UKOME kurulunca satış yapmak suretiyle süresiz (sınırsız) olarak gördürülmesi kanunun amacına, hukuka ve mevzuata aykırı olduğu] öne sürülerek mahkeme kararının kaldırılması ile dava konusu işlemin iptal edilmesi karar verilmesi istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Davalı idare tarafından özetle; [Bursa 4. İdare Mahkemesinin davanın reddine ilişkin kararının usul ve yasaya uygun olarak tesis edildiği, davacının istinaf nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı, dava konusu işlemin iptalini gerektirecek eksiklik ve hukuka aykırılığın bulunmadığı, konu, şekil, sebep, amaç ve yetki gibi unsurları yönünden hukuka uygun olduğu] belirtilerek, istinaf başvurusunun reddi gerektiği savunulmuştur.

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

1/6

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2180

Karar No : 2022/1499

TÜRK MİLLETİ ADINA
(İSTİNAF KARARI)

I) YASAL DAYANAK :

1. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "**istinaf**" başlıklı (Değişik 6545 S.K./19. md.) 45. maddesinin 4. fıkrasında; "**Bölge idare mahkemesi, ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulmadığı takdirde istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verir. Bu hâlde bölge idare mahkemesi işin esası hakkında yeniden bir karar verir.**" 6.fıkrasında ise, "**Bölge idare mahkemelerinin 46 ncı maddeye göre temyize açık olmayan kararları kesindir.**" hükümleri yer almaktadır.

II) İSTİNAF DEĞERLENDİRMESİ:

2. Bursa Bölge İdare Mahkemesi Üçüncü İdari Dava Dairesince; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanunun 19. maddesi ile değişik 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek gereği görüldü:
3. Aşağıda gösterilen gerekçeyle hukuka uygun bulunmayan istinaf başvurusuna konu ilk derece mahkemesi kararı 2577 sayılı Kanun'un 45.maddesinin 4. fıkrası uyarınca kaldırılmak ve ilk derece mahkemesinin yerine geçilmek suretiyle işin esası hakkında yeniden karar verilmesi benimsenmiştir.

A. Maddi Olay :

4. Davacı; kendisine ait 16 S 8614 plakalı aracı ile Bursa ili, Mudanya ilçesinde servis taşımacılığı yapmaktadır.
5. Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararıyla: [a) "**Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019**" kapsamında Mudanya İlçesinde faaliyet göstermek üzere, **50 adet "S" plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna, ... c) Mudanya İlçesi Servis Analiz Raporu-2019 doğrultusunda (S) serisinden ticari plakaların satış bedelinin 285.000,-TL + KDV olarak belirlenmesinin uygun olduğuna, d) Adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet "Ticari Servis (S) Plakası" satışı yapılmasına, tahmini bedelin 1/5 oranında teminat alınmasına, plaka ihalesi parti miktarının, satış şartnamesi, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve benzeri standart ihale prosedürünün ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı İhale Şube Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin uygun olduğuna] karar verilmiştir.**
6. Davacı tarafından, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezinin 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı kararının yukarıda ayrıntısı gösterilen (a), (c) ve (d) bentleri uyarınca iptali istemiyle açılan davayı reddeden Bursa 4.İdare Mahkemesinin 10/07/2020 tarih ve E:2019/318, K:2020/510 sayılı kararına karşı yapılan istinaf başvurusunu kabul eden İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesinin 28/12/2020 tarih ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararı ile anılan mahkeme kararı kaldırılmak suretiyle "BURULAŞ Genel Müdürünün UKOME'ye üye sıfatıyla katılımı- nedeniyle 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı UKOME kararı iptal edilmiştir.
7. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesinin 28/12/2020 tarih ve E:2020/1482, K:2020/1514 sayılı kararını uygulamak amacıyla tesis edilen Ulaşım Koordinasyon Merkezinin (UKOME) 25.02.2021 tarih ve 2021/23 sayılı kararının (d) bendinde, **-159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine-** şeklinde karar verilmiştir.
8. Bakılan dava;Ulaşım Koordinasyon Merkezinin (UKOME) 25.02.2021 tarih ve 2021/23 sayılı kararının (d) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

2/6

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2180

Karar No : 2022/1499

B. İlgili Mevzuat :

9. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun;

- ▶ **"Amaç"** başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir."; hükmüne,
- ▶ **"Kapsam"** başlıklı 2. maddesinde, "Bu Kanun belediyeleri kapsar."; hükmüne,
- ▶ **"Belediyenin görev ve sorumlulukları"** başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır. ..."; hükmüne,
- ▶ **"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları"** başlıklı 15. maddesinde, "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... f) **Toplu taşıma yapmak**; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek. ... p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir."; hükmüne,
- ▶ **"Meclisin görev ve yetkileri"** başlıklı 18. maddesinin (j) bendinde ise, "Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır: ... j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek."; ;
- ▶ **"Uygulanmayacak hükümler"** başlıklı 84. maddesinde, "Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak; 24/04/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 04/07/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selâhiyet Kanunu, 10/06/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 12/09/1960 tarihli ve 80 sayılı 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinin 58. Bendine Tevfikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hal'lerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun, 02/07/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 03/05/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14/06/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, (...), 10/07/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 01/05/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmüne, yer verilmiştir.

10. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun;

- ▶ **"Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları"** başlıklı 7. maddesinde, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2180

Karar No : 2022/1499

güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve **işletmek, işletmek veya kiraya vermek**; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... **p)** Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek."; hükmü,

- **"Ulaşım hizmetleri"** başlıklı 9. maddesinde, "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır. ..." hükmü, bulunmaktadır.

11. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun;

- **"Amaç"** başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, karayollarında, can ve mal güvenliğini yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."; kuralına,
- **"İl ve ilçe trafik komisyonları"** başlıklı 12. maddesinde, "İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının kuruluşu ile görev ve yetkileri: ... b) Görev ve yetkileri: 1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, 2. Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulu'nun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek. 3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliğini yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek. ..." kuralına, yer verilmiştir.

12. 15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin;

- **"Görev ve yetkileri"** başlıklı 18. maddesinde, "(1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla; a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla, b) Büyükşehir

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2180

Karar No : 2022/1499

belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulamak için gereken karar ve tedbirleri almakla, c) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafik ile ilgili sorunları çözümlmek, trafik ile ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletmekle, ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla, d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle, e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla, f) İlçe (Ek ibare: RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla, g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle, ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle, görevli ve yetkilidir."; düzenlemesi,

- **"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler"** başlıklı 28. maddesinde, "(1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bildirilir. (2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." düzenlemesi, yapılmıştır.

C. İstinaf Gerekçesi :

13. Aktarılan mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptırmının belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işletirmenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; **imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği** anlaşılmaktadır (Bkz: Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince yapılan ortak heyet sonunda verilen Danıştay 13. Dairesinin 07.03.2022 gün ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı kararı).

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

5/6

BURSA

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİ

Esas No : 2022/2180

Karar No : 2022/1499

14. Bu itibarla, **toplu taşıma hizmetlerinin** hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin **satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı** anlaşıldığından, dava konusu UKOME kararının - (Mudanya ilçesinde faaliyet göstermek üzere 50 adet "S" serisinden **plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin**) **159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine-** ilişkin (d) bendinde hukuka uygunluk; aksi yönde davayı reddeden ilk derece mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

III) HÜKÜM : Yukarıdaki değerlendirme ve nedenlerle;

15. Davacının istinaf başvurusunun **KABULÜ** ile;
- a. Bursa 4. İdare Mahkemesinin 29/11/2021 gün ve E:2021/525, K:2021/928 sayılı kararının **KALDIRILMASINA,**
- b. Dava konusu işlemin **İPTALİNE,**
16. Dava ve istinaf aşamalarına ait olup aşağıda dökümü yapılan toplam **527,00-TL** yargılama gideri ile Dairemizce karar verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca (davacı vekilinin ilk derece mahkemesince yapılan duruşmaya katılması nedeniyle) duruşmalı işler için belirlenen **11.00,00-TL** vekalet ücretinin davalı idarece davacıya verilmesine,
17. Posta gideri avanslarından kalırsa artan miktarların hükmün kesinleşmesinden sonra mahkemesince istinaf başvurusunda bulunana iadesine,
18. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46 ncı maddesinde sayılan davalardan olması nedeniyle bu kararın tebliğinden itibaren **30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yoluna başvurulabileceğinin** taraflara hatırlatılmasına,
19. Temyiz süresi geçtikten veya 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanun ile değişik 50. maddesinde belirlenen kanun yolları tükendikten sonra dava dosyasının ait olduğu mahkemeye gönderilmesine, 03/11/2022 gününde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
KAPLAN ÜLGÜ
38018

 e-imzalıdır

Üye
AHMET KÜRKÇÜ
107200

 e-imzalıdır

Üye
ZEHRA KOŞAL KARADENİZ
167945

 e-imzalıdır

İstinaf Yargılama Giderleri :
İstinaf Başvuru Harcı : 220,70
İstinaf Posta Gideri : 23,50
Toplam : 244,20-TL

Dava Yargılama Giderleri :
Başvurma Harcı : 59,30
Karar Harcı : 59,30
YD Harcı : 97,70
Vekalet Harcı : 8,50
Posta ve Dosya Gideri : 58,00
Toplam : 282,80-TL

Bu evrak 5070 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. Gökçen SERT
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVACI) : İbrahim TAŞDEMİR

VEKİLİ : Av. Vuslat Can GÖKTAŞ
UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU : Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 03/11/2022 tarih ve E:2022/2180, K:2022/1499 sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Bursa ilinde kendisine ait (S) serisinden 16 S 8614 plakalı ticari tahditli aracı ile taşımacılık yapan davacı tarafından, Mudanya ilçesinde faaliyet göstermek üzere 50 adet "S" serisinden plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin 23/08/2019 tarih ve 2019/159 sayılı UKOME kararını iptal eden yargı kararının uygulanmasını sağlamak amacıyla tesis edilen Ulaşım Koordinasyon Merkezinin (UKOME) 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı kararının, "159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine" ilişkin (d) bendinin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 4. İdare Mahkemesince verilen 29/11/2021 tarih ve E:2021/525, K:2021/928 sayılı kararda; trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkilerin UKOME tarafından kullanılacağı bununla beraber, 02/04/1986 tarih ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ticari plaka satışı ve satış usullerini belirleme hususunda il trafik komisyonlarına yetki verildiği, bu yetkinin de UKOME tarafından kullanılacağı açık olduğundan, bu yetkiye sahip UKOME'nin bölgenin ihtiyaçlarını gözeterek tesis ettiği dava konusu 25/02/2021 tarih ve 2021/23 sayılı UKOME kararının (d) bendinde yer alan; "..... 2019/159 sayılı UKOME Kurul Kararının esasının hukuka uygun olduğu, sadece Burulaş temsilcisinin imzası yönüyle iptal karar verildiği ortaya çıkmaktadır. 2019/159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgedeki "S" serisinden tahditli 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynen devam edilmesine," ilişkin kısmında hukuka aykırı bir yön bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesince verilen 03/11/2022 tarih ve E:2022/2180, K:2022/1499 sayılı kararda; mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptıranın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettirmenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, Danıştay Onüçüncü ve Sekizinci Dairelerince yapılan ortak heyet sonunda verilen Danıştay 13. Dairesinin 07/03/2022 gün ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı kararından, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceğinin anlaşıldığı, bu itibarla, toplu taşıma hizmetlerinin hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı anlaşıldığından, dava konusu UKOME kararının "Mudanya ilçesinde faaliyet göstermek üzere 50 adet "S" serisinden plaka satışının yapılmasının uygun olduğuna ilişkin) 159 sayılı karara dayanak analiz raporu doğrultusunda merkez bölgesindeki "S" serisinden 50 adet servis aracı belirlenmesinin uygun olduğuna, bu ihtiyacı karşılamak üzere gerçekleştirilen iş ve işlemlere aynı şekilde devam edilmesine" ilişkin (d) bendinde hukuka uygunluk; aksi yönde davayı reddeden ilk derece mahkemesi kararında hukuki isabet görülmediği gerekçesiyle davacının istinaf başvurusunun kabulü ile; Bursa 4. İdare Mahkemesinin 29/11/2021 gün ve E:2021/525, K:2021/928 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından; davacının aracının Karacabey ilçesine kayıtlı olması nedeniyle dava açma ehliyetinin bulunmadığı, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile ticari tahditli araçların verilmesinde uyulacak usul ve esasların belirlendiği, 5216 sayılı Kanun kapsamında İl Trafik Komisyonu yetkilerinin Ulaşım Koordinasyon Merkezince kullanıldığı, emsal nitelikte yargı kararları bulunduğu, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ BİLGEN KÜKRER'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle,

1. Temyiz isteminin reddine,
2. Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 03/11/2022 tarih ve E:2022/2180, K:2022/1499 sayılı kararının **ONANMASINA**,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutarın Mahkeme tarafından iadesine,
4. 2577 sayılı Kanunun 50. maddesi uyarınca onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de belirtilen Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesini teminen dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine,
5. Kesin olarak, 25/09/2025 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Oya
IŞIK

Üye
Aysel
DEMİREL

HA

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/993
KARAR NO : 2023/1251

DAVACI : ALİ OSMAN CANDAN TURİZM TAŞIMACILIK GIDA
HAYVANCILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

VEKİLİ : AV. ALİ FARUK AKAN
-UETS[16089-80067-92271]

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN
Bursa Büyükşehir Belediyesi Hukuk Müşavirliği Mihraplı Köprü Yanı
Acemler Osmangazi/Bursa

DAVANIN ÖZETİ : Orhangazi İlçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl İlçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ve bu konuda iş ve işlemleri yürütmek için belediye encümenine yetki verilmesine ilişkin 10.06.2021 tarih ve 849 sayılı Bursa Büyükşehir Belediye Meclis kararının; toplu taşıma hizmetlerinin 5393 sayılı kanunda sayılan şekilde gördürülebileceği bu nedenle süresiz plaka satışının mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin Mahkeme kararının uygulanması amacıyla tesis edildiği, kamu yararı uyarınca tesis edilen işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden taraflara bildirilen 14.09.2023 tarihinde davacı vekili Av. Ali Faruk Akan ile davalı idare vekili Av. Gökçen Kanlıöz'ün geldiği görüldükçe taraflara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlenildikten sonra dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüldü:

-OLAYLAR :

- Ticari tahditli S plakalı aracı ile taşımacılık yapan davacı şirket tarafından, Orhangazi İlçesine kayıtlı olmak üzere, 30 adet ticari servis (S) plakanın ayrı ayrı satışına ilişkin 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihalenin ve bu ihalenin dayanağı olan 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının iptali istemiyle Mahkememizin E:2021/433 sayılı dosyasında dava açılmıştır.

-Mahkememizin 04.06.2021 tarih ve E:2021/433, K:2021/527 sayılı kararı ile "...Bu durumda yukarıda yapılan tespitler ışığında (S) plaka satışı işinin davalı Belediye'ye ait toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri kapsamında olup, 2886 sayılı Kanun uyarınca ihale yoluyla 3. kişilere satış yoluyla devir yetkisine sahip olan belediye meclisi tarafından alınan karar sonrasında ihale işlemlerinin belediye encümeni tarafından yürütülmesi gerektiği hususu dikkate alındığında, söz konusu (S) plakaların Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nce herhangi bir karar alınmadan dava konusu edilen Ulaşım Koordinasyon Kurulu Kararı ile Orhangazi İlçesine kayıtlı olmak üzere 30 adet (S) plaka satışının yapılmasına ve ihaleye ilişkin işlemlere dair (b) ve (c) bentlerinde ve bu karar dayanak alınmak suretiyle 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihale işleminde hukuka uygunluk bulunmamaktadır..." gerekçesiyle dava konusu 27/04/2021 tarihinde yapılacak olan ihale ve bu ihalenin dayanağı olan 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının (b) ve (c) bentlerinin **iptaline**, 25/02/2021 tarih 2021/42 sayılı UKOME kararının, (a) bendinin iptali isteminin reddine karar verilmiştir.

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/993

KARAR NO : 2023/1251

-Mahkememizin iptale ilişkin kararı üzerine Bursa Büyükşehir Belediye Meclisinin 10.06.2021 tarih ve 849 sayılı kararı ile Orhangazi İlçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl İlçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ve bu konuda iş ve işlemleri yürütmek için belediye encümenine yetki verilmesine ilişkin karar alınmıştır.

-Davacı şirket tarafından da bu kararın iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun, "Kapsam" başlıklı 1. maddesinin 1. fıkrasında, "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."; 9. maddesinde, "Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir. Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır."; 13. maddesinin 5. fıkrasında, "İl özel idarelerine ait ihaleler, il daimi encümenince, belediyelere ait ihaleler belediye encümenince bu Kanun hükümlerine göre yürütülür."; 36. maddesinin 1. fıkrasında, "Bu Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır." kurallarına yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir."; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, "Bu Kanun belediyeleri kapsar."; "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ... hizmetlerini yapar veya yaptırır. ...";

"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15. maddesinde, "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: ... f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek. ... p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67. maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.";

"Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinin (j) bendinde ise, "Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır: ... j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek." ;

"Uygulanmayacak hükümler" başlıklı 84. maddesinde, "Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak; 24/04/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumî Hıfzıssıhha Kanunu, 04/07/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selâhiyet Kanunu, 10/06/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 12/09/1960 tarihli ve 80 sayılı 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinin

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/993

KARAR NO : 2023/1251

58. Bendine Tevfikkan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hal'lerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun, 02/07/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 03/05/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14/06/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, (...), 10/07/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 01/05/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır." kuralları yer almıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7. maddesinde, "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır: ... f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. ... p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Büyükşehir içindeki toplu taşıma hatlarıyla ilgili olarak; şehir merkezine olan uzaklık, nüfus ve hattı kullanan sayısı kriterleri esas alınarak tespit edilecek hatlarla ilgili toplu taşıma hizmetlerinin işlettilmesine karar vermek.";

"Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde, "Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır. Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır. Ulaşım koordinasyon merkezi kararları, büyükşehir belediye başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır. ..." kurallarına yer verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.";

"İl ve ilçe trafik komisyonları" başlıklı 12. maddesinde, "İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının kuruluşu ile görev ve yetkileri: ... b) Görev ve yetkileri: 1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, 2. Trafikğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözümlmek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulu'nun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek. 3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/993

KARAR NO : 2023/1251

tespit etmek ve sayılarını belirlemek. ..." kuralları yer almıştır.

15/06/2006 tarih ve 26199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Görev ve yetkileri" başlıklı 18. maddesinde, (1) UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla,

c) Trafikğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözümlemek, trafikle ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na iletmekle,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksî sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksî, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde (Değişik ibare: RG-25/4/2014-28982) engelliler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d) Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmamakla,

f) İlçe (Ek ibare: RG-25/4/2014-28982) belediyelerince (Mülga ibare: RG-25/4/2014-28982) (...) düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla,

g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,

ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle, görevli ve yetkilidir.";

"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler" başlıklı 28. maddesinde, (1) Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla İçişleri (Ek ibare: RG-23/5/2019-30782) ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bildirilir.

(2) Taksî, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/993
KARAR NO : 2023/1251

edilir." kurallarına yer verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Dava konusu meclis kararında, Orhangazi İlçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl İlçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ve bu konuda iş ve işlemleri yürütmek için belediye encümenine yetki verilmesine karar verilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuata göre, şehir içi trafik hizmetlerini yapma ve yaptırmanın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu, bu kapsamda, toplu taşıma yapmak amacıyla her türlü toplu taşıma sistemlerini kurma, kurdurma, işletme ve işlettirmenin, belediyelerin yetkisinde bulunduğu, toplu taşıma hizmetlerinin belediyelerce; imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, **toplu taşıma hizmetlerinin** hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin **satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı** anlaşıldığından, Orhangazi İlçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl İlçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ilişkin meclis kararında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

HÜKÜM:

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin **iptaline**,

2-Aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafça karşılanan 410,40-TL yargılama giderinin ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 20.900,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı tarafa verilmesine,

3-Varsa artan posta avansının; talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde ise kararın kesinleşmesinden sonra re'sen aidietine göre taraflara iadesine,

4-İşbu kararın tebliğ tarihinden itibaren **(30) gün** içerisinde **Bursa Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık** olmak üzere, 28/09/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
YAŞAR KÜÇÜKERGÜLER
37784

Üye
NUR ZEYNEP CANLI VARAN
212476

Üye
HACI EMİR KARABULUT
167992

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	59,30 TL
Karar Harcı :	59,30 TL
Y.D. Harcı :	97,70 TL
Vekalet Harcı :	8,50 TL
Posta Gideri :	174,00 TL

TOPLAM : 398,80 TL

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1166
KARAR NO : 2025/1369

İSTİNAF YOLUNA

BAŞVURAN (DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
-UETS[35590-60952-10481]

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

KARŞI TARAF (DAVACI) : ALİ OSMAN CANDAN TURİZM TAŞIMACILIK GIDA
HAYVANCILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

VEKİLİ : AV. ALİ FARUK AKAN
-UETS[16089-80067-92271]

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, Orhangazi İlçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl İlçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ve bu konuda iş ve işlemleri yürütmek için belediye encümenine yetki verilmesine ilişkin 10/06/2021 tarih ve 849 sayılı Bursa Büyükşehir Belediye Meclis kararının iptali istemiyle açılan davada, "...Bu itibarla, toplu taşıma hizmetlerinin hangi usûllerle gördürülebileceğinin tahdidî olarak sayıldığı 5393 sayılı Kanun'a göre, söz konusu hizmetlerin imtiyaz verme, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma usûllerinden birinin seçilmesi yoluyla gördürülebileceği, anılan Kanun'da toplu taşıma hizmetlerinin satış yoluyla gördürülebileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı anlaşıldığından, Orhangazi İlçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl İlçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ilişkin meclis kararında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşıldığı" gerekçesiyle **dava konusu işlemin iptali yönünde Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce verilen 28/09/2023 tarih ve E:2021/993, K:2023/1251 sayılı kararın**; davalı idare tarafından, dava konusu işlemde idarenin kanundan kaynaklanan plaka satış yetkisini kullandığı, tesis edilen işlemin usul ve kanuna uygun olduğu ileri sürülerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca istinaf yolu ile incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İlk derece Mahkemesi tarafından verilen kararın hukuka uygun olduğu savunularak istinaf başvurusunun reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdari Dava Dairesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin 2. fıkrasında; istinafin temyizin şekil ve usullerine tabi olduğu belirtilmiş, anılan maddenin 3. fıkrasında ise, bölge idare mahkemesinin, yaptığı inceleme sonunda ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulursa istinaf başvurusunun reddine karar vereceği, kararda maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise, gerekli düzeltmeyi yaparak aynı kararı vereceği hükme bağlanmıştır.

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/1166
KARAR NO : 2025/1369

İstinafa konu mahkeme kararı usul ve hukuka uygun olup, kaldırılmasını gerektiren bir sebep bulunmadığından **istinaf başvurusunun reddine**, aşağıda dökümü gösterilen 778,00-TL istinaf yargılama giderinin başvuruda bulunan davalı idare üzerinde bırakılmasına, istinaf aşamasında yatırılan tebligat avansından artan miktarın ilk derece mahkemesince re'sen istinaf talebinde bulunan davalı idareye iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde **Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere**, 30/05/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HAMİT GÖRÜR
94872

 e-imzalıdır.

Üye
ÇETİN KESKİN
178600

 e-imzalıdır.

Üye
YASİN CAN YILDIRIM
192869

 e-imzalıdır.

İstinaf Yargılama Giderleri

İstinaf Başvuru Harcı :	738,00-TL
Posta Gideri :	40,00-TL
TOPLAM :	778,00-TL

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI İSTEYEN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. Murat ENGİN
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVACI) : Ali Osman Candan Turizm Taşımacılık Gıda Hayvancılık San.
ve Tic. Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. Ali Faruk AKAN
UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU : Davacı şirket tarafından, Orhangazi ilçesi için 30 adet S serisinden ticari tahditli plaka ve İnegöl ilçesi için 100 adet S serisinden ticari tahditli plaka satışının yapılmasına ve bu konuda iş ve işlemleri yürütmek için belediye encümenine yetki verilmesine ilişkin 10/06/2021 tarih ve 849 sayılı Bursa Büyükşehir Belediye Meclis kararının iptali istemiyle açılan davada; **Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesince verilen 30/05/2025 tarih ve E:2024/1166, K:2025/1369 sayılı kararın, temyizen incelenerek bozulması ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.**

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ VOLKAN ÖZGÜL'ÜN DÜŞÜNCESİ: Bölge İdare Mahkemesi kararının yürütülmesinin durdurulması yolundaki davalı idare isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra yürütmenin durdurulması talebi hakkında işin gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 52. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, temyiz yoluna başvurulmuş olması halinde, dava konusu işlemin veya mahkeme kararının yürütülmesinin durdurulmasına temyiz istemini incelemeye yetkili Danıştay dava dairesince karar verilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden, uyuşmazlık konusu olayda temyize konu kararın yürütülmesinin durdurulmasını gerektirecek koşulların oluşmadığı sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin yürütmenin durdurulması isteminin reddine, 11/09/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Yücel
BULMUŞ

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Aysel
DEMİREL

Üye
Mustafa Nafiz
ACAR

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1673

KARAR NO : 2023/1550

DAVACI : ALİ OSMAN CANDAN
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
-UETS[16482-84085-80857]

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

DAVANIN ÖZETİ : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 30.09.2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararının (a) bendinin; davalı idarenin Mahkeme kararlarının gereğini yerine getirmedeği, idarenin mahkeme kararlarının aynen ve gecikmeksizin uygulaması gerekirken bu kurala riayet etmediği, mahkeme kararlarını uygulanamaz hale getiren düzenlemeler yaptığı, tesis edilen işlemin hukuka ve mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden davacının dava açma ehliyetinin bulunmadığı, esasa ilişkin olarak; plaka sahiplerinin mülkiyet hakkının sonlandırılmasının hukuk mahkemesi kararı olmadan mümkün olmadığı, dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata aykırı bir husus bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden taraflara bildirilen 02.11.2023 tarihinde davacı vekili Av. Mehmet Emir Yıldırım ile davalı idare vekili Av. Murat Engin'in geldiği görüldükçe taraflara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlenildikten sonra dava dosyası incelenmek suretiyle işin gereği görüldü:

Davalı idare vekilince yöneltilen usule ilişkin itiraz yerinde görülmeyerek işin esasının incelenmesine geçildi.

-OLAYLAR :

-500 adet S plakanın ihale edilmesine ilişkin 2016/232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 gün ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılan davada Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25.01.2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı kararı ile dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiş, bu karar Danıştay 8. Daire Başkanlığının 20.10.2021 tarihli kararı ile onanmıştır.

-Merkez ilçede ihalesi yapılan 59 adet servis plakasının iptal edilerek, plakaların sökülmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istetiyle açılan davada Mahkememizin 08.12.2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar Danıştay 8. Daire Başkanlığının 29.11.2022 tarihli kararı ile onanmıştır.

-Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının "... merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 104 adet 'S' plaka satışının yapılmasına" ilişkin (a) bendinin, "... merkez 'S' serisinden ticari plakaların satış bedelinin 300.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesine" ilişkin (c) bendinin, "adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis 'S' plakası satışı yapılmasına..." ilişkin (d) bendinin iptali istemiyle açılan davada Bursa 4. İdare Mahkemesinin 09.07.2020 tarih ve E:2019/317, K:2020/508 sayılı kararı dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 05.04.2021 tarihli kararı ile onanmıştır.

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1673

KARAR NO : 2023/1550

- Davacı tarafından, yukarıda detaylarına yer verilen Mahkeme kararları uyarınca ilgili ihaleler kapsamında verilen plakaların iptali talebi ile davalı idareye başvuru yapılmıştır.

-Davalı idarece, davacının başvurusu hakkında, dava konusu Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 30.09.2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararının (a) bendi ile "*Danıştay 13. Daire Başkanlığının 07.03.2022 tarihli ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı ilamları ile Ali Osman Candan'ın 31.08.2022 tarih ve 145244 sayılı dilekçesinde belirtilen Mahkeme kararlarında, idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3. kişilere ait mülkiyet hakkının ortaya çıkmış olması ve bu mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmaması sebepleriyle, plakaların iptali yönünde oluşan talebin uygun olmadığına*" karar verilmiş, bu kararın iptali istemiyle de bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin "*hukuk devleti*" olduğu vurgulanmış ve 138. maddenin son fıkrasında, "*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.*" hükmüne yer verilmiştir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur.*" hükmü ile de Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "*hukuk devleti*" ilkesine uygun bir düzenleme getirilmiş, aynı maddenin 3. fıkrasında; Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabileceği belirtilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

İdari işlemler tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygunluk karinesinden yararlanır. Diğer bir deyişle, idari işlemler belirlenen usule uygun olarak hukuk alemine çıkmalarına ya da mevzuata uygun olup olmadıklarına bakılmaksızın tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygun oldukları kabul edilir. Diğer yandan idari işlem; idarenin işlemi iptal etmesi ve geri alması durumlarında ortadan kalkar. İşlemin idare tarafından iptal edilmesi durumunda, iptal edilene karar geçen süre içerisinde sebep olduğu tüm hukuki sonuçlarını ortadan kaldırır. Geri alma durumunda ise işlemin geri alınmasına kadar geçen süre içerisinde meydana getirdiği tüm sonuçları devam eder.

Öte yandan, idari işlemin Mahkeme kararı ile iptal edilmesi durumunda, aynen işlemin idare tarafından iptal edilmesi durumundaki gibi, tesis edildiği andan iptal edildiği ana kadar meydana çıkardığı tüm hukuksal sonuçlar ortadan kalkar. Yani işlem hiç tesis edilmemiş, hiçbir olaya uygulanmamış, hiçbir sonuç doğurmamış kabul edilir.

Uyuşmazlıkta, davacı tarafından Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25.01.2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı, Mahkememizin 08.12.2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı ve Bursa 4. İdare Mahkemesinin 09.07.2020 tarih ve E:2019/307, K:2020/508 sayılı kararları uyarınca satışa ilişkin ihaleleri hukuka aykırı bulunarak Mahkeme kararları ile iptal edilen plakaların geri alınması talebi ile yapılan başvurunun Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 30.09.2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararı ile; idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3. kişilere ait mülkiyet hakkının ortaya çıkmış olması ve bu mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmaması gerekçesiyle reddedildiği görülmüştür.

T.C.
BURSA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/1673

KARAR NO : 2023/1550

Bu durumda, Mahkeme kararı ile iptal edilmiş ihalelerin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği ve hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış ihalelere istinaden verilen plakaların iptali için gerekli işlemlerin davalı idarece yapılması gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davacının başvurusunun mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmadığından bahisle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

HÜKÜM:

Açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu işlemin **iptaline**,

2-Aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafça karşılanan 411,40-TL yargılama giderinin ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 20.900,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı tarafa verilmesine,

3-Varsa artan posta avansının; talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde ise kararın kesinleşmesinden sonra re'sen aidietine göre taraflara iadesine,

4-İşbu kararın tebliğ tarihinden itibaren **(30) gün** içerisinde **Bursa Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık** olmak üzere, 09/11/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
YAŞAR KÜÇÜKERGÜLER
37784

Üye
EMRULLAH KOÇDEMİR
178618

Üye
HACI EMİR KARABULUT
167992

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	80,70 TL	
Karar Harcı :	80,70 TL	
Y.D. Harcı :	133,00 TL	
Vekalet Harcı :	11,50 TL	
Posta Gideri :	105,50 TL	
TOPLAM :	411,40 TL	

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/2264
KARAR NO : 2025/3140

İSTİNAF YOLUNA

BAŞVURAN (DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

KARŞI TARAF (DAVACI) : ALİ OSMAN CANDAN
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
-UETS[16482-84085-80857]

İSTEMİN ÖZETİ : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 30.09.2022 tarih ve 2022/220 sayılı kararının (a) bendinin iptali istemiyle açılan davada, "Mahkeme kararı ile iptal edilmiş ihalelerin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği ve hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış ihalelere istinaden verilen plakaların iptali için gerekli işlemlerin davalı idarece yapılması gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davacının başvurusunun mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmadığından bahisle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesiyle "**dava konusu işlemin iptali**" yönünde **Bursa 3. İdare Mahkemesi'nce verilen 09/11/2023 tarih ve E:2022/1673, K:2023/1550 sayılı kararın**; davalı tarafından, davacı adına kayıtlı tahditli plaka bulunmadığı, şahsi olarak zarar görmediği bundan dolayı dava açma hakkının bulunmadığı, özel mülkiyete konu olduğu kabul edilen tahditli plakaların mülkiyet haklarının kurulmasına yönelik ihale işlemleri sonrasında yapılan sözleşmenin yokluğuna ve iptaline karar verme konusunda görevli mahkemelerin hukuk mahkemeleri olduğu ileri sürülerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca istinaf yolu ile incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İstinaf aşamasında savunma dilekçesi verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdari Dava Dairesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin 2. fıkrasında; istinafin temyizin şekil ve usullerine tabi olduğu belirtilmiş, anılan maddenin 3. fıkrasında ise, bölge idare mahkemesinin, yaptığı inceleme sonunda ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulursa istinaf başvurusunun reddine karar vereceği, kararda maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise, gerekli düzeltmeyi yaparak aynı kararı vereceği hükme bağlanmıştır.

İstinafa konu mahkeme kararı usul ve hukuka uygun olup, kaldırılmasını gerektiren bir sebep bulunmadığından **istinaf başvurusunun reddine**, aşağıda dökümü gösterilen 1.232,60-TL istinaf yargılama giderinin başvuruda bulunan davalı üzerinde bırakılmasına, istinaf aşamasında yatırılan tebligat avansından artan miktarın ilk derece mahkemesince re'sen istinaf talebinde bulunan davalıya iadesine, **kararın tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere**, 31/10/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HAMİT GÖRÜR
94872

 e-imzalıdır

Üye
RAFET TÜRKSOY
101847

 e-imzalıdır

Üye
ÇETİN KESKİN
178600

 e-imzalıdır

İstinaf Yargılama Giderleri

İstinaf Başvuru Harcı : 738,00-TL
İstinaf YD Harcı : 444,60-TL
Posta Gideri : 50,00-TL
TOPLAM : 1.232,60-TL

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2025/3058
Karar No:2026/322

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediyesi (E-Tebliğat)
VEKİLİ : Av. Murat ENGİN

KARŞI TARAF (DAVACI) : Ali Osman CANDAN
VEKİLİ : Av. Vuslat Can GÖKTAŞ (E-Tebliğat)

İSTEMİN KONUSU : Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 31/10/2025 tarih ve E:2024/2264, K:2025/3140 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.
YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından, davalı idarece geçmişte gerçekleştirilen çeşitli plaka satış ihalelerinin iptaline dair Mahkeme kararlarının gereğinin yerine getirilerek plakaların iptal edilmesi istemiyle yapılan 31/08/2022 tarih ve 145244 sayılı başvurunun reddine ilişkin 30/09/2022 tarih ve 2022/220 sayılı dair Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulu kararının (a) bendinin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Bursa 3. İdare Mahkemesince verilen 09/11/2023 tarih ve E:2022/1673, K:2023/1550 sayılı kararda; davacı tarafından plaka satışına ilişkin ihalelerin Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25/01/2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı, Mahkemelerinin 08/12/2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı ve Bursa 4. İdare Mahkemesinin 09/07/2020 tarih ve E:2019/307, K:2020/508 sayılı kararları uyarınca hukuka aykırı bulunarak iptal edilmesi nedeniyle, bu ihalelere bağlı olarak verilen plakaların geri alınması talebiyle yapılan başvurunun, "idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler sonuçlandıktan ve sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı, bu kapsamda sözleşme sonrası 3. kişilere ait mülkiyet hakkının ortaya çıktığı ve bu mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararının bulunmadığı" gerekçesiyle reddedildiği;

Mahkeme kararı ile iptal edilmiş ihalelerin hiçbir sonuç doğurmayacağı ve hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış olan ihalelere istinaden verilen plakaların iptali için gerekli işlemlerin davalı idarece yapılması gerektiği anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle hukuka aykırı bulunan dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesince; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davalı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, davacının dava açmakta menfaati bulunmadığı, konuya ilişkin Danıştay içtihadının ihale işlemi sonrasında ortaya çıkan sözleşmelerin hukuk mahkemeleri tarafından iptal edilebileceğine ilişkin olduğu, ihale işlemleri bittikten sonra sözleşme aşamasına geçildiğinde, idari işlem olan ihale işlemleri iptal edilmiş dahi olsa sözleşme iptaline ilişkin karar verme yetkisinin hukuk mahkemelerinde olduğu, özel mülkiyete geçmiş trafik sicilinde dava dışı kişiler adına tescil edilmiş plakaların UKOME tarafından iptal edilmesinin

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2025/3058
Karar No:2026/322

yetkisizlik nedeniyle mümkün olmadığı, Anayasa Mahkemesi içtihatlarında özel mülkiyete konu olduğu kabul edilen tahditli plakaların mülkiyet haklarının kurulmasına yönelik ihale işlemleri sonrasında yapılan sözleşmenin yokluğuna veya iptaline ancak hukuk mahkemelerince karar verilebileceğinin belirtildiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, temyize konu kararın hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SERKAN TURGUT'UN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Bölge idare mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararının anılan kısmı usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bu kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalının temyiz isteminin reddine,
2. Dava konusu işlemin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 31/10/2025 tarih ve E:2024/2264, K:2025/3140 sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan kararın **ONANMASINA**,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,
4. Posta giderleri avansından artan tutarın taraflara; temyiz aşamasında yatırılan ve kullanılmayan 1.013,90-TL yürütmeyi durdurma harcının ise istemi halinde davalı idareye iadesine,
5. 2577 sayılı Kanun'un 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın Bursa 3. İdare Mahkemesine gönderilmesine, 30/01/2026 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Dr. Hasan
GÜL

Üye

Ali İhsan
ŞAHİN

Üye

İlker
SERT

Üye

Fatih Mehmet
ALKIŞ

Üye

Tayyibe
KAYCIOĞLU

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/13
KARAR NO : 2024/1003

DAVACI : ALİ OSMAN CANDAN TURİZM TAŞIMACILIK GIDA
HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
-UETS[16482-84085-80857]

DAVALI : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararına ait (a) bendinin; hukuka aykırı olduğu, mahkeme kararları sonrası 2017 tarihinden itibaren belediye tarafından satışı yapılan "S" ve "T" plakaların tümünün iptali ile ihtiyaç var ise usulüne uygun yöntemlerle ihtiyacın karşılanması talebiyle başvuru yapıldığı, davaya konu işlemde, idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşamasına geçildikten sonra alındığı, bu sebeple sözleşme sonrası 3. kişilere ait mülkiyet hakkının oluşması ve bu konuda alınmış adli yargı kararının olmaması sebebiyle talebin uygun bulunmayarak reddedildiği, mahkemenin vermiş olduğu kararların idare nezdinde uygulanmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Mahkeme kararlarıyla iptal edilen ihale işlemleri sonucunda kurumca ihale edilmiş plakaların iptale ilişkin Mahkeme kararlarının uygulanmasından önce, ihaleye katılanlar adına noterliklerce ilgili trafik siciline tescil edildiği, plakaların mülkiyetinin ihale katılımcılarına geçtiği, bu aşamadan sonra plaka sahiplerinin mülkiyet hakkının sonlandırılma yetkisinin hukuk mahkemelerinde olduğu, davacı eğer dava konusu işlemlerden zarar görmüşse hukuk mahkemeleri nezdinde her plaka için ayrı ayrı mülkiyetin iptaline ilişkin davalar açabileceği, dolayısıyla her bir plaka için ayrı ayrı verilmiş hukuk mahkemesi kararı olmadan mülkiyetlerinin iptal edilemeyeceği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 4. İdare Mahkemesi'nce, 12/07/2024 günü yapılan duruşmaya davacı şirket vekili Av. Vuslat Can Göktaş'ın yetki belgesiyle yetkilendirdiği Av. Mehmet Emir Yıldırım ile davalı idareyi temsilen Av. Murat Engin'in geldiği görüldü, taraflara usulüne uygun söz verilip duruşma yapıldıktan sonra, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararına ait (a) bendinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin "*hukuk devleti*" olduğu vurgulanmış ve 138. maddenin son fıkrasında, "*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.*" hükmüne yer verilmiştir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*Danıştay, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur.*" hükmü ile de Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "*hukuk devleti*" ilkesine uygun bir düzenleme getirilmiş, aynı maddenin 3. fıkrasında; Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılacağı belirtilmiştir.

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/13

KARAR NO : 2024/1003

İdari işlemler tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygunluk karinesinden yararlanır. Diğer bir deyişle, idari işlemler belirlenen usule uygun olarak hukuk alemine çıkmalarına ya da mevzuata uygun olup olmadıklarına bakılmaksızın tesis edildikleri andan itibaren hukuka uygun oldukları kabul edilir. Diğer yandan idari işlem; idarenin işlemi iptal etmesi ve geri alması durumlarında ortadan kalkar. İşlemin idare tarafından iptal edilmesi durumunda, iptal edilene karar geçen süre içerisinde sebep olduğu tüm hukuki sonuçlarını ortadan kaldırır. Geri alma durumunda ise işlemin geri alınmasına kadar geçen süre içerisinde meydana getirdiği tüm sonuçları devam eder.

Öte yandan, idari işlemin Mahkeme kararı ile iptal edilmesi durumunda, aynen işlemin idare tarafından iptal edilmesi durumundaki gibi, tesis edildiği andan iptal edildiği ana kadar meydana çıkardığı tüm hukuksal sonuçlar ortadan kalkar. Yani işlem hiç tesis edilmemiş, hiçbir olaya uygulanmamış, hiçbir sonuç doğurmamış kabul edilir.

Dava dosyasının incelenmesinden, 500 adet S plakanın ihale edilmesine ilişkin 2016/232 sayılı meclis kararı ile 26.02.2016 gün ve 102 sayılı UKOME kararının a bendinin ve ihale ilanının iptali istemiyle açılan davada Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25.01.2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı kararı ile dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiş, bu karar Danıştay 8. Daire Başkanlığının 20.10.2021 tarihli kararı ile onandığı, merkez ilçede ihalesi yapılan 59 adet servis plakasının iptal edilerek, plakaların sökülmesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istetiyle açılan davada Bursa 3. İdare Mahkemesinin 08.12.2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar Danıştay 8. Daire Başkanlığının 29.11.2022 tarihli kararı ile onandığı, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 23.8.2019 tarih ve 2019/167 sayılı kararının "... merkez ilçelerde (Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel, Gürsu) faaliyet göstermek üzere 104 adet 'S' plaka satışının yapılmasına" ilişkin (a) bendinin, "... merkez 'S' serisinden ticari plakaların satış bedelinin 300.000,00-TL + KDV olarak belirlenmesine" ilişkin (c) bendinin, "adına kayıtlı ticari tahditli plaka bulunmayan şahıslara en fazla 1 adet, şirketlere en fazla 5 adet ticari servis 'S' plakası satışı yapılmasına..." ilişkin (d) bendinin iptali istemiyle açılan davada Mahkememizin 09.07.2020 tarih ve E:2019/317, K:2020/508 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karar İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 05.04.2021 tarihli kararı ile onandığı, davacı tarafından, yukarıda detaylarına yer verilen Mahkeme kararları uyarınca ilgili ihaleler kapsamında verilen plakaların iptali talebi ile davalı idareye 31/08/2022 tarihli başvuru yapıldığı, davalı idarece, davacının başvurusu hakkında, dava konusu Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 28.10.2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararının (a) bendi ile "*Danıştay 13. Daire Başkanlığının 07.03.2022 tarihli ve E:2021/3396, K:2022/843 sayılı ilamları ile Ali Osman Candan'ın 31.08.2022 tarih ve 145244 sayılı dilekçesinde belirtilen Mahkeme kararlarında, idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3. kişilere ait mülkiyet hakkının ortaya çıkmış olması ve bu mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmaması sebepleriyle, plakaların iptali yönünde oluşan talebin uygun olmadığına*" karar verilmiş, bu kararın iptali istemiyle de bakılmakta olan dava açılmıştır.

Uyuşmazlıkta, davacı tarafından Bursa 1. İdare Mahkemesinin 25.01.2017 tarih ve E:2016/761, K:2017/118 sayılı, Bursa 3. İdare Mahkemesinin 08.12.2017 tarih ve E:2017/849, K:2017/2043 sayılı ve Mahkememizin 09.07.2020 tarih ve E:2019/307, K:2020/508 sayılı kararları uyarınca satışa ilişkin ihaleleri hukuka aykırı bulunarak Mahkeme kararları ile iptal edilen plakaların geri alınması talebi ile yapılan başvurunun Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararı ile; idare mahkemelerince verilen kararların, ilgili ihaleler tamamlanıp, sözleşme aşaması da tamamlandıktan sonra alındığı; bu kapsamda sözleşme sonrası 3. kişilere ait mülkiyet hakkının ortaya çıkmış olması ve bu mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmaması gerekçesiyle reddedildiği görülmüştür.

T.C.
BURSA
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/13
KARAR NO : 2024/1003

Bu durumda, Mahkeme kararı ile iptal edilmiş ihalelerin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği ve hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış ihalelere istinaden verilen plakaların iptali için gerekli işlemlerin davalı idarece yapılması gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davacının başvurusunun mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmadığından bahisle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 858,10-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 20.900,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta giderinin istemi halinde derhal, aksi halde kararın kesinleşmesinden sonra davacıya re'sen iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün içinde Bursa Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 12/07/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan
SEMİH KARADENİZ
165687

 e-imzalıdır.

Üye
GÖKÇE TUĞBA TERZİ
192837

 e-imzalıdır.

Üye
RESUL OCAK
266610

 e-imzalıdır.

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı :	179,90 TL	
Karar Harcı :	179,90 TL	
Y.D. Harcı :	296,40 TL	
Vekalet Harcı :	86,40 TL	
Posta Gideri :	115,50 TL	
TOPLAM :	858,10 TL	

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/2704
KARAR NO : 2025/2376

İSTİNAF YOLUNA

BAŞVURAN (DAVALI) : BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
-UETS[35590-60952-10481]

VEKİLİ : AV. MURAT ENGİN

KARŞI TARAF (DAVACI) : ALİ OSMAN CANDAN TURİZM TAŞIMACILIK GIDA
HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
-UETS[16482-84085-80857]

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararına ait (a) bendinin iptali istemiyle açılan davada, "*Mahkeme kararı ile iptal edilmiş ihalelerin hiç bir sonuç doğurmamasının gerektiği ve hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış ihalelere istinaden verilen plakaların iptali için gerekli işlemlerin davalı idarece yapılması gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davacının başvurusunun mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmadığından bahisle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşıldığı*" gerekçesiyle **dava konusu işlemin iptali yönünde Bursa 4. İdare Mahkemesi'nce verilen 12/07/2024 tarih ve E:2023/13, K:2024/1003 sayılı kararın;** davalı idare tarafından, davacı şirkete ait sadece bir adet servis plakasının bulunduğu, bu plakanın da İzmit ilçesine tescilli olduğu, davacı şirketin araç plakasını çalıştırabilmesi için gereken çalışma ruhsatına sahip olmadığı, yapılan ihale sonucu ortaya çıkan sözleşmeler gereğince, ihaleleri kazanan kişilerin adına plakaların ilgili sicilde tescil edildiği, plakaların ilgililerin mülkiyetine geçtiği, mülkiyet hakkının idari bir karar olan ulaşım koordinasyon merkezi kararı ile ortadan kaldırılamayacağı, bunun sağlanması için her bir plaka için ayrı ayrı alınmış hukuk mahkemesi kararının gerektiği, tesis edilen işlemin usul ve kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca istinaf yolu ile incelenerek kaldırılması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İlk derece mahkemesi tarafından verilen kararın hukuka uygun olduğu savunularak istinaf başvurusunun reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdari Dava Dairesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin 2. fıkrasında; istinafin temyiz şekil ve usullerine tabi olduğu belirtilmiş, anılan maddenin 3. fıkrasında ise, bölge idare mahkemesinin, yaptığı inceleme sonunda ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulursa istinaf başvurusunun reddine karar vereceği, kararda maddi yanlışlıkların düzeltilmesi mümkün ise,

T.C
BURSA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
ALTINCI İDARİ DAVA DAİRESİ
ESAS NO : 2024/2704
KARAR NO : 2025/2376

gerekli düzeltmeyi yaparak aynı kararı vereceği hükme bağlanmıştır.

İstinafa konu mahkeme kararı usul ve hukuka uygun olup, kaldırılmasını gerektiren bir sebep bulunmadığından **istinaf başvurusunun reddine**, aşağıda dökümü gösterilen 1.209,40-TL istinaf yargılama giderinin başvuruda bulunan davalı idare üzerinde bırakılmasına, istinaf aşamasında yatırılan tebligat avansından artan miktarın ilk derece mahkemesince re'sen istinaf talebinde bulunan davalı idareye iadesine, kararın tebliğini izleyen **otuz (30) gün içinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere**, 02/10/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HAMİT GÖRÜR

94872

 e-imzalıdır.

Üye
MURAT KELEŞ

99086

 e-imzalıdır.

Üye
YASİN CAN YILDIRIM

192869

 e-imzalıdır.

İstinaf Yargılama Giderleri

İstinaf Başvuru Harcı :	1.169,40-TL
Posta Gideri :	40,00-TL
TOPLAM :	1.209,40-TL

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVALI) : Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. Murat ENGİN
UETS adresi vardır.

KARŞI TARAF (DAVACI) : Ali Osman Candan Tur. Taş. Gıda. Hay. San. ve
Tic Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. Vuslat Can GÖKTAŞ
UETS adresi vardır.

İSTEMİN KONUSU : Davacı şirket tarafından, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulunun 28/10/2022 tarih ve 2022/259 sayılı kararına ait (a) bendinin iptali istemiyle açılan davada; Mahkeme kararı ile iptal edilmiş ihalelerin hiç bir sonuç doğurmaması gerektiği ve hukuk aleminden bütün sonuçları ile kalkmış ihalelere istinaden verilen plakaların iptali için gerekli işlemlerin davalı idarece yapılması gerektiği, davacının başvurusunun mülkiyet haklarının iptali hususunda alınmış adli yargı kararı olmadığından bahisle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptali yolundaki **Bursa 4. İdare Mahkemesince verilen 12/07/2024 tarih ve E:2023/13, K:2024/1003** sayılı kararına karşı istinaf başvurusunun reddine dair **Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 02/10/2025 tarih ve E:2024/2704, K:2025/2376** sayılı kararının usul ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Temyiz edilen kararda bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, usul ve kanuna uygun olan kararın onanması gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ SÜLEYMAN ÇETMİLİ'NİN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden, yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca karar verilmeksizin ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davalının duruşma istemi yerinde görülmeyerek gereği görüldü:

Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairelerince verilen kararın temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin bulunması hâlinde mümkündür.

Bursa Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesinin 02/10/2025 tarih ve E:2024/2704, K:2025/2376 sayılı kararı ve dayandığı gerekçe hukuka ve usule uygun olup bozulması gerektirecek bir sebep bulunmadığından, anılan kararın **ONANMASINA ve temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, kullanılmayan 1.013,90-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davalıya iadesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 50. maddesi uyarınca, bu onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de belirtilen İdari Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın kararı veren ilk derece Mahkemesine gönderilmesine, kesin olarak 06/04/2026 tarihinde oybirliği ile karar verildi.**

Başkan
İsmail Hakkı
SAYIN

Üye
Yücel
BULMUŞ

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Oya
IŞIK

HP/K

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
1	16S2991	SERVİS	MERKEZ	İKİZCE TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
2	16S2992	SERVİS	MERKEZ	İKİZCE TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
3	16S2993	SERVİS	MERKEZ	ADAHAN SERVİS TAŞIMACILIĞI MOTORLU TAŞITLAR BAKIM ONARIM PAZARLAMA TURİZM SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
4	16S2994	SERVİS	MERKEZ	Saim YENİ
5	16S2995	SERVİS	MERKEZ	ASMER SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
6	16S2996	SERVİS	MERKEZ	SELÇUK EREN SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
7	16S2997	SERVİS	MERKEZ	EBAŞARI OTOMOTİV TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
8	16S2998	SERVİS	MERKEZ	İbrahim CUMAN
9	16S2999	SERVİS	MERKEZ	Alpay CİNGÖZ
10	16S3734	SERVİS	MERKEZ	SINIRLI SORUMLU 142 NOLU KESTEL SERVİS KARAYOLU YOLCU TAŞIMA KOOPERATİFİ
11	16S3736	SERVİS	MERKEZ	Gamze AKSU
12	16S3737	SERVİS	MERKEZ	Sedat AKTAŞ
13	16S3738	SERVİS	MERKEZ	BURMER OTO BAKIM YEDEK PARÇA SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
14	16S3739	SERVİS	MERKEZ	Gamze AKSU
15	16S3740	SERVİS	MERKEZ	Harun BİNGÖL
16	16S3741	SERVİS	MERKEZ	Mustafa CANTIZ
17	16S3742	SERVİS	MERKEZ	AKTUĞ MOBİLYA DEKORASYON TURİZM SERVİS İŞLETMECİLİĞİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
18	16S3743	SERVİS	MERKEZ	Yasin SOLAK
19	16S3744	SERVİS	MERKEZ	A.G.F TUR TAŞIMACILIK İPLİK TEKSTİL OTOMOTİV GIDA İTHALAT İHRACAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
20	16S3745	SERVİS	MERKEZ	ERENCAN TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
21	16S3746	SERVİS	MERKEZ	ASMER SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
22	16S3747	SERVİS	MERKEZ	Halil ŞEVİK
23	16S3748	SERVİS	MERKEZ	SVB SEYAHAT TURİZM OTOMOTİV LİMİTED ŞİRKETİ
24	16S3749	SERVİS	MERKEZ	KIRBAŞ SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM MAKİNA PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
25	16S3750	SERVİS	MERKEZ	Dilek HAKAL

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
26	16S3751	SERVİS	MERKEZ	Şuayip BALI
27	16S3752	SERVİS	MERKEZ	Halil ADAK
28	16S3753	SERVİS	MERKEZ	Fuat ATAŞ
29	16S3754	SERVİS	MERKEZ	METATUR SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
30	16S3755	SERVİS	MERKEZ	Mahmut İÇEN
31	16S4000	SERVİS	MERKEZ	BURAK KARDEŞLER GIDA TURİZM NAKLİYE SERVİS TAŞIMACILIĞI TEKSTİL EMLAK OTO.ALTIN SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
32	16S4001	SERVİS	MERKEZ	BEYCE TURİZM TAŞIMACILIK OTO.GIDA TEM.İNŞ.TAAH.TRAFİK MÜŞ.PERSONEL DESTEK HİZM.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
33	16S4002	SERVİS	MERKEZ	Salih DURAK
34	16S4003	SERVİS	MERKEZ	Aşkın ÖZSOY
35	16S4004	SERVİS	MERKEZ	Abdurrahman ÖZKAN
36	16S4005	SERVİS	MERKEZ	Nizamettin KILINÇ
37	16S4006	SERVİS	MERKEZ	ÇAMOĞLU SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
38	16S4007	SERVİS	MERKEZ	Ercan ERESELLİ
39	16S4008	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
40	16S4009	SERVİS	MERKEZ	DEMİR KARDEŞLER ÜRETİME DESTEK TANITIM TURİZM TAŞIMACILIK İNŞAAT İNŞAAT MALZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
41	16S4010	SERVİS	MERKEZ	EBAŞARI OTOMOTİV TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
42	16S4011	SERVİS	MERKEZ	Halim KAHVECİ
43	16S4012	SERVİS	MERKEZ	Murat ÇABUK
44	16S4013	SERVİS	MERKEZ	ERAKSOY SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE VE GIDA MADDELERİ TİCARETİ LİMİTED ŞİRKETİ
45	16S4014	SERVİS	MERKEZ	ERÇET TAŞIMACILIK OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT GIDA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
46	16S4015	SERVİS	MERKEZ	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
47	16S4016	SERVİS	MERKEZ	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
48	16S4017	SERVİS	MERKEZ	Mahmut DOĞAN
49	16S4018	SERVİS	MERKEZ	Bilge HAZAR
50	16S4019	SERVİS	MERKEZ	Aytunç KAVAS

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
51	16S4020	SERVİS	MERKEZ	Nazif GÜRLÜK
52	16S4021	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
53	16S4022	SERVİS	MERKEZ	Sebahattin MARAL
54	16S4023	SERVİS	MERKEZ	Kamil TOSUN
55	16S4024	SERVİS	MERKEZ	KEMAL ALTIN TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI İNŞAAT GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
56	16S4025	SERVİS	MERKEZ	EKO-SER TURİZM TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ OTOMOTİV TEMİZLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
57	16S4026	SERVİS	MERKEZ	Deniz ERDEM
58	16S4027	SERVİS	MERKEZ	Münür KOYUNCU
59	16S4028	SERVİS	MERKEZ	Emin ÇAKMAK
60	16S4029	SERVİS	MERKEZ	Ceyda EREN
61	16S4030	SERVİS	MERKEZ	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
62	16S4031	SERVİS	MERKEZ	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
63	16S4032	SERVİS	MERKEZ	Dilek CEYLAN
64	16S4033	SERVİS	MERKEZ	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
65	16S4034	SERVİS	MERKEZ	Kamil TOSUN
66	16S4035	SERVİS	MERKEZ	Burhan DEMİR
67	16S4036	SERVİS	MERKEZ	Ahmet GÜNGÖR
68	16S4037	SERVİS	MERKEZ	Hakkı KESKİN
69	16S4038	SERVİS	MERKEZ	Mustafa DOĞRU
70	16S4039	SERVİS	MERKEZ	Münevver ONAT
71	16S4040	SERVİS	MERKEZ	TUNCAY DURMAZ SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
72	16S4041	SERVİS	MERKEZ	BURAK KARDEŞLER GIDA TURİZM NAKLIYE SERVİS TAŞIMACILIĞI TEKSTİL EMLAK OTO.ALTIN SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
73	16S4042	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
74	16S4043	SERVİS	MERKEZ	Mehmet GÜLOĞULLARI
75	16S4044	SERVİS	MERKEZ	Süleyman KAHRAMAN

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
76	16S4045	SERVİS	MERKEZ	Mehmet AYAŞ
77	16S4046	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
78	16S4047	SERVİS	MERKEZ	Ayşegül DURMAZ
79	16S4048	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
80	16S4049	SERVİS	MERKEZ	İ.G.E. TUR TAŞIMACILIK OTOMOTİV TURİZM TEM.İNŞ.ÜRT.DESTEK YURT İŞLETMECİLİĞİ SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
81	16S4050	SERVİS	MERKEZ	EBAŞARI OTOMOTİV TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
82	16S4051	SERVİS	MERKEZ	Mehmet DİKLER
83	16S4052	SERVİS	MERKEZ	Emir BAYAK
84	16S4053	SERVİS	MERKEZ	ALPSER TAŞIMACILIK TEKSTİL İNŞAAT TURİZM OTOMOTİV EMLAK GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
85	16S4054	SERVİS	MERKEZ	KARADAVUT BİLGİSAYAR NAKLİYE SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM MATBAA GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
86	16S4055	SERVİS	MERKEZ	Arif ÖZDEMİR
87	16S4056	SERVİS	MERKEZ	SEVGİN SERVİS TAŞIMACILIĞI VE TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
88	16S4057	SERVİS	MERKEZ	KADEM MEKANİK OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
89	16S4058	SERVİS	MERKEZ	NAZİM KILIÇ SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
90	16S4059	SERVİS	MERKEZ	ALSERTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI SONDAJCILIK GIDA TEKSTİL TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
91	16S4060	SERVİS	MERKEZ	GOLDÜMİT KUYUMCULUK İNŞAAT ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ TAŞIMACILIK TURİZM SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
92	16S4061	SERVİS	MERKEZ	Evgin ATASOY
93	16S4410	SERVİS	MERKEZ	BEYCE TURİZM TAŞIMACILIK OTO.GIDA TEM.İNŞ.TAAH.TRAFİK MÜŞ.PERSONEL DESTEK HİZM.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
94	16S4411	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
95	16S4412	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
96	16S4413	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
97	16S4414	SERVİS	MERKEZ	Havva BEKTEŞ
98	16S4415	SERVİS	MERKEZ	Semanur YIRIKOĞULLARI
99	16S4416	SERVİS	MERKEZ	DY SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
100	16S4417	SERVİS	MERKEZ	Eray EREN
101	16S4418	SERVİS	MERKEZ	KADEM MEKANİK OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
102	16S4419	SERVİS	MERKEZ	Okan AYVAZ
103	16S4420	SERVİS	MERKEZ	ÖZDAĞLI YEDEK PARÇA OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
104	16S4421	SERVİS	MERKEZ	Samet ŞAHİN
105	16S4422	SERVİS	MERKEZ	AHMET GÜNGÖR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT LOJİSTİK GAYRİMENKUL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
106	16S4423	SERVİS	MERKEZ	Celal CEYLAN
107	16S4424	SERVİS	MERKEZ	Alev AKSU
108	16S4425	SERVİS	MERKEZ	Orhan HÜNKAR
109	16S4426	SERVİS	MERKEZ	Gencal GÖZÜTOK
110	16S4427	SERVİS	MERKEZ	Erkan GÜLOĞULLARI
111	16S4428	SERVİS	MERKEZ	VAKİT LOGİSTİCS ULUSLARARASI NAKLİYAT VE LOJİSTİK HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ
112	16S4429	SERVİS	MERKEZ	ERAKSOY SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE VE GIDA MADDELERİ TİCARETİ LİMİTED ŞİRKETİ
113	16S4430	SERVİS	MERKEZ	KAS-TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
114	16S4431	SERVİS	MERKEZ	Mehmet VARDAR
115	16S4432	SERVİS	MERKEZ	Mehmet AYTALA
116	16S4433	SERVİS	MERKEZ	İsmail KILINÇ
117	16S4434	SERVİS	MERKEZ	SEFACAN TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV RENT A CAR NAKLİYAT EMLAK SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
118	16S4435	SERVİS	MERKEZ	ÇAĞRIŞAN TAŞIMACILIK ARAÇ KİRALAMA TURİZM VE EMLAK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
119	16S4436	SERVİS	MERKEZ	Cengiz ALTIN
120	16S4437	SERVİS	MERKEZ	Erhan AKINCI
121	16S4438	SERVİS	MERKEZ	Serkan SEYMEN

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
122	16S4439	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
123	16S4440	SERVİS	MERKEZ	BEYCE TURİZM TAŞIMACILIK OTO.GIDA TEM.İNŞ.TAAH.TRAFİK MÜŞ.PERSONEL DESTEK HİZM.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
124	16S4441	SERVİS	MERKEZ	Yaşar ÇETİN
125	16S4442	SERVİS	MERKEZ	METATUR SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
126	16S4443	SERVİS	MERKEZ	Veysel BAKIR
127	16S4444	SERVİS	MERKEZ	BURMER OTO BAKIM YEDEK PARÇA SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
128	16S4445	SERVİS	MERKEZ	Ali ARAS
129	16S4446	SERVİS	MERKEZ	Özcan ÖZDEMİR
130	16S4447	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
131	16S4448	SERVİS	MERKEZ	Mehmet EKİNCİ
132	16S4449	SERVİS	MERKEZ	Hüseyin SEVİNÇ
133	16S4450	SERVİS	MERKEZ	Mehmet ÖZTÜRK
134	16S4451	SERVİS	MERKEZ	YETBA-TUR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
135	16S4452	SERVİS	MERKEZ	Hüseyin OKTAY
136	16S4453	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
137	16S4454	SERVİS	MERKEZ	ÖZBENGÜ İNŞAAT SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
138	16S4455	SERVİS	MERKEZ	Sedat YILMAZ
139	16S4456	SERVİS	MERKEZ	Muharrem ŞAHİN
140	16S4457	SERVİS	MERKEZ	YENİKAYA-TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI PETROL ÜRÜNLERİ OTO YEDEK PARÇA TURİZM TAŞ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
141	16S4458	SERVİS	MERKEZ	SINIRLI SORUMLU 142 NOLU KESTEL SERVİS KARAYOLU YOLCU TAŞIMA KOOPERATİFİ
142	16S4459	SERVİS	MERKEZ	Sevdiye TURAN
143	16S4460	SERVİS	MERKEZ	Hayati AYDIN
144	16S4461	SERVİS	MERKEZ	Namık YILDIRIM
145	16S4462	SERVİS	MERKEZ	Mahmut SEĞMENOĞLU
146	16S4463	SERVİS	MERKEZ	Yücel AYIK

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
147	16S4464	SERVİS	MERKEZ	KAS-TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
148	16S4465	SERVİS	MERKEZ	Ramazan SEYMEN
149	16S4466	SERVİS	MERKEZ	Hakan CANLIOĞLU
150	16S4467	SERVİS	MERKEZ	AHSEN SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM GIDA TEKSTİL İNŞAAT OTOMOTİV VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
151	16S4468	SERVİS	MERKEZ	SERPLUS SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
152	16S4469	SERVİS	MERKEZ	SERPLUS SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
153	16S4470	SERVİS	MERKEZ	TUNÇSER TURİZM TAŞIMACILIK GIDA RENT A CAR OTOMOTİV TEKSTİL KUAFÖR SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
154	16S4471	SERVİS	MERKEZ	Hinar NARİN
155	16S4472	SERVİS	MERKEZ	MİSTUR PERSONEL VE YÜK TAŞIMACILIĞI LOJİSTİK HİZMETLERİ TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
156	16S4473	SERVİS	MERKEZ	Ahmet VARDAR
157	16S4474	SERVİS	MERKEZ	Burhan DOĞAN
158	16S4475	SERVİS	MERKEZ	KADEM MEKANİK OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
159	16S4476	SERVİS	MERKEZ	YEŞİL KENT TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL GIDA VE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ TİCARET LTD.ŞTİ.
160	16S4477	SERVİS	MERKEZ	SEREZGİ TAŞIMACILIK OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
161	16S4478	SERVİS	MERKEZ	Ahmet KESKİN
162	16S4479	SERVİS	MERKEZ	Mustafa TURAN
163	16S4480	SERVİS	MERKEZ	Ersin DİKEN
164	16S4481	SERVİS	MERKEZ	DİNÇYİĞİT İNŞAAT TAAHHÜT GAYRİMENKUL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
165	16S4482	SERVİS	MERKEZ	Emin ÇALI
166	16S4483	SERVİS	MERKEZ	Kadri KIRMIZ
167	16S4484	SERVİS	MERKEZ	Gürkan KARADEMİR
168	16S4485	SERVİS	MERKEZ	İlyas TIRMIK
169	16S4486	SERVİS	MERKEZ	AHSER TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
170	16S4487	SERVİS	MERKEZ	Ahmet ASLAN
171	16S4488	SERVİS	MERKEZ	Vedat ALİAĞAOĞLU
172	16S4489	SERVİS	MERKEZ	Hanife ALİAĞAOĞLU

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
173	16S4490	SERVİS	MERKEZ	Sedat AKTAŞ
174	16S4491	SERVİS	MERKEZ	KADEM MEKANİK OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
175	16S4492	SERVİS	MERKEZ	EMER GRUP SEYAHAT BİLGİSAYAR VE TEL. GÜV. SİS. SERV. TAŞ. NAK. KUY GIDA SAN VE TİC LTD ŞTİ
176	16S4493	SERVİS	MERKEZ	KADEM MEKANİK OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
177	16S4494	SERVİS	MERKEZ	YEŞİL KENT TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL GIDA VE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ TİCARET LTD.ŞTİ.
178	16S4495	SERVİS	MERKEZ	ERÇET TAŞIMACILIK OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT GIDA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
179	16S4496	SERVİS	MERKEZ	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
180	16S4497	SERVİS	MERKEZ	EKO-SER TURİZM TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ OTOMOTİV TEMİZLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
181	16S4498	SERVİS	MERKEZ	BİNGAZİ GIDA PETROL TURİZM BİLGİSAYAR TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
182	16S4499	SERVİS	MERKEZ	Erkan CAN
183	16S4500	SERVİS	MERKEZ	EFS SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
184	16S4501	SERVİS	MERKEZ	Memet GÜLEN
185	16S4502	SERVİS	MERKEZ	Şükrü GARİP
186	16S4503	SERVİS	MERKEZ	KADEM MEKANİK OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
187	16S4504	SERVİS	MERKEZ	Esmâ KILINÇ
188	16S4505	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
189	16S4506	SERVİS	MERKEZ	Besim OĞUZ
190	16S4507	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
191	16S4508	SERVİS	MERKEZ	Sermin KIRCALI
192	16S4509	SERVİS	MERKEZ	Salih ÇİÇEK
193	16S4510	SERVİS	MERKEZ	BEŞEL SPOR HİZM.KIRTASIYECİLİK SERVİS TAŞIMACILIĞI GIDA GÜZ.SALONU İNŞ.TAAH.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
194	16S4511	SERVİS	MERKEZ	EKO-SER TURİZM TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ OTOMOTİV TEMİZLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
195	16S4512	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
196	16S4513	SERVİS	MERKEZ	ÇAMKALE SERVİS HİZMETLERİ TURİZM TEKSTİL GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
197	16S4514	SERVİS	MERKEZ	BURSA HIZIR DEVA TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
198	16S4515	SERVİS	MERKEZ	Emrah GÜLCAN
199	16S4516	SERVİS	MERKEZ	BURAK KARDEŞLER GIDA TURİZM NAKLIYE SERVİS TAŞIMACILIĞI TEKSTİL EMLAK OTO.ALTIN SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
200	16S4517	SERVİS	MERKEZ	DEMİR KARDEŞLER ÜRETİME DESTEK TANITIM TURİZM TAŞIMACILIK İNŞAAT İNŞAAT MALZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
201	16S4518	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
202	16S4519	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
203	16S4520	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
204	16S4521	SERVİS	MERKEZ	AYHAN IŞIK ELEKTRONİK MAKİNA TEKSTİL TUR.SERVİS TAŞIMACILIĞI AMB.KIRT.KİMYA GIDA TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
205	16S4522	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
206	16S4523	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
207	16S4524	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
208	16S4525	SERVİS	MERKEZ	UMUTSER OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM TEKSTİL İNŞAAT ELEKTRİK ELEKT.GIDA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
209	16S4526	SERVİS	MERKEZ	UMUTSER OTOMOTİV SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM TEKSTİL İNŞAAT ELEKTRİK ELEKT.GIDA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
210	16S4527	SERVİS	MERKEZ	Selda ÖZDEMİR
211	16S4528	SERVİS	MERKEZ	SÜLEYMAN DEMİR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
212	16S4529	SERVİS	MERKEZ	DEMİR KARDEŞLER ÜRETİME DESTEK TANITIM TURİZM TAŞIMACILIK İNŞAAT İNŞAAT MALZ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
213	16S4530	SERVİS	MERKEZ	GÜLER NAKİŞ DOKUMA TURİZM TAŞIMACILIK TEKSTİL İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
214	16S4531	SERVİS	MERKEZ	GÜLER NAKİŞ DOKUMA TURİZM TAŞIMACILIK TEKSTİL İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
215	16S4532	SERVİS	MERKEZ	VESATUR SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV OTOMASYON İNŞAAT GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
216	16S4533	SERVİS	MERKEZ	Birgül KURT
217	16S4534	SERVİS	MERKEZ	Özkan MUTLU
218	16S4535	SERVİS	MERKEZ	AKSER TAŞIMACILIK TURİZM İNŞAAT OTOMOTİV PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
219	16S4536	SERVİS	MERKEZ	AKSER TAŞIMACILIK TURİZM İNŞAAT OTOMOTİV PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
220	16S4537	SERVİS	MERKEZ	Hanife DEMİRCAN
221	16S4538	SERVİS	MERKEZ	AKÇAĞLAYAN TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV VE SEYAHAT HİZMETLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
222	16S4539	SERVİS	MERKEZ	MELİKE METİN TURİZM ACENTELİK GAYRİMENKUL TEMİZLİK HİZMETLERİ PETROL ÜRÜNLERİ TİCARET LTD.ŞTİ.
223	16S4540	SERVİS	MERKEZ	Zeynep ASLAN
224	16S4541	SERVİS	MERKEZ	KAS-TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
225	16S4542	SERVİS	MERKEZ	KURÇİN TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
226	16S4543	SERVİS	MERKEZ	Mustafa CEBE
227	16S4544	SERVİS	MERKEZ	AHSER TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
228	16S4545	SERVİS	MERKEZ	Bahattin BUDAK
229	16S4546	SERVİS	MERKEZ	Mehmet GÜLŞEN
230	16S4547	SERVİS	MERKEZ	Tuncay KAÇAR
231	16S4548	SERVİS	MERKEZ	Eray MUTLU
232	16S4549	SERVİS	MERKEZ	Mehmet ÇOŞKUN
233	16S4550	SERVİS	MERKEZ	GG SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
234	16S4551	SERVİS	MERKEZ	İND ÖZEL SAĞLIK HİZMETLERİ MEDİKAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
235	16S4552	SERVİS	MERKEZ	Ömür TÜRK
236	16S4553	SERVİS	MERKEZ	A. GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA LİMİTED ŞİRKETİ
237	16S4554	SERVİS	MERKEZ	AHMET GÜNGÖR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT LOJİSTİK GAYRİMENKUL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
238	16S4555	SERVİS	MERKEZ	Erkan CAN
239	16S4556	SERVİS	MERKEZ	İĞDİR SERVİS TAŞIMACILIK TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
240	16S4557	SERVİS	MERKEZ	İsmail AYĞÜN
241	16S4558	SERVİS	MERKEZ	YETBA-TUR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
242	16S4559	SERVİS	MERKEZ	YÖRÜNGE TAŞIMACILIKTEKSTİL VE GIDAS.VE T.LTD.ŞTİ.
243	16S4560	SERVİS	MERKEZ	ERÇET TAŞIMACILIK OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT GIDA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
244	16S4561	SERVİS	MERKEZ	İNÇALI TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
245	16S4562	SERVİS	MERKEZ	Buse GÜL
246	16S4563	SERVİS	MERKEZ	Ersin YAZICI
247	16S4564	SERVİS	MERKEZ	ÇELİKLER SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT GIDA TEKSTİL OTO KİRALAMA PETROL VE TİCARET LTD.ŞTİ.
248	16S4565	SERVİS	MERKEZ	İBRAHİM EREN TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE OTOMOTİV İNŞAAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
249	16S4566	SERVİS	MERKEZ	KILIÇOĞULLARI SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
250	16S4567	SERVİS	MERKEZ	Şakir GÜLŞEN
251	16S4568	SERVİS	MERKEZ	ADADORUK TURİZM SERVİS TAŞIMACILIK TAMİR VE BAKIM SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
252	16S4569	SERVİS	MERKEZ	ŞAHİNSER TURİZM TAŞIMACILIK İNŞAAT EMLAK GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
253	16S4570	SERVİS	MERKEZ	SKY TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
254	16S4571	SERVİS	MERKEZ	Mehmet AYDIN
255	16S4572	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
256	16S4573	SERVİS	MERKEZ	Ferhat BAKIR
257	16S4574	SERVİS	MERKEZ	KURÇİN TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
258	16S4575	SERVİS	MERKEZ	BEYCE TURİZM TAŞIMACILIK OTO.GIDA TEM.İNŞ.TAAH.TRAFİK MÜŞ.PERSONEL DESTEK HİZM.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
259	16S4576	SERVİS	MERKEZ	Aydın TÜRK
260	16S4577	SERVİS	MERKEZ	ÇELİKSER SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
261	16S4578	SERVİS	MERKEZ	AYÖZ TAŞIMACILIK GIDA TURİZM İNŞAAT OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
262	16S4579	SERVİS	MERKEZ	Özlem BARAL
263	16S4580	SERVİS	MERKEZ	Sami AKGÜN
264	16S4581	SERVİS	MERKEZ	EMİN ARSLAN TURİZM NAKLİYAT SERVİS TAŞIMACILIĞI LTD.ŞTİ.
265	16S4582	SERVİS	MERKEZ	Zeki BULUT
266	16S4583	SERVİS	MERKEZ	Mehmet Emin NEHİR
267	16S4584	SERVİS	MERKEZ	Ersin KAHRAMAN
268	16S4585	SERVİS	MERKEZ	Orhan MOLLAOĞLU
269	16S4586	SERVİS	MERKEZ	HÜMAKAYRATUR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SEYAHAT İNŞAAT OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
270	16S4587	SERVİS	MERKEZ	Ali SARI
271	16S4588	SERVİS	MERKEZ	Erkan GÜLOĞULLARI
272	16S4589	SERVİS	MERKEZ	KADİR ALİAĞAOĞLU
273	16S4590	SERVİS	MERKEZ	Tolga KURT
274	16S4591	SERVİS	MERKEZ	YEŞİL BEYAZ SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
275	16S4592	SERVİS	MERKEZ	Şaziye GÜLER
276	16S4593	SERVİS	MERKEZ	Halit TURAN
277	16S4594	SERVİS	MERKEZ	Çetin ÇAVDAR
278	16S4595	SERVİS	MERKEZ	AYSEFE TURİZM ORGANİZASYON TAŞIMACILIK GIDA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
279	16S4596	SERVİS	MERKEZ	CEMO OTOMOTİV KIRTASIYE TAŞIMACILIK TEKSTİL İNŞ.VE İNŞ.MAZLEMELERİ GIDA İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
280	16S4597	SERVİS	MERKEZ	CEMO OTOMOTİV KIRTASIYE TAŞIMACILIK TEKSTİL İNŞ.VE İNŞ.MAZLEMELERİ GIDA İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
281	16S4598	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
282	16S4599	SERVİS	MERKEZ	Mevlüt ASLAN
283	16S4600	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
284	16S4601	SERVİS	MERKEZ	Osman BÜKSE
285	16S4602	SERVİS	MERKEZ	Kamile DEMİR
286	16S4603	SERVİS	MERKEZ	Özgür TOPRAK
287	16S4604	SERVİS	MERKEZ	SELÇUK EREN SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
288	16S4605	SERVİS	MERKEZ	MİSTUR PERSONEL VE YÜK TAŞIMACILIĞI LOJİSTİK HİZMETLERİ TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
289	16S4606	SERVİS	MERKEZ	AHMET GÜNGÖR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT LOJİSTİK GAYRİMENKUL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
290	16S4607	SERVİS	MERKEZ	Hasan AVŞAR
291	16S4608	SERVİS	MERKEZ	Yunusemre BAYRAKTAR
292	16S4609	SERVİS	MERKEZ	Ali KOPARAN
293	16S4610	SERVİS	MERKEZ	Erdal ÇETİN
294	16S4611	SERVİS	MERKEZ	KILIÇOĞULLARI SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
295	16S4612	SERVİS	MERKEZ	MERTUR BURSA TAŞIMACILIK TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
296	16S4613	SERVİS	MERKEZ	MUHAMMET ALİ KURNAZ SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
297	16S4614	SERVİS	MERKEZ	Mustafa KARAYAKALI
298	16S4615	SERVİS	MERKEZ	Muhammed DENEK
299	16S4616	SERVİS	MERKEZ	Recai MUTLU
300	16S4617	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
301	16S4618	SERVİS	MERKEZ	MELİH SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM OTOMOTİV GAYRİMENKUL İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
302	16S4619	SERVİS	MERKEZ	BURSA OSMANLI OTOMOTİV TURİZM TAŞIMACILIK İNŞAAT GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
303	16S4620	SERVİS	MERKEZ	Emin Menteş KAYA
304	16S4621	SERVİS	MERKEZ	Fatma DÖNER İNCİR
305	16S4622	SERVİS	MERKEZ	Selim BAHAR
306	16S4623	SERVİS	MERKEZ	İsmail EROLDU
307	16S4624	SERVİS	MERKEZ	İMES BİLGİSAYAR DESTEKLİ TASARIM ÜRETİM EĞİTİM TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
308	16S4625	SERVİS	MERKEZ	Abdulkadir EKİNCİ
309	16S4626	SERVİS	MERKEZ	Şenol GÜLEN
310	16S4627	SERVİS	MERKEZ	KAYDI SERVİS TAŞIMACILIK TEKSTİL TURİZM İNŞAAT OTOMOTİV GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİC.LTD.ŞTİ.
311	16S4628	SERVİS	MERKEZ	SELVER YAVUZ TURİZM TAŞIMACILIK SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
312	16S4629	SERVİS	MERKEZ	Hüseyin GÖÇMEN
313	16S4630	SERVİS	MERKEZ	EMİR KAROSER OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
314	16S4631	SERVİS	MERKEZ	M.Ç.ÇIRAKLAR T.N.K.İT.S.T.D.E.O.A.S.E.M.G.M.İ.P.D.T.SANLTDŞT
315	16S4632	SERVİS	MERKEZ	OR-KUN TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ
316	16S4633	SERVİS	MERKEZ	OR-KUN TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ
317	16S4634	SERVİS	MERKEZ	Murat GEÇKİN
318	16S4635	SERVİS	MERKEZ	BUROZ SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
319	16S4636	SERVİS	MERKEZ	K.YENİ TUR SERVİS HİZMETLERİ TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
320	16S4637	SERVİS	MERKEZ	MEHMET YILMAZ TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
321	16S4638	SERVİS	MERKEZ	Ali AYBEY
322	16S4639	SERVİS	MERKEZ	Selahattin SELÇUK
323	16S4640	SERVİS	MERKEZ	RİVALTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM SEYAHAT İNŞAAT OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
324	16S4641	SERVİS	MERKEZ	EFS SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
325	16S4642	SERVİS	MERKEZ	Oruç TOSUN
326	16S4643	SERVİS	MERKEZ	Mesut YILDIRIM
327	16S4644	SERVİS	MERKEZ	ŞİFA SERVİS TAŞIMACILIĞI ZİRAİ ÜRÜNLER NAKLIYAT TURİZM GIDA HAYVANCILIK İNŞ.OTO.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
328	16S4645	SERVİS	MERKEZ	AKSER TAŞIMACILIK TURİZM İNŞAAT OTOMOTİV PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
329	16S4646	SERVİS	MERKEZ	Nazik BAYBER
330	16S4647	SERVİS	MERKEZ	Murat YILDIZ
331	16S4648	SERVİS	MERKEZ	YENİKAYA-TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI PETROL ÜRÜNLERİ OTO YEDEK PARÇA TURİZM TAŞ.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
332	16S4649	SERVİS	MERKEZ	İsmail IŞIK
333	16S4650	SERVİS	MERKEZ	EKO-SER TURİZM TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ OTOMOTİV TEMİZLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
334	16S4651	SERVİS	MERKEZ	Kadri ÇELİK
335	16S4652	SERVİS	MERKEZ	AHMET GÜNGÖR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT LOJİSTİK GAYRİMENKUL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
336	16S4653	SERVİS	MERKEZ	AHMET GÜNGÖR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM İNŞAAT LOJİSTİK GAYRİMENKUL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
337	16S4654	SERVİS	MERKEZ	KEMAL ALTIN TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI İNŞAAT GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
338	16S4655	SERVİS	MERKEZ	Zeynep BUDAK
339	16S4656	SERVİS	MERKEZ	ÖZKAN HURDACILIK, PEYZAJ, SERVİS TAŞIMACILIĞI,NAKLİYE,GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
340	16S4657	SERVİS	MERKEZ	Mevlud MUTLU
341	16S4658	SERVİS	MERKEZ	BEDAY TURİZM SEYAHAT ZÜCCACİYE GIDA OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
342	16S4659	SERVİS	MERKEZ	Şahyettin ALKAŞ
343	16S4660	SERVİS	MERKEZ	İrfan TAŞDEMİR
344	16S4661	SERVİS	MERKEZ	OR-KUN TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ
345	16S5329	SERVİS	MERKEZ	Semih SEVGİ
346	16S5330	SERVİS	MERKEZ	ÇETİN ÖZLER
347	16S5331	SERVİS	MERKEZ	SAKİNLER SERVİS İŞLETMECİLİĞİ KONFEKSİYON TURİZM TAŞIMACILIK GIDA TUHAFİYE SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
348	16S5332	SERVİS	MERKEZ	Tezcan UĞUR
349	16S5333	SERVİS	MERKEZ	HİKBER TAŞIMACILIK TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
350	16S5334	SERVİS	MERKEZ	YEŞİL KENT TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL GIDA VE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ TİCARET LTD.ŞTİ.
351	16S5335	SERVİS	MERKEZ	Zehra İLHAN
352	16S5336	SERVİS	MERKEZ	ATIŞ-TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM EMLAK GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
353	16S5337	SERVİS	MERKEZ	Mesut EDE
354	16S5338	SERVİS	MERKEZ	Sercan ALAN
355	16S5339	SERVİS	MERKEZ	İsmail Hakkı DEMİR
356	16S5340	SERVİS	MERKEZ	Osman ALTINSOY
357	16S5341	SERVİS	MERKEZ	SEVCİ TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
358	16S5342	SERVİS	MERKEZ	SEVCİ TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
359	16S5343	SERVİS	MERKEZ	DEME YAPI TURİZM GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
360	16S5344	SERVİS	MERKEZ	DEME YAPI TURİZM GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
361	16S5345	SERVİS	MERKEZ	Sultan DEMİR
362	16S5346	SERVİS	MERKEZ	NS TRAKYA TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
363	16S5347	SERVİS	MERKEZ	Mutlu Ramazan ÇELİK
364	16S5348	SERVİS	MERKEZ	Cevabi UYSAL
365	16S5349	SERVİS	MERKEZ	Sinan KAYMAZ
366	16S5350	SERVİS	MERKEZ	BUĞDAYCI SEYAHAT SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
367	16S5351	SERVİS	MERKEZ	AKÇAĞLAYAN TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV VE SEYAHAT HİZMETLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
368	16S5352	SERVİS	MERKEZ	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
369	16S5353	SERVİS	MERKEZ	Emine TÜRK KAYMAK
370	16S5354	SERVİS	MERKEZ	MEŞHUR SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
371	16S5355	SERVİS	MERKEZ	TEKNOMEK MAKİNA METAL MÜH.HİZM.SERVİS TAŞIMACILIĞI İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ
372	16S5356	SERVİS	MERKEZ	Semih SEVGİ
373	16S5357	SERVİS	MERKEZ	Sezgin SARI
374	16S5358	SERVİS	MERKEZ	K.YENİ TUR SERVİS HİZMETLERİ TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
375	16S5359	SERVİS	MERKEZ	ASYA1071 SERVİS TAŞIMACILIĞI İNŞAAT TEMİZLİK YEMEK TURİZM MEDİKAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
376	16S5360	SERVİS	MERKEZ	Ersel YILDIRIM
377	16S6460	SERVİS	İNEGÖL	İNEGÖL DEMİRCİ KARDEŞLER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
378	16S6476	SERVİS	İNEGÖL	YILDIRIM KARDEŞLER TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE KAROSER PETROL MOBİLYA HAY.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
379	16S6477	SERVİS	İNEGÖL	AHMET BAYRAK TURİZM TAŞIMACILIK ORMAN ÜRÜNLERİ OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
380	16S6478	SERVİS	İNEGÖL	Gökhan YALÇINSOY
381	16S6479	SERVİS	İNEGÖL	K.YENİ TUR SERVİS HİZMETLERİ TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
382	16S6480	SERVİS	İNEGÖL	BAYRAM GRUP TAŞIMACILIK TURİZM MOBİLYA GIDA PETROL OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
383	16S6481	SERVİS	İNEGÖL	Ali ÇAKIR
384	16S6482	SERVİS	İNEGÖL	CEYLAN GRUP TUR TURİZM TAŞIMACILIK GIDA TARIM ÜRÜNLERİ HAY.İNŞ.MOB.OTO.TEKS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
385	16S6483	SERVİS	İNEGÖL	SERT SERVİS TAŞIMACILIĞI VE TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
386	16S6484	SERVİS	İNEGÖL	ELMAÇAYIR MAHALLESİNİ GÜZELLEŞTİRME VE SOSYAL YARDIMLAŞMA DERNEĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ
387	16S6485	SERVİS	İNEGÖL	ERKAY TAŞIMACILIK MOBİLYA TEMİZLİK MAKİNE TESİSAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
388	16S6486	SERVİS	İNEGÖL	ERKAY TAŞIMACILIK MOBİLYA TEMİZLİK MAKİNE TESİSAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
389	16S6488	SERVİS	İNEGÖL	DEMİRCİ TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
390	16S6489	SERVİS	İNEGÖL	Abdulsamet DEMİRCİ
391	16S6490	SERVİS	İNEGÖL	Mustafa AKCA
392	16S6491	SERVİS	İNEGÖL	ESLEM TAŞIMACILIK, OTOMOTİV, PETROL, GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK, İNŞ.SANAYİ, İÇ VE DIŞ TİC.LTD.ŞTİ.
393	16S6492	SERVİS	İNEGÖL	S.S. 269 NOLU YENİŞEHİR YEŞİLKENT KARAYOLU YOLCU TAŞIMA KOOPERATİFİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
394	16S6493	SERVİS	İNEGÖL	SEZER TURİZM TUR NAKLİYAT HAFRİYAT GIDA İNŞAAT TAAHHÜT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
395	16S6494	SERVİS	İNEGÖL	SEZER TURİZM TUR NAKLİYAT HAFRİYAT GIDA İNŞAAT TAAHHÜT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
396	16S6495	SERVİS	İNEGÖL	SEZER TURİZM TUR NAKLİYAT HAFRİYAT GIDA İNŞAAT TAAHHÜT TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
397	16S6496	SERVİS	İNEGÖL	YILDIRIM KARDEŞLER TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE KAROSER PETROL MOBİLYA HAY.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
398	16S6497	SERVİS	İNEGÖL	ÖZACAR TAŞIMACILIK TARIM ÜRÜNLERİ İNŞAAT MOBİLYA OTOMOTİV TURİZM TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
399	16S6498	SERVİS	İNEGÖL	Bilal VARLI
400	16S6499	SERVİS	İNEGÖL	Mustafa DALGIÇ
401	16S6500	SERVİS	İNEGÖL	CEYLAN GRUP TUR TURİZM TAŞIMACILIK GIDA TARIM ÜRÜNLERİ HAY.İNŞ.MOB.OTO.TEKS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
402	16S6501	SERVİS	İNEGÖL	BEYHAN GRUP TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV İNŞAAT MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
403	16S6502	SERVİS	İNEGÖL	Volkan GÜVENÇ
404	16S6503	SERVİS	İNEGÖL	Mehmet ŞEN
405	16S6504	SERVİS	İNEGÖL	K.YENİ TUR SERVİS HİZMETLERİ TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
406	16S6505	SERVİS	İNEGÖL	SERT SERVİS TAŞIMACILIĞI VE TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
407	16S6506	SERVİS	İNEGÖL	AHMET BAYRAK TURİZM TAŞIMACILIK ORMAN ÜRÜNLERİ OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
408	16S6507	SERVİS	İNEGÖL	BATKI KARDEŞLER TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
409	16S6508	SERVİS	İNEGÖL	HAS TUR GRUP TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
410	16S6509	SERVİS	İNEGÖL	BEYHAN GRUP TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV İNŞAAT MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
411	16S6510	SERVİS	İNEGÖL	Osman Mert İZGİ
412	16S6511	SERVİS	İNEGÖL	BİMOX MOBİLYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
413	16S6512	SERVİS	İNEGÖL	İNKOOP TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTO EMLAK ALIM SATIMI GIDA PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
414	16S6513	SERVİS	İNEGÖL	Esra DOĞRU
415	16S6514	SERVİS	İNEGÖL	Okan DOĞRU
416	16S6515	SERVİS	İNEGÖL	ÖZ İNEGÖL TUR TURİZM, TAŞIMACILIK, GIDA, İNŞAAT VE TEKSTİL SANAYİİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
417	16S7159	SERVİS	GEMLİK	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
418	16S7160	SERVİS	GEMLİK	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
419	16S7161	SERVİS	GEMLİK	YENİ GÜNER TUR TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
420	16S7163	SERVİS	GEMLİK	ATALAY SERVİS TAŞIMACILIĞI GIDA TARIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
421	16S7164	SERVİS	GEMLİK	ERAKSOY SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE VE GIDA MADDELERİ TİCARETİ LİMİTED ŞİRKETİ
422	16S7165	SERVİS	GEMLİK	Ahmet GÖBEL
423	16S7166	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
424	16S7167	SERVİS	GEMLİK	SOYSEL SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
425	16S7168	SERVİS	GEMLİK	Celal GÖREN
426	16S7169	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
427	16S7170	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
428	16S7171	SERVİS	GEMLİK	Ömer SÖNMEZ
429	16S7172	SERVİS	GEMLİK	Süleyman ÇİFTÇİ
430	16S7173	SERVİS	GEMLİK	Muhterem KAYA
431	16S7174	SERVİS	GEMLİK	GÜNDOĞDU TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV HARFİYAT İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
432	16S7175	SERVİS	GEMLİK	MUHTARTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE İNŞAAT TURİZM GIDA VE TEMİZLİK ÜRN.İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
433	16S7176	SERVİS	GEMLİK	İbrahim ŞAM
434	16S7177	SERVİS	GEMLİK	Osman ATIŞ
435	16S7178	SERVİS	GEMLİK	Recep FIRAT
436	16S7179	SERVİS	GEMLİK	Esra GÖREN
437	16S7180	SERVİS	GEMLİK	Müslüm BÜYÜT
438	16S7181	SERVİS	GEMLİK	Mustafa DİNCER

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
439	16S7182	SERVİS	GEMLİK	Enser KOŞUCU
440	16S7183	SERVİS	GEMLİK	Berkin ÇELİK
441	16S7184	SERVİS	GEMLİK	Erdal YALÇIN
442	16S7185	SERVİS	GEMLİK	İlknur KARAÇALI
443	16S7186	SERVİS	GEMLİK	DEVALP TURİZM TAŞIMACILIK KURUMSAL HİZMETLER LİMİTED ŞİRKETİ
444	16S7187	SERVİS	GEMLİK	DEVATUR TAŞIMACILIK VE KURUMSAL HİZMETLER SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
445	16S7188	SERVİS	GEMLİK	Süleyman ÇELİKLER
446	16S7189	SERVİS	GEMLİK	KÖKTÜRK SERVİS TAŞIMACILIĞI TUR TURİZM İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
447	16S7190	SERVİS	GEMLİK	ERAKSOY SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE VE GIDA MADDELERİ TİCARETİ LİMİTED ŞİRKETİ
448	16S7191	SERVİS	GEMLİK	BERAT SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
449	16S7192	SERVİS	GEMLİK	DOĞDU NAKLİYAT SERVİS TAŞIMACILIĞI TARIM VE TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
450	16S7193	SERVİS	GEMLİK	Ahmet Zeki ÜNSAL
451	16S7194	SERVİS	GEMLİK	Serdal YALÇIN
452	16S7195	SERVİS	GEMLİK	ALİ YILDIRIM TURİZM SEYAHAT NAKLİYE SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
453	16S7196	SERVİS	GEMLİK	Ali İhsan ATEŞ
454	16S7197	SERVİS	GEMLİK	SOYSEL SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
455	16S7198	SERVİS	GEMLİK	SOYSEL SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
456	16S7199	SERVİS	GEMLİK	Erdoğan DELEN
457	16S7200	SERVİS	GEMLİK	Hasan BALTACI
458	16S7201	SERVİS	GEMLİK	Ahu AYDIN
459	16S7202	SERVİS	GEMLİK	MUHTARTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE İNŞAAT TURİZM GIDA VE TEMİZLİK ÜRN.İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
460	16S7203	SERVİS	GEMLİK	SEVCİ TUR SERVİS TAŞIMACILIĞI İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
461	16S7204	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
462	16S7205	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
463	16S7206	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
464	16S7207	SERVİS	GEMLİK	DEVALP TURİZM TAŞIMACILIK KURUMSAL HİZMETLER LİMİTED ŞİRKETİ

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
465	16S7208	SERVİS	GEMLİK	BAŞARANAY SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
466	16S7209	SERVİS	GEMLİK	DEVALP TURİZM TAŞIMACILIK KURUMSAL HİZMETLER LİMİTED ŞİRKETİ
467	16S7210	SERVİS	GEMLİK	GÜNDOĞDU TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV HARFİYAT İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
468	16S7211	SERVİS	GEMLİK	Recep ATEŞ
469	16S7212	SERVİS	GEMLİK	Mert ÇELİKLER
470	16S7213	SERVİS	GEMLİK	K.YENİ TUR SERVİS HİZMETLERİ TAŞIMACILIK OTOMOTİV TEKSTİL TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
471	16S7214	SERVİS	GEMLİK	MUHTARTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE İNŞAAT TURİZM GIDA VE TEMİZLİK ÜRN.İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
472	16S7215	SERVİS	GEMLİK	Elif ARI
473	16S7216	SERVİS	GEMLİK	Necati TOSUN
474	16S7217	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
475	16S7218	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
476	16S7219	SERVİS	GEMLİK	Şeref ÖZDEMİR
477	16S7222	SERVİS	GEMLİK	ÜNSALTUR SERVİS TAŞIMACILIK OTOMOTİV GIDA VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
478	16S7223	SERVİS	GEMLİK	Erkan SEMİZ
479	16S7224	SERVİS	GEMLİK	ERAKSOY SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE VE GIDA MADDELERİ TİCARETİ LİMİTED ŞİRKETİ
480	16S7225	SERVİS	GEMLİK	Tuncay YAŞAR
481	16S7226	SERVİS	GEMLİK	DEVATUR TAŞIMACILIK VE KURUMSAL HİZMETLER SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
482	16S7227	SERVİS	GEMLİK	BAŞARANAY SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
483	16S7228	SERVİS	GEMLİK	Harun ÇARIK
484	16S7229	SERVİS	GEMLİK	EGESER SERVİS TAŞIMACILIĞI KARGO NAKLİYAT İNŞAAT TEKSTİL GIDA TEMİZLİK SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
485	16S7230	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
486	16S7231	SERVİS	GEMLİK	MSC OTOMOTİV TURİZM SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
487	16S7232	SERVİS	GEMLİK	DEVATUR TAŞIMACILIK VE KURUMSAL HİZMETLER SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
488	16S7233	SERVİS	GEMLİK	GÜR-SEL TURİZM TAŞIMACILIK VE SERVİS TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
489	16S7234	SERVİS	GEMLİK	UZ-TUR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
490	16S7235	SERVİS	GEMLİK	Süleyman TOSUN

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
491	16S7236	SERVİS	GEMLİK	Esra AYAN GEYİK
492	16S7237	SERVİS	GEMLİK	GÜNDOĞDU TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV HARFİYAT İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
493	16S7238	SERVİS	GEMLİK	Bahattin MALAP
494	16S7239	SERVİS	GEMLİK	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
495	16S7631	SERVİS	ORHANGAZİ	TOKTÜRK OTOBÜS İŞLETMESİ,SERVİS TAŞIMACILIĞI,ZİRAİ İŞLETMECİLİĞİ, NAKLİYE,GIDA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
496	16S7632	SERVİS	ORHANGAZİ	DEVALP TURİZM TAŞIMACILIK KURUMSAL HİZMETLER LİMİTED ŞİRKETİ
497	16S7633	SERVİS	ORHANGAZİ	ALİ YILDIRIM TURİZM SEYAHAT NAKLİYE SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
498	16S7634	SERVİS	ORHANGAZİ	ALİ YILDIRIM TURİZM SEYAHAT NAKLİYE SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
499	16S7635	SERVİS	ORHANGAZİ	MUHTARTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI NAKLİYE İNŞAAT TURİZM GIDA VE TEMİZLİK ÜRN.İTH.İHR.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
500	16S7636	SERVİS	ORHANGAZİ	ÖZKAYA TURİZM-NAKLİYAT- TAAHHÜT-İHRACAT- İTHALAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
501	16S7637	SERVİS	ORHANGAZİ	DEVATUR TAŞIMACILIK VE KURUMSAL HİZMETLER SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
502	16S7638	SERVİS	ORHANGAZİ	KAYRAK TUR NAKLİYE İNŞAAT OTOMOTİV TARIM EMLAK TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ
503	16S9385	SERVİS	MUDANYA	Mehmet ATEŞ
504	16S9386	SERVİS	MUDANYA	Mehmet BULUT
505	16S9387	SERVİS	MUDANYA	Fahri DİNÇ
506	16S9388	SERVİS	MUDANYA	MUDANYALI SERVİSCİLER SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
507	16S9389	SERVİS	MUDANYA	UZ-TUR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
508	16S9390	SERVİS	MUDANYA	Mehmet MALTEPE
509	16S9391	SERVİS	MUDANYA	EFESER SERVİS TAŞIMACILIĞI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
510	16S9392	SERVİS	MUDANYA	Metin AYDIN
511	16S9393	SERVİS	MUDANYA	Musa AKYÜZ
512	16S9394	SERVİS	MUDANYA	Nail EROL
513	16S9395	SERVİS	MUDANYA	Erdoğan ŞEN
514	16S9396	SERVİS	MUDANYA	Taner BAYRAK
515	16S9397	SERVİS	MUDANYA	MUDANYA BİRLİK TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
516	16S9398	SERVİS	MUDANYA	Mehmet MALTEPE

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
517	16S9399	SERVİS	MUDANYA	Zekiye ÖZMEN
518	16S9400	SERVİS	MUDANYA	ALPSER TAŞIMACILIK TEKSTİL İNŞAAT TURİZM OTOMOTİV EMLAK GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
519	16S9401	SERVİS	MUDANYA	MUDANYALI SERVİSCİLER SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
520	16S9402	SERVİS	MUDANYA	İPEKYAYLA BİRLİK SERVİS TAŞIMACILIĞI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
521	16S9403	SERVİS	MUDANYA	METİNTUR SERVİS TAŞIMACILIĞI GAYRİMENKUL TURİZM ACENTELİK VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
522	16S9404	SERVİS	MUDANYA	AKINSER SERVİS TAŞIMACILIĞI GIDA TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
523	16S9405	SERVİS	MUDANYA	GÖÇMEN SERVİS TAŞIMACILIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
524	16S9406	SERVİS	MUDANYA	HAKANSER TURİZM TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
525	16S9407	SERVİS	MUDANYA	UZ-TUR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
526	16S9408	SERVİS	MUDANYA	Recep ÖZTÜRK
527	16S9409	SERVİS	MUDANYA	UZ-TUR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
528	16S9410	SERVİS	MUDANYA	Hasan KAYA
529	16S9411	SERVİS	MUDANYA	NE-KA SERVİS TAŞIMACILIĞI GÜZELLİK SALONU TEKSTİL TURİZM İNŞAAT GIDA OTO.NAKLIYE SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
530	16S9412	SERVİS	MUDANYA	Ersoy BAŞARAN
531	16S9413	SERVİS	MUDANYA	Mustafa İNCİ
532	16S9414	SERVİS	MUDANYA	MUDANYA BİRLİK TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ
533	16S9415	SERVİS	MUDANYA	MUDANYALI SERVİSCİLER SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
534	16S9416	SERVİS	MUDANYA	MUDANYALI SERVİSCİLER SERVİS TAŞIMACILIĞI LİMİTED ŞİRKETİ
535	16S9417	SERVİS	MUDANYA	Özden İLHAN
536	16S9418	SERVİS	MUDANYA	UZ-TUR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
537	16S9419	SERVİS	MUDANYA	UZ-TUR TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
538	16S9420	SERVİS	MUDANYA	Emir YILDIRIM
539	16S9421	SERVİS	MUDANYA	ÖZDEĞİRMENCİ SERVİS TAŞIMACILIĞI TURİZM GIDA HAYVANCILIK TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
540	16S9422	SERVİS	MUDANYA	Abdullah AYDIN

SIRA	PLAKA	TÜR	BÖLGE	GÜNCEL SAHİP
541	16S9423	SERVİS	MUDANYA	HASAN SEVİM TURİZM TAŞIMACILIK OTOMOTİV GIDA HAYVANCILIK KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
542	16S9424	SERVİS	MUDANYA	A GÜNGÖR TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE PAZARLAMA ANONİM ŞİRKETİ
543	16S9425	SERVİS	MUDANYA	DEVATUR TAŞIMACILIK VE KURUMSAL HİZMETLER SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
544	16T1096	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Semih Can DAĞLAR
545	16T1097	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Özer ÇETİNKAYA
546	16T1098	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Nihat AŞÇI
547	16T1099	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Mustafa TURAN
548	16T1100	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Muhyettin BUDAK
549	16T1101	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Mustafa AKBULUT
550	16T1123	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Serkan GÜLER
551	16T1125	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Serkan YAVUZ
552	16T1126	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Turgut YILMAZ
553	16T1167	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	İBRAHİM DEMİRTAŞ
554	16T1168	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Umut TANRIKULU
555	16T1169	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Melih SEVGİ
556	16T1170	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Yeliz KARGIN
557	16T1171	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Ruhi AYDIN
558	16T1172	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Kadriye SEVGİ
559	16T1173	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Fazlı KURTOĞLU
560	16T1174	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Müge ÇOBAN
561	16T1175	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Selçuk EREN
562	16T1176	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Celal SELÇUKLER
563	16T1177	TAKSİ	MERKEZ(ŞEHİR HAST.)	Serhat YAVUZ
564	16T5041	TAKSİ	GEMLİK(CİHATLI HAST.)	Dilaver CENGİZ
565	16T5042	TAKSİ	GEMLİK(CİHATLI HAST.)	Nuran SELÇUKLER
566	16T5043	TAKSİ	GEMLİK(CİHATLI HAST.)	Mehmet DOĞRU-NİHAT DAĞ